

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

PROGRAMUL OPERAȚIONAL CAPITAL UMAN - PROGRAMUL OPERAȚIONAL REGIONAL
DEZVOLTARE LOCALĂ PLASATĂ SUB RESPONSABILITATEA COMUNITĂȚII

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ PLASATĂ SUB RESPONSABILITATEA COMUNITĂȚII PENTRU MUNICIPIUL TURNU MĂGURELE (SDL Turnu 21)

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Cuprins

1. Prezentarea generală a orașului sau municipiului (peste 20.000 locuitori)	7
1.1 Principalele caracteristici geografice, incluzând hărți	7
1.2 Populația și caracteristicile demografice	8
1.3 Patrimoniul natural	9
1.4 Patrimoniul arhitectural și cultural	10
1.5 Locuirea și accesul la utilități	12
1.6 Profilul economic (ocupare și mediul de afaceri la nivel local)	13
1.7 Instituții locale și servicii publice	17
1.8 Organizații ale societății civile	18
1.9 Experiența locală privind proiectele cu finanțare europeană	19
2. Identificarea teritoriului vizat de Strategia de Dezvoltare Locală prin abordarea DLRC	22
2.1 Prezentarea generală a teritoriului SDL	22
2.1.1 Delimitarea teritoriului SDL și întocmirea planului	22
2.1.2 Principalele caracteristici geografice	23
2.1.3 Patrimoniul natural	23
2.1.4 Patrimoniul arhitectural și cultural	24
2.2. Comunitatea marginalizată din teritoriul SDL (inclusiv ZUM)	24
2.2.1. Studiul de referință reprezentativ la nivelul populației din teritoriul SDL	24
2.2.2. Validarea și declararea zonei/ zonelor urbane marginalizate	26
2.3 Analiza diagnostic a nevoilor, resurselor și problemelor populației din teritoriului SDL	27
2.3.1 Populația și caracteristicile demografice	27
2.3.2 Ocupare, mediul de afaceri și protecție socială	29
2.3.3. Locuire și acces la utilități	32
2.3.4 Accesul la instituții și servicii publice	34
2.3.5. Analiza problemelor comunitare ale diferitelor zone distincte din teritoriul SDL, cu accent pe ZUM	35
2.3.5.1. Persoanele aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială	35
2.3.5.2. Problemele comunitare din perspectiva cetățenilor și a autorităților/instituțiilor	37
2.4. Acțiunile desfășurate anterior în teritoriul SDL	39
2.5. Elemente complementare privind prezentarea teritoriului SDL	42
3. Analiza SWOT	42
4. Procesul de implicare a comunității	46
4.1. Formarea și organizarea Grupului de Acțiune Locală (GAL)	46

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

4.2 Animarea partenerilor locali și mobilizarea/facilitarea persoanelor aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială din teritoriul SDL	49
4.2.1 Animarea partenerilor locali	49
4.2.2 Mobilizarea/facilitarea persoanelor aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială...	51
5. Obiectivele SDL.....	55
6. Planul de acțiune SDL	59
6.1 Ce măsuri sunt necesare	59
6.1.1 Sinteza problemelor și măsurilor necesare, grupurile țintă.....	59
6.1.2 Corelarea cu documentațiile strategice, inclusiv cu Planul de Mobilitate Urbană	63
6.1.3 Contribuția măsurilor la temele secundare FSE.....	63
6.1.4 Contribuția măsurilor la temele orizontale.....	65
6.1.5 Combaterea segregării rezidențiale.....	67
6.1.6 Asigurarea sustenabilității intervenției DLRC.....	68
6.2 Măsuri prioritare	70
6.2.1 Prioritizarea măsurilor	70
6.2.2 Abordarea integrată.....	73
6.3 Lista indicativă de intervenții	76
7. Monitorizare și evaluare.....	78
7.1 Monitorizarea și evaluarea continuă	78
7.2. Evaluarea de impact	81
8. Planul financiar.....	83
9. Lista de anexe ale SDL.....	84

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Introducere

Importanța implementării mecanismului DLRC în teritoriul SDL Turnu 21

Mecanismul participativ al DLRC este esențial pentru dezvoltarea unor comunități urbane (orașe, cartiere) precum Turnu Măgurele, confruntate cu probleme complexe și intercorelate în sfera economică, socială, culturală și de mediu. Provocările acestor orașe se resimt amplificat în cartierele vulnerabile ale acestora, segregate geografic și constituite în principal din minorități etnice (în special roma).

O serie din principiile DLRC au fost parțial aplicate în oraș printr-o intervenție anterioară (proiectul SEE "Maskar") a unuia dintre membrii GAL (Asociația Urbanium), prin care s-a creat un grup de acțiune locală pe tematica incluziunii și a solidarității și prin care s-au investigat problemele de discriminare ale comunității romă. Proiectul a reliefat multiple aspecte ce încurajează intervenția DLRC: dorința de mobilizare a comunității locale, în special a celei defavorizate, atunci când este abilitată să se pronunțe în chestiunile care o privesc; competențe slabe la nivel local pentru procesele de dezvoltare comunitară; lipsa contextelor locale de dezvoltare de acțiuni comune, participative.

Mecanismul DLRC permite grupurilor vulnerabile din oraș, care până în acest moment reprezentau „beneficiari pasivi” ai diferitelor politici publice, să capete un rol activ în transformarea și dezvoltarea durabilă a comunității lor, devenind parte din soluție. De asemenea, aplicarea mecanismului DLRC permite:

- crearea unei viziuni comune de dezvoltare a comunităților defavorizate, coerentă cu strategia de dezvoltare a municipiului, dezvoltarea spiritului de apartenență și a angajamentului civic al cetățenilor, în special al celor din ZUM, prin construcția și „institucionalizarea” unor spații alternative de dialog și de angajare comunitară;
- transformarea GAL Turnu 21 într-un actor central, ce coordonează și completează procesele de dezvoltare locală în oraș, în special în comunitățile defavorizate;
- restructurarea guvernantei locale în Turnu Măgurele, prin experimentarea unor metode creative, inovatoare de dezvoltare și implementare a politicilor publice, cu sprijinul cetățenilor, ce vor permite apropierea autorității publice de cetățeni și transformarea acesteia într-un partener de dialog și de co-construcție comunitară;

Nu în ultimul rând, intervenția DLRC permite orașului „în contracție” („shrinking city”) să folosească acest context pentru regândirea participativă și creativă a dezvoltării comunității, transformând provocările în oportunități.

Descrierea teritoriului vizat de SDL Turnu 21

Teritoriul SDL Turnu-Măgurele cuprinde 4 zone distincte: 1) o zonă comercială, culturală, administrativă și rezidențială și 2) o zonă de locuințe (blocuri), ce constituie împreună zona funcțională; 3) ZUM 1, supranumită și zona Târg Săptămânal (Bâlci); 4) ZUM 2, supranumită și zona

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Măgurele (Rampa Gării). ZUM 1 se suprapune parțial cu teritoriul identificat în Atlasul Zonelor Urbane Marginalizate, respectiv străzile D. Gherea, Primăverii, Sf. Vineri, Muncitorilor. ZUM 2 este separată fizic de zona funcțională prin calea ferată a gării, accesul fiind realizat pietonal printr-un pasaj de trecere peste șine.

Teritoriul SDL în ansamblul său vizează o populație de cca. 15.700 locuitori (conform listelor electorale din 2016). Ambele ZUM sunt de tip roma, cu o populație roma (auto-declarată în cadrul recensământului din Studiul de referință) de 32,6% în ZUM 1 și 18% în ZUM 2. Fenomenul migrației este important în ambele ZUM, peste 20% dintre persoane fiind declarate plecate pentru o perioadă îndelungată la momentul recensământului. În ZUM 1, cca. 45% din populație are maxim 8 clase absolvite, procentul fiind de 30% în ZUM 2.

Conform RPL 2011, populația ocupată din zona funcțională reprezintă 45% din totalul populației rezidente. În ambele ZUM, populația ocupată este de cca. 11%. Principalele surse de venit ale populației sunt pensiile și ajutorul social (peste 70% în ambele ZUM). În ZUM 1, cca. 74% din persoane consideră că veniturile gospodăriei nu ajung nici pentru strictul necesar, în ZUM 2 acest procent fiind de cca. 58%.

Afacerile din teritoriul SDL sunt reprezentate de firme de textile, construcții, firme de comerț mixt. Majoritatea restaurantelor și cafenelelor sunt situate în zona funcțională, la fel și cabinetele sau clinicile de servicii medicale, supermarket-urile, băncile, etc. În zonele marginalizate nu sunt dezvoltate afacerile, cu excepția câtorva magazine mici (feronerie, bunuri de larg consum/alimentar). Pe teritoriul ZUM 1 are loc anual, timp de 2 săptămâni, Bâlciul care atrage activități comerciale de divertisment și mici meșteșugari.

În ceea ce privește utilitățile, 60% din gospodăriile din ZUM 1 nu au instalație de canalizare de niciun tip, 19,5% nu au apă curentă iar 40% nu au contracte de salubritate. În ZUM 2, 34% din locuințe nu au apă curentă, 53% nu au canalizare iar 14% nu au contracte de salubritate.

Deși pe teritoriul ZUM nu există instituții publice sau servicii sociale, medicale și educaționale, având în vedere poziționarea în teritoriul SDL, accesul la serviciile educaționale, sociale, medicale și socio-medice este facil.

În ambele zone urbane marginalizate lipsesc spațiile de recreere și petrecere a timpului liber, nu există parcuri, terenuri de sport sau locuri de joacă pentru copii (1 loc de joacă în ZUM 1), servicii culturale și recreaționale.

Cele 2 ZUM pe care se concentrează SDL Turnu 21 au în linii mari aceleași probleme, particularități și implicit grupuri țintă, specifice zonelor urbane marginalizate, în ciuda unei evoluții istorice relativ diferite: ZUM 1 s-a dezvoltat în ultimele 5-6 decenii, odată cu construcția pieței din centrul orașului care a determinat mutarea populației (în special romi costorari) spre o zonă limitrofă, în apropierea canalizării; cartierul Măgurele în care este situată ZUM 2 este locuit de peste un secol, însă acesta s-a conturat ca zonă subdezvoltată relativ recent tot în ultimele decenii, odată cu

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

construcția căii ferate care a separat comunitatea de restul orașului, ZUM 2 devenind un cartier limitrof spre care au migrat treptat cele mai vulnerabile categorii socio-economice, inclusiv diverse tipuri de romi (ursari, argintari etc). Cele 2 ZUM se aseamănă prin amploarea și tipul de probleme complexe, interconectate, din diverse domenii, fiind comunități aflate într-un cerc vicios de sărăcie cauzat de lipsa oportunităților de muncă, lipsa spațiilor pentru petrecerea timpului liber, în special pentru tineri și adulți, de managementul defectuos al deșeurilor (în special prin gropile necontrolate de gunoi situate la extremitatea comunităților), de accesul limitat la servicii socio-medicale de calitate, gradul ridicat de discriminare al populației din cele 2 ZUM, pe criterii de etnie, localizare geografică, situație socio-economică, gradul scăzut de școlarizare al populației, migrația adulților pentru muncă în străinătate precum și prezența câinilor vagabonzi.

La nivelul ZUM , în urma recensământului s-au identificat un număr de cca. 500 de persoane (200 în ZUM 1 și 300 în ZUM 2) în risc de sărăcie sau excluziune socială, provenind din cca. 220 de gospodării, în timp ce în zona funcțională cca. 1450 de persoane (10% din populație) se încadrează în această categorie.

Obiective de dezvoltare ale SDL Turnu 21

SDL contribuie la reducerea numărului de persoane aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială în două ZUM-uri din Turnu Măgurele, alături de îmbunătățirea calității vieții, creșterea coeziunii sociale, îmbunătățirea mediului de viață și creșterea economică în teritoriul SDL.

În baza unui larg proces consultativ, pornind de la evaluarea problemelor și resurselor sociale, economice și de mediu din teritoriul SDL, au fost identificate 7 obiective specifice pentru orizontul 2023:

OS1. Infrastructură: Asigurarea accesului la serviciile de bază și desegregarea geografică a zonelor urbane marginalizate prin dezvoltarea și modernizarea infrastructurii de utilități și rutiere. Acest obiectiv și măsurile aferente completează proiectele curente ale Primăriei Turnu Măgurele de dotare cu canalizare și apă a gospodăriilor din ZUM (prin Master Planul județean).

OS2. Locuire și mobilitate urbană: Îmbunătățirea condițiilor de locuire prin legalizarea proprietăților imobiliare și promovarea transportului nemotorizat.

OS3. Spații publice urbane: Accesul copiilor, tinerilor și adulților la activități educaționale și de petrecere a timpului liber adecvate vârstei, nevoilor și potențialului lor prin dezvoltarea și revigorarea spațiilor publice urbane.

OS4. Ocupare: Creșterea nivelului de ocupare prin formarea competențelor profesionale, dezvoltarea capacităților antreprenoriale și combaterea decalajelor de participare la piața muncii existente în comunitate.

OS5. Educație: Asigurarea accesului egal și gratuit la o educație de calitate prin combaterea riscului de abandon școlar și creșterea nivelului de incluziune educațională a tinerilor și adulților dezavantajați.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

OS6. Acces la servicii: Îmbunătățirea stării de sănătate a membrilor comunității prin creșterea accesului la servicii medicale curative și preventive și dezvoltarea de servicii sociale integrate și individualizate.

OS7. Comunitate și imagine publică: Dezvoltarea cetățeniei active și a sentimentului de apartenență la comunitate prin realizarea de activități bazate pe cooperarea dintre cetățeni, solidaritatea dintre generații, dialogul intercultural și identitatea dunăreană a orașului.

1. Prezentarea generală a orașului sau municipiului (peste 20.000 locuitori)

1.1 Principalele caracteristici geografice, incluzând hărți

Localizare, amplasare, relief

Municipiul Turnu Măgurele este situat în partea de sud-vest a județului Teleorman, la o latitudine nordică de 43 de grade și 45 de minute, și o longitudine estică de 24 de grade și 35 de minute, în zona de contact dintre lunca Dunării și Câmpia Burnazului, având altitudinea absolută de 31 m. Relieful este constituit din câmpie și lunca Dunării. În Turnu se intersectează căile de comunicație: DN 52 ce face legătura cu Alexandria, DN 54 ce face legătura, spre vest, cu Corabia, DN 51 A spre est, spre Zimnicea, DN 65A spre Roșiorii de Vede, respectiv DJ 546 cu legătură spre Slatina. Municipiul Turnu Măgurele este punct terminus al liniei de cale ferată Costești - Roșiorii de Vede - Turnu Măgurele. Orașul este port fluvial la Coridorul VII pan-european Dunărea și este legat peste graniță, cu orașul bulgar Nicopole, printr-o trecere cu bacul, funcțională din 2010.

Administrativ, se învecinează la vest cu comuna Izlaz, la nord cu comunele Lița și Putineiu, la nord-est cu comuna Crângu, la est cu comunele Traian și Ciuperceni și la sud cu fluviul Dunărea.

Conform PUG, suprafața UAT Turnu Măgurele este de 10.922 ha, având un intravilan de 1.337 ha; extravilan de 9.585 ha, nr. gospodării: 10.458 și nr. locuințe: 11.642.

Clima

Clima este temperat-continentală, cu veri caniculare și perioade dese de secetă (max. înregistrat 38 C) și ierni geroase dar relative scurte (până la -32 C). Temperatura medie anuală este de 11C, iar media precipitațiilor anuale sub 500 mm. Problematică în ultimii ani sunt schimbările bruște și imprevizibile ale regimului termic și ale precipitațiilor, perioade de caniculă și secetă fiind urmate de furtuni puternice și ploi excedentare, care provoacă pagube mari în agricultură.

Vegetație

Flora și fauna locală sunt specifice zonei de silvostepă temperată, cu păduri de foioase amestecate cu fânețe, la care se adaugă speciile specifice zonei de luncă (păduri mixte de plop și răchita). Din fauna de importanță menționăm: mistrețul, căpriorul, vulpea, vidra, popândăul, fazanul, potârnichea și o multitudine de păsări de baltă. Cea mai mare parte a teritoriului aferent orașului

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

este destinată agriculturii (70%), pădurile ocupând doar 7.74%, situate de-a lungul cursurilor principale de apă.

Rețeaua hidrografică

Hidrografic, orașul are în proximitate fluviul Dunăre (la 4,2 km, cu un debit mediu de 5800 m³/sec și o adâncime de 10-12 m), râul Olt (la 3.2 km, cu un debit mediu de 192 m³/sec) și punctul lor de confluență. Un al treilea curs de apă, autohton, este Sâiul sau Oltețul, fost afluent al Oltului, care acum se varsă direct în Dunăre, la aprox 3 km de oraș.

Resurse naturale

Singurele resurse de subsol exploatabile sunt depozitele de pietriș și nisip, din zona Oltului, însă solul bogat în humus este excelent pentru practicarea agriculturii.

1.2 Populația și caracteristicile demografice

Conform datelor INS la 01 ianuarie 2017, numărul persoanelor cu domiciliul în Turnu Măgurele era de 29.431 persoane, din care 14.141 de sex masculin și 15.290 de sex masculin. Distribuția pe categorii de vârstă era: 5122 persoane cu vârste între 0-19 ani (17,4%), 15.077 persoane cu vârste între 20-54 ani (51,2%), 9.232 de persoane de peste 54 ani (31,3%). Datele ultimului recensământ al populației, din 2011, ne oferă o imagine diferită asupra mărimii populației – 24.772 de persoane, comparativ cu 32.191 persoane cu domiciliul în municipiu, la 1 ianuarie 2011 (conform INS). Considerăm că această diferență de număr se poate explica prin numărul mare de persoane plecate în străinătate, dar care nu și-au schimbat oficial domiciliul.

Municipiul Turnu Măgurele **se înscrie în tendința națională de îmbătrânire demografică, dar și în tendința de declin demografic (shrinking cities)**. Conform datelor INS, în perioada 2002-2017 numărul persoanelor cu domiciliul în municipiul Turnu Măgurele a scăzut cu 16,4% (de la 35.219 locuitori în 2002, la 29.431 locuitori la 01 ianuarie 2017). Tendința de scădere este mai pronunțată

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

în cazul persoanelor de sex masculin (18%), comparativ cu persoanele de sex feminin (15%). Analizând grupele de vârstă, observăm o tendință pronunțată de scădere în rândul copiilor și tinerilor 0-19 ani (în ultimii 10 ani numărul copiilor și tinerilor a scăzut cu 30% -2160 persoane) și adulților 20-54 ani (în ultimii 10 ani numărul adulților a scăzut cu 18% -3337 persoane) și o **tendință de creștere în rândul persoanelor de peste 54 de ani** (în ultimii 10 ani numărul persoanelor de peste 54 ani a crescut cu 15% -1209 persoane).

Conform ultimului recensământ (2011), din populația municipiului Turnu Măgurele, 85,6% dintre persoane sunt de etnie română, 2,7% de etnie romă, 0,02% alte etnii, iar pentru restul de 11,5% nu există informație disponibilă. Conform aceluiași recensământ, 12,1% dintre persoane sunt absolvente de studii superioare, 5,2% de școală postliceală și de maiștri, 34,8% de liceu, 14,1% de școală profesională și ucenici, 18,1% gimnaziu, 12,7% școală primară, 2,8% nu au nici o școală absolvită, din care 1,4% persoane sunt analfabete (procentele se referă la populația rezidentă de 10 ani și peste).

1.3 Patrimoniul natural

Zona verde și de agrement a municipiului reprezintă 5,5% sau 7,4 ha, cu o medie pe cap de locuitor a spațiilor verzi de 16,4 mp (cel mai scăzut raport din județ).

Zonele verzi amenajate sunt reprezentate de 5 parcuri: Parcul Central, Parcul “Tudorică Dorobanțul”, Parcul CFR, Parcul Anotimpuri și Parcul Mircea cel Bătrân, la care se adaugă spațiile verzi aferente blocurilor și străzilor și câteva terenuri fără destinație/ folosință clară (Ex. zone verzi abandonate din jurul gării – Rampa Gării, zona de pasarelă peste calea ferată, zona de canal colectare ape pluviale de la marginea orașului).

Parcul Central sau Parcul Mare (cum este cunoscut de localnici) a fost înființat în 1876 de un grup de horticultori, după modelul parcului Prater din Viena și urmărind planul urbanistic original al arhitectului Karl Zohl, care includea la înființarea orașului, în 1836, una dintre primele grădini publice orășenești din țară. Cele 2 ha de parc conțin și astăzi specii prețioase precum salcâmul japonez (*Sophora japonica*), castanul (cu exemplare vechi de peste 100 de ani), tufe de bujori chinezești (*Paeonia arborea*) și de mahon (*Mahonia aquifolium*). Este cel mai mare parc al orașului, care definește zona centrală, în jurul căruia sunt situate majoritatea instituțiilor și clădirilor importante. În parc se găsește și fostul teatru și cinematograful Flacăra, clădire de patrimoniu momentan nefolosită.

Parcul “Tudorică Dorobanțul”, cunoscut drept Parcul Mic, se află în zona centrală (geografic), înconjurat de blocuri și spații comerciale mixte. Parcul are forma unei piațete (aprox 0,4 ha) amenajată cu flori, cu mese și bănci și un loc de joacă.

Celelalte trei parcuri sunt de dimensiuni similare (sub 0.4 ha) situate semi-central sau periferic, și nu sunt întreținute dincolo de fasonarea sezonieră a pomilor și arbuștilor.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Municipiul are în raza sa părți din **3 zone naturale protejate Natura 2000**:

- Aria numită Râul Olt între Mărunței și Turnu Măgurele (cod ROSCI0376), sit de conservare a unor specii precum vidra, popândăul, tritonul, buhaiul de baltă, broasca țestoasă de apă. Este localizată în zona de est și nord-est a teritoriului orașului (3-4km).
- Aria protejată Corabia – Turnu Măgurele (cod ROSCI0044), de-a lungul Dunării între Corabia și Turnu, caracterizată prin păduri mixte și zăvoaie de luncă cu fauna specifică.
- Aria de protecție specială avifaunistică Confluența Olt-Dunăre (cod ROSPA0024), zonă cu o biodiversitate ridicată (16 specii de animale protejate și 5 tipuri de habitate), la aprox 6 km de oraș, cu potențial turistic ridicat prin accesibilizarea din zona comunei Islaz.

Sursele posibile de poluare de pe raza municipiului sunt de natură exclusiv antropică, provenind din agricultură (utilaje, pesticide, fertilizare excesivă, arderi de miriște, ce cauzează poluarea aerului, apelor și solului), industrie (combinatul chimic, temporar închis dar puternic poluant al aerului în ultimii 50 de ani) și mediul urban: autoturisme și camioane (poluarea aerului și fonică), deșeuri și apele menajere.

Calitatea aerului este măsurată prin 3 stații de trafic, amplasate pe DN51A la ieșirea din oraș, pe Str. Calea Dunării în apropierea Primăriei, respectiv Str. Portului, în apropierea combinatului Donau Chem. Poluanții monitorizați: SO₂, NO, NO_x, NO₂, O₃, CO, pulberi în suspensie (PM10) și parametrii meteorologici. În anul 2016, raportul de informare al APM Teleorman arată că la stațiile automate nu s-au înregistrat depășiri ca număr a valorilor limită/valorilor țintă la indicatorii monitorizați conform Legii nr. 104/2011 privind calitatea aerului înconjurător. Calitatea apelor uzate este monitorizată anual de laboratoarele A.P.M Teleorman, la stațiile de epurare urbane și industriale, iar pentru 2016, nu au fost identificate probleme majore pentru evacuările de ape uzate în ape de suprafață. Există însă riscuri localizate, în acele zone ale orașului unde colectarea apelor pluviale și menajere este deficitară, ceea ce duce la colmatări și refulări (zona Măgurele, zona Vale). De asemenea, există zone unde istoric au existat poluanți precum combustibili fosili, care au cauzat infiltrații în pânza freatică (zona Măgurele-Rampa Gării).

1.4 Patrimoniul arhitectural și cultural

Arealul orașului a fost locuit continuu încă din perioada paleoliticului, după cum arată descoperirile arheologice de la Ciuperceni (unelte specifice culturii de prund), Lița (unelte de silex) sau tezaurul din epoca târzie a bronzului (obiecte decorative din aur) descoperit în oraș în 1880. Importanța strategică a zonei de confluență Olt-Dunăre a dus la crearea încă din sec II a unor fortificații de apărare, după cum reiese din relatări istorice, iar unii istorici identifică în zona orașului un **castru roman** – supranumit Turris. Deși existența castrului nu a fost validată fără rețineri, ea reprezintă o identitate foarte puternică în rândul turnenilor și un motiv de mândrie.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Ruinele Cetății Turnu (atestată istoric în 1397) stau însă drept dovadă indisputabilă a originilor orașului. Cetatea a fost un punct defensiv important al Țării Românești în perioada lui Mircea cel Bătrân, ulterior devenind raia turcească. În 1829 este returnată Țării Românești, dar cetatea arsă și dărâmată, stare de ruină în care se află și acum. Accesul este relativ ușor, la 3 km de oraș, pe drumul ce duce la Combinatul Chimic, dar zidurile cetății sunt pline de vegetație greu de pătruns. O ruină modernă este fostul **Combinat de Îngrășăminte Chimice**, actual SC Donau Chem, construit în 1964 pentru a maximiza producția sudului agricol și suplimenta exporturile românești (motiv pentru amplasarea la Dunăre). În epoca de glorie angaja 7000 de persoane și era al doilea ca mărime din țară, întreaga activitate economică și socială a orașului gravitând în jurul său. Deloc surprinzător, colosul de fiare și furnale reprezintă încă povestea de viață a majorității turnenilor, un simbol puternic care urmărește orașul de la distanță.

Catedrala ortodoxă Sf. Haralambie este o altă moștenire importantă, proiectată de arhitectul francez Andre Lecomte de Nouy și ridicată între 1900-1902 de inginerul Dimitrie Maimarolu (Palatul Mitropoliei, Cercul Militar din București), într-un stil arhitectonic influențat de mănăstirea Curtea de Argeș și cu turle în stil baroc, ce l-a făcut pe Nicolae Iorga să o numească a treia cea mai frumoasă biserică din țară.

În apropierea ei se află **cinematograful Flacăra**, clădire cochetă în stil românesc, ce datează din 1928, inițial funcționând drept teatru orășenesc, unde se jucau spectacole aduse de teatre renumite din București, cu precădere Teatrul de revistă Cărbuș, condus de Constantin Tănase. Din 2015 stă cu ușile închise, putând fi admirată doar de pe băncile parcului central în care se situează, așteptând noi renovări și viitori spectatori.

Situație similară se întâlnește și la **Turnul de apă**, ridicat în 1915 pentru alimentarea cu apă a orașului și monument istoric, ce nu poate fi vizitat, dar se impune de la distanță prin arhitectura originală și înălțimea mare relativ la clădirile orașului.

Este situat pe Str. 1 decembrie 1918, unde se găsește și **Tribunalul-Palatul de Justiție**, a cărui clădire a fost construită în 1893 după model francez, drept Casa Prefecturii. Interiorul ostentativ decorat cu lemn masiv, marmură și candelabre a rămas aproape neschimbat.

Alte clădiri impresionante:

Clubul copiilor din fața gării CFR, ce a servit până în 1945 drept sediul Camerei agricole, clădire în stil bizantin cu rotonde, coloane și incrustații.

Vechiul sediu al Băncii Naționale Române, vis-a-vis de Parc Central, clădire din 1901 cu o arhitectură franțuzească.

Casa Angelescu, construită în sec XIX, bogată în ornamente arhitecturale, a funcționat până recent drept muzeu al orașului, amplasată lângă Catedrală.

O serie de statui și basoreliefuri decorează parcurile orașului, cea mai reprezentativă fiind **Monumentul Dorobanțului**, amplasat central în Parcul Mic, creație a sculptorului italian Raffaello

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Romanelli din anul 1907 reprezentând un dorobanț cu căciulă, și flancată de-o parte și de alta de două tunuri turcești capturate de ostașii români la Plevna.

În ciuda multiplelor atracții urbane și peri-urbane, Turnu Măgurele nu are un turism înfloritor. Există o singură unitate de cazare, Hotelul Turris (3 stele), cu 110 camere și o capacitate de cazare de 192 locuri, care deservește în special turismul de afaceri, sportiv sau de evenimente (nunți, sărbători etc) și ocazional turismul de agrement. În 2016, hotelul a înregistrat 1620 de sosiri turiști, totalizând 2265 de înnopări.

1.5 Locuirea și accesul la utilități

Datele generale privind locuirea și accesul la utilități au la bază situația conform recensământului populației din 2011. Astfel, Turnu Măgurele avea 5266 de clădiri, din care 4979 rezidențiale (4807 case și 171 blocuri).

3565 dintre case sunt din paiață/chirpici, restul fiind construite din diverse materiale: cărămidă, piatră și/sau lemn, unități prefabricate, beton armat, materiale mixte, OSB, etc.

Toate cele 171 de blocuri sunt construite din unități prefabricate și beton armat.

Totalul de locuințe individuale în 2011 este de 12318, grupate în 4841 case individuale și 8 alipite, 7182 blocuri de apartamente (92% cu max 4 etaje) și 287 de construcții neîncadrate, rezultând o **suprafața locuibilă/locuitor de 19,52 mp**.

De asemenea, în ultimii 5 ani (2012-2016) au fost terminate 42 de locuințe din fondurile populației și 0 din fonduri publice.

11373 din locuințe au bucătărie sau chichinetă, iar pentru 10443 este situată în locuință.

9144 din locuințe au baie cu duș și/sau cadă, iar pentru 8873 este situată în locuință. 9186 au closet cu apă, 2878 au alt tip de closet și 254 nu au closet.

În privința stării locuințelor, 9010 nu au fost reabilitate termic (73%), și numai 4319 au ferestre cu tâmplărie termoizolantă (35%).

Conform evidențelor primăriei, în Oct 2017, 243 de locuințe individuale aparțin de programul ANL sau FLS (fondul locativ de stat). Restul locuințelor înregistrate sunt proprietate privată.

Alimentarea cu apă curentă a orașului se face din Dunăre. Calitatea apei distribuite în mod centralizat este considerată general bună, din 300 de probe recoltate în 2007 la Turnu Măgurele de către Autoritatea de Sănătate Publică Teleorman, 29 au fost găsite necorespunzător chimic și 10 necorespunzător biologic.

Din totalul locuințelor, **88% (10887) au acces la apă curentă**, dintre care 8944 de locuințe au acces la rețeaua publică, iar 1943 de locuințe au apă curentă din sistem propriu, rămânând un **12% fără acces la apă curentă**.

Sistemul de canalizare deservește aprox. 56% din populație. Vechimea rețelei de canalizare este cuprinsă între 15 și 90 ani, cu mici porțiuni noi adăugate recent prin fondurile europene accesate

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

de Primăria municipiului în perioada 2010-2017, iar alte tronsoane de străzi sunt prevăzute a fi dotate cu canalizare prin proiecte în curs de implementare.

Gazele naturale sunt furnizate în sistem privat, iar rețeaua nu deservește întreg orașul. Cartierele Odaia, Măgurele și zona Târg Săptămânal sunt doar parțial acoperite.

În 2011, doar **5383 (44%) de locuințe beneficiau de racord la gaze**, restul de 56% folosind alte surse, majoritar gaz lichefiat (butelie).

Furnizorul de gaze naturale întreprinde activități de extindere a serviciului către alte zone ale orașului, în prezent fiind în plan Str. Paltinului și Str. Viitorului din cartierul Măgurele.

Turnu Măgurele nu mai are un serviciu public de **furnizare a agentului termic**, dar la momentul RPL 2011, încă mai asigura termoficare pentru 2075 de locuințe, restul împărțindu-se astfel: 4690 cu încălzire prin centrală proprie, 4845 cu încălzire prin sobă (combustibil fosil) sau alte surse, iar 267 fără încălzire de orice fel.

Întreg orașul beneficiază de energie electrică. Rețeaua de distribuție a energiei electrice înregistrează însă fluctuații și căderi frecvente ale tensiunii, deoarece liniile sunt slab izolate și au lungimi foarte mari.

Serviciul de salubritate a orașului a fost privatizat în 2013 și atribuit prin contract general furnizorului județean Polaris. Acesta acoperă tot teritoriul orașului, dar există multe locuințe fără contract individual încheiat, ceea ce provoacă blocaje în colectarea deșeurilor la nivelul cartierelor de blocuri, și probleme de depozitare pentru cei ce locuiesc la casă.

Colectarea deșeurilor nu se face selectiv și nu există posibilități pentru reciclare.

1.6 Profilul economic (ocupare și mediul de afaceri la nivel local)

Turnu Măgurele este un oraș de tip mono-industrial, cu o puternică bază agricolă, dar cu o pondere a serviciilor de peste 50% din economia locală.

Principala **industrie** a ultimilor 50 de ani s-a concentrat pe fabricarea îngrășămintelor, prin întreprinderea de stat SC. Turnu SA (Combinatul de Îngrășăminte Chimice), privatizată în 2004 prin lichidare voluntară și redenumită SC. Donau Chem SRL. După 1989, activitatea combinatului intră în declin și numărul angajaților scade de la peste 3000 de persoane până la 1100 în 2007, 596 în 2015 și 195 în 2016, ceea ce a destabilizat masiv piața forței de muncă din oraș. Activitatea de producție a fost întreruptă în aprilie 2015, iar din martie 2017 compania a intrat în insolvență, cu perspective minime de redeschidere. Un alt actor important în industrie a fost IME-ul (Întreprinderea de motoare electrice) Electroturris, apărut pentru a furniza echipament Combinatului. Numărul angajaților a scăzut treptat de la 1400 în 1990 la 150 în 2010 și 0 în 2017 (datorită familientului).

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Dupa 1990, industria care s-a dezvoltat cel mai mult în Turnu (și încă prosperă) este cea a **confecțiilor textile și lohn**, bazată pe existența personalului calificat și ieftin (vechea fabrică de confecții), iar în prezent susține peste 1400 locuri de muncă.

Datorită poziției geografice și solului, **agricultura** este o ramură de bază a orașului. În municipiul Turnu Măgurele, suprafața agricolă este de 8.216 ha, pășunile – 811 ha, iar viile și pepinierele viticole 308 ha. Majoritatea terenului arabil este utilizat la nivel individual de gospodărie, restul fiind în proprietatea persoanelor juridice (arendă, asociere, alte forme). Mare parte din terenul arabil (4000 ha) beneficiază de acces la irigații. Procesarea și utilizarea producției agricole pe plan local este scăzută, caracterizată de existența unor unități de prelucrare mici precum laboratoare de patiserie și brutării, fabrică de conserve. Există mulți micro-producători de produse agricole (majoritatea provenind din rândul disponibilizaților din industrie), care însă nu beneficiază de suficiente canale de distribuție și fac față greu competiției marilor lanțuri de distribuție prezente în oraș (Penny, Profi). Calitatea acestui gen de producție și posibilitatea de conversie spre agricultură ecologică ar putea oferi oportunități atractive de comercializare și dezvoltare. Piscicultura este slab dezvoltată, nu există nici o unitate de procesare a produselor din pește, și doar câteva firme mici de comercializare a peștelui proaspăt, pescuit în zonă.

Sfera serviciilor este reprezentată de comerțul cu amănuntul, cu materiale de construcție, cu îngrășăminte chimice, telecomunicații, transport regional, reparații etc.

Sectorul serviciilor a cunoscut o dinamică pozitivă în ultima decadă, susținând economia locală.

POPULAȚIA OCUPATĂ PE GRUPE DE VÂRSTĂ, DUPĂ SECTORUL ÎN CARE LUCREAZĂ					
RPL 2011					
GRUPE DE VÂRSTĂ	POPULAȚIA STABILĂ OCUPATĂ TOTAL	SECTORUL ÎN CARE LUCREAZĂ			
		Societăți nefinanciare și financiare	Administrație publică	Înstituiții non- profit în serviciul populației	Gospodăriile populației
A	1	2	3	4	5
TOTAL	9994	7197	1360	58	1377
15 - 19 ani	19	13	-	-	6
20 - 24 ani	500	443	21	6	30
25 - 29 ani	779	609	121	9	40
30 - 34 ani	1111	835	183	14	79
35 - 39 ani	1350	997	237	9	107
40 - 44 ani	2102	1679	277	7	139
45 - 49 ani	1316	1071	152	*	91
50 - 54 ani	1432	1055	167	4	206
55 - 59 ani	907	423	169	6	309
60 - 64 ani	478	72	33	3	370

Comerțul este activitatea cu cele mai mari venituri, fiind de asemenea reprezentată prin cel mai mare număr de firme locale. (În 2010, în TOP 3 „număr firme după coduri CAEN” se regăsesc 3 tipuri diferite de comerț).

Populația ocupată însumează 9994 de persoane, dintr-un total de 17464 locuitori cu vârste cuprinse între 15-64 de ani și un total de 11839 populație activă (persoane peste 15 ani care furnizează forța de muncă disponibilă pentru producția de

bunuri și servicii în timpul perioadei de referință, incluzând populația ocupată și șomerii). Distribuția pe sectoare și activități se prezintă conform tabelele alăturate și de mai jos (date RPL 2011):

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Pop. ocupată (15-64)		Agricultură, silvicultură și pescuit	Industrie	Construcții	Comerț	Servicii
Total	9994	1457	3327	698	1296	3216
Femei	4564	510	1669	69	818	1498

2200 de agenți economici apar înregistrați în 2016 cu activitate în Turnu Magurele, însumând o cifră de afaceri de aprox. 100 mil. EUR. Potrivit datelor ITM din Oct. 2017, **situația salariaților** și a agenților economici cu cel puțin un salariat arăta astfel:

Forma de proprietate	Nr. agenți economici	Nr. salariați
Mixtă	1	57
Privată	474	3905
Publică	15	1307
Total	490	5269

Majoritatea întreprinderilor active din Turnu Măgurele intră sub definiția **IMM-urilor**. Tabelul de mai jos ilustrează această situație și arată concentrarea forței de muncă pe câteva domenii, cu doar 3 firme de mărime mare, toate în industria textilă. Primele 20 de firme private ale orașului angajează 45% din personalul salariat (mediul privat cuprinde 74% din angajați).

Top firme din Turnu Măgurele după număr angajați în 2016

	Nume firmă	Nr. Salariați	Domeniu activitate
1	Imperial SA	556	Confecții textile
2	BBG Consult SRL	363	Confecții textile
3	New Panorea Textil SRL	270	Confecții textile
4	SC Donau Chem SRL	195	Fabricare îngrășăminte chimice azotoase
5	Norman Romania SRL	161	Confecții textile
6	Teletex SRL	158	Alte servicii suport pentru întreprinderi
7	Local Urban SRL	108	Reglementarea și eficientizarea activităților economice
8	Vis by Thekli	76	Confecții textile
9	Unicom SRL	73	Restaurante
10	Biotur Exim SRL	73	Comerț cu ridicata al produselor farmaceutice
11	Nigmar SRL	68	Alte activități profesionale, științifice și tehnice

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

12	M Unu G SRL	56	Fabricarea pâinii, prăjiturilor și a produselor de patiserie
13	Salubritate Turnu SRL	47	Alte activități de curățenie
14	Transalatus S.A	44	Transport de persoane
15	Manufactura SRL	42	Confecții textile
16	Tico Blue SRL	39	Intermedieri în comerțul cu textile
17	N&G Eco Oil SRL	38	Alte activități de servicii suport pentru întreprinderi
18	WFA Impex SRL	32	Alte lucrări speciale de construcții
19	Prodapublic SRL	29	Restaurante
20	Ardamis SRL	29	Fabricarea pâinii, prăjiturilor și a produselor de patiserie
T		2384	

Ponderea cea mai mare o dețin **mic întreprinderile**, peste 75% din agenții economici nu înregistrează niciun salariat, iar media celor ce angajează este de 3 pers./firmă (daca excludem primele 20 de firme).

Numărul șomerilor a rămas relativ constant în ultimii 6 ani, cu o mediană de 630 persoane, cu o progresie notabilă în 2015 (949 pers, creștere cu 49% față de 2014, cauzată de închiderea combinatului).

Tab. Numărul de șomeri și evoluția în ultimii ani, inclusiv persoane aparținând minorității roma

Anul	Număr șomeri	Din care femei	Etnie romă	Din care femei
2011	643	276	8	3
2012	765	350	7	2
2013	772	354	11	3
2014	633	263	6	2
2015	949	371	7	3
2016	659	256	3	1
09.2017	666	263	3	1

Urmărind evoluția economiei locale din 1989, este evidentă schimbarea majoră dintr-un oraș industrial muncitoresc, bazat pe un număr mic de angajatori și servicii dezvoltate în jurul acestora, într-un oraș al serviciilor, dar și în acest caz disproporționat, deoarece comerțul cu ridicata are o pondere foarte mare, iar unitățile procesatoare sau micile afaceri de producție sunt limitate. Prezența textilelor aduce beneficii pentru că oferă ușor locuri de muncă, dar și riscuri, condițiile de muncă fiind precare de multe ori, există o nesiguranță mare iar nivelul de calificare necesar e mic, deci nu favorizează specializarea și dezvoltarea experților în oraș. Agricultură (modernă) nu se ridică la nivelul potențialului, iar resursele naturale precum Dunărea, Oltul, sunt foarte puțin exploatate. Atomicizarea întreprinderilor din ultimii ani este un semnal bun, dar numărul mare de

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

firme fără angajați demonstrează capacitatea lor limitată de a crea locuri de muncă și investiții, strâns legată de lipsa educației antreprenoriale și de management al afacerilor, lipsa de capital sau slaba conectare la realitățile pieței globale.

1.7 Instituții locale și servicii publice

Educația primară și secundară este bine reprezentată numeric, prin existența a 3 școli gimnaziale și 4 licee (Colegiul Unirea- profil real, Liceul Marin Preda- profil uman, Liceul David Praporgescu – profil tehnic și Liceul Sf. Haralambie – profil agricol). Ele deserveșc și comunele limitrofe, mai ales la nivel secundar. Școlile primare au fost bine repartizate în teritoriu pentru acces facil, în fiecare din cele 4 cartiere mari ale orașului (dar închiderea școlii din cartierul Odaia a îngreunat accesul copiilor, următoarea școală fiind la 3 km distanță).

În afara Colegiului Unirea, care a beneficiat de investiții în renovare, atrase prin fonduri europene, celelalte unități au structuri nerenovate major în ultimii 20 de ani, dotări învechite sau limitate, le lipsesc spațiile amenajate pentru activități extra-curriculare (cu excepția sălilor de sport construite prin programul național). Corpul profesoral este în îmbătrânire, ceea ce afectează calitatea actului educativ. Singurul loc complementar educației de masă este Clubul Copiilor (înființat 1954), care mai oferă în prezent accesul doar la un număr limitat de cursuri și activități alternative (precum dans, karate, caiac, informatică etc), din lipsă de corp didactic sau spațiu potrivit.

Sistemul de **sănătate** nu a cunoscut modificări semnificative de peste 50 de ani. Spitalul municipal este singurul din oraș, și funcționează într-o clădire ce necesită recondiționare, mobilierul și echipamentele sale sunt învechite, iar corpul de medici mult redus la număr și specializări. Un exemplu este secția de neonatologie, care nu mai are un medic chirurg, ceea ce a făcut imposibilă nașterea de copii în oraș în ultimii ani. Sunt foarte puțini medici tineri care vin în oraș, în ciuda unor eforturi susținute din partea primăriei (precum oferirea de cazare gratuită pentru cei ce ar alege să se stabilească aici).

Situația precară a serviciilor publice de sănătate a reieșit foarte puternic din colectarea de date făcută pentru elaborarea SDL (sondaje, interviuri), cu probleme menționate mai sus drept principalele cauze.

Vechea policlinică a orașului a fost închiriată către cabinete individuale (medici de familie sau specialiști), dar dotările și renovările generale sunt slabe.

Sistemul privat a cunoscut câteva dezvoltări pozitive, prin deschiderea unei clinici medicale private (clinica Jasmin), care oferă servicii extinse și beneficiază de echipament modern sau prin deschiderea unui centru de radiologie dentară.

Costurile însă limitează accesul unor categorii defavorizate, mai ales în contextul unui oraș cu un număr mare de persoane neocupate sau cu venituri minime.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

La nivel de servicii **socio-medicale**, există un singur centru pentru persoane cu dizabilități (exerciții de recuperare fizică, masaj, kineto etc), înființat de un ONG (Motivați pentru reușită), dar capacitatea și dotările rămân limitate.

Serviciile sociale sunt furnizate exclusiv de direcția SPAS a primăriei, cu sediul localizat chiar într-una din zonele marginalizate (ZUM 1 Târg), și asigură o mare parte din serviciile de bază. Nu mai există însă nicio cantina socială și nici nu se asigură locuințe sociale.

În privința spațiilor pentru petrecerea timpului liber, au fost făcute investiții pentru reabilitarea sau construcția locurilor de joacă, majoritatea amplasate în parcuri și prioritar în zona centrală. Anumite cartiere precum Măgurele și Odaia au acces foarte redus, iar locurile de joacă sunt destinate numai copiilor foarte mici, tinerii adolescenți neavând multe opțiuni în afara băncilor din parcuri.

Vechea bază sportivă militară a fost reabilitată și oferă acces la diverse **activități de agrement**, contra-cost membrilor sau gratis pentru copii elevi (în limita locurilor neocupate de membri).

Nu mai există centre culturale, cinematograful sau teatru, muzeu, bibliotecă municipală. Posibilitățile pentru activități artistice-culturale sunt puternic reduse, limitate la incinta sălii de festivități a colegiului Unirea sau sala de ședințe a primăriei.

Turnu Măgurele nu mai oferă servicii de **transport public**, de orice natură.

1.8 Organizații ale societății civile

Cele mai importante și relevante organizații ale societății civile active în Turnu Măgurele sunt:

1) **Asociația URBANIUM** a fost creată în 2013 pentru a atrage în orasele mici urbane miscări artistice, sociale și economice militante și inovatoare ce facilitează tranziția spre o Românie poli-urbană, în care provincia este un substitut atrăgător, solidar și ecologic la marile orase. Membrii săi activi dețin experiențe vaste transdisciplinare în domenii precum dezvoltare locală, urbanism, arhitectura, grafică, finanțe, juridic pe care le folosesc pentru a dezvolta o mișcare structurală și participativă ce modifică, reînvie și înfloreste țesuturile comunităților din spațiile urbane mici. Orasul pilot de intervenție al asociației este Turnu Măgurele, localitate de proveniență a majorității membrilor săi. Printre cele mai importante activități ale asociației desfășurate în oraș menționăm: crearea unui grup de 40 voluntari locali; Serile ALTFilm – proiecții și dezbateri de filme altfel decât la TV; Mentorshipul Urbanium pentru peste 60 elevi de liceu; animarea paginii Facebook Urbanium Turnu-Măgurele (peste 1,700 Likes) cu scopul de a determina tinerii să reconsidere atracțiile și oportunitățile oferite de oraș. În perioada decembrie 2014 – mai 2016, asociația a fost implicată ca partener în proiectul “Intervenții socio-artistice pentru capacitatea comunității române și pentru încurajarea dialogului comunitar intercultural (ART_ROM)” (Maskar) în parteneriat cu asociațiile T.E.T.Alexandria, REPER21 și Asociația pentru Drepturile Omului, finanțat

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

prin Fondurile Norvegiene, în cadrul caruia a coordonat activitățile proiectului în oras necesare pentru înțelegerea culturii comunității rome și pentru dezvoltarea unei culturi a incluziunii. Urbanium este și unul dintre cei 3 parteneri ai proiectului finanțat prin POCU în cadrul căruia este elaborată prezenta strategie.

2) Asociația Colegiul Național Unirea (ASCNU) este activă în Turnu Măgurele și desfășoară multiple activități educaționale, în special proiecte Erasmus +, dar și activități de dezvoltare comunitară. Astfel, în trecut a desfășurat activități legate de susținerea persoanelor internate la Caminul de la Spital (clădirea spitalului vechi): grupuri de elevi au oferit pachete de sărbătorile de Paște și Crăciun. De asemenea, au interpretat colinde cu ocazia Crăciunului, în anii 2014, 2015, 2016.

3) Asociația Motivați Pentru Reușită este o organizație non-guvernamentală, apolitică și non-profit înființată în anul 2006, la inițiativa a 3 persoane cu handicap locomotor, utilizatoare de scaune rulante, cu activitate în domeniul dizabilității, orientată către sprijinirea persoanelor aflate în situație de excluziune socială, din jud. Teleorman. În 10 ani asociația a îmbunătățit calitatea vieții pentru un număr de 700 de persoane cu dizabilități din Municipiul Turnu Măgurele și comunele limitrofe prin distribuirea în mod gratuit de dispozitive de mobilitate (cărucioare, cadre, cârje). Asociația a înființat 2 centre de zi, unul pentru adulți cu dizabilități și unul pentru copii cu dizabilități unde oferă în mod gratuit servicii sociale acreditate de kinetoterapie, masaj, consiliere psihologică, gimnastică medicală, socializare, petrecere a timpului liber, sport adaptat, acestea fiind principalul furnizor de servicii sociale din oraș. Asociația este de asemenea singurul furnizor privat, acreditat ca furnizor de servicii sociale, în județul Teleorman.

4) Asociația Genialii și Clubul educațional Genialii care au apărut din dragostea pentru copii și pentru educație și oferă servicii de tip After school de peste 10 ani, atunci când ideea programelor tip after school apărea în zonă. Pentru anul școlar 2016 – 2017 asociația a avut un număr de 28 de locuri pentru elevii înscriși în învățământul primar (clasa pregătitoare și clasele I-IV) care beneficiază de servicii educaționale non-formale, centrate pe acumularea de cunoștințe cât și pe dezvoltarea personalității până la ora 17:30.

1.9 Experiența locală privind proiectele cu finanțare europeană

Municipiul Turnu Măgurele deține o amplă experiență în gestiunea proiectelor europene. În perioada de programare 2007-2013 la nivelul municipiului Turnu Măgurele s-a derulat proiectul **”Dezvoltarea infrastructurii rutiere pentru o economie valoroasă - șoseaua transfrontalieră Turnu Măgurele - Nikopol”**. Intervențiile prin acest proiect în ZUM 1 au constat în dezvoltarea infrastructurii rutiere pe străzile: Memoriile 2 Mai, D. Ghenea, Primăverii. Între 2017 – 2019, Primăria Turnu Măgurele implementează ca și partener proiectul INTERREG **”Podurile timpului: o abordare integrată pentru îmbunătățirea utilizării durabile a patrimoniului cultural**

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

transfrontalier Turnu Măgurele - Nikopole", cod 15.2.1.104,e-MS code ROBG-128 (OS 2.2) prin care va fi reabilitată Cetatea Turris a oraşului. Primăria are în contractare ca şi aplicant trei proiecte: 1) POR „**Restaurare, consolidare, protecție și conservare a Catedralei Sfântul Hrambiev din Municipiul Turnu Magurele**”, cod proiect: 116469; 2) POR „**Reabilitare termică a sediului Primăriei municipiului Turnu Magurele**”, cod proiect 114284; 3) POCA “**Administratie publica locala eficienta, transparenta si orientata catre cetatean in municipiul Turnu Magurele**”, cod SIPOCA 115.

Experiența Municipiului Turnu Măgurele este complementată de cea a asociației Urbanium, președintele GAL fiind și președintele asociației. În perioada decembrie 2014 – mai 2016, asociația Urbanium a participat la proiectul “**Maskar**” - “**Intervenții socio-artistice pentru capacitatea comunității rome și pentru încurajarea dialogului comunitar**”, ce a vizat folosirea teatrului comunitar pentru reînnoirea relațiilor sociale la nivel comunitar și pentru lupta împotriva discriminării, în special a populației de etnie romă din cele 2 ZUM. Proiectul Maskar a permis identificarea nivelului ridicat de discriminare al populației rome, condițiile precare socio-economice cu care aceștia se confruntă, precum și slăbirea țesutului social și pierderea tradițiilor provocate de fenomenul migrației.

La nivelul municipiului Turnu Măgurele, un număr de 55 de persoane au beneficiat de suport în cadrul proiectului “**Start – O viață de calitate în siguranță**” prin POSDRU 170/6.3/S/146738 Regiunea 3 Sud, implementat cu sprijinul asistentului GAL, dna Maria Abălaru. Urmare acestui proiect s-a constatat că în general familiile în care se manifesta violență se confrunta cu dezechilibre economice, probleme de comunicare, instabilitate, stări de tensiune nervoasă, discuții cu caracter contradictoriu, violențe verbale, ceea ce determină alterarea climatului familial.

În tabelul de mai jos sunt descrise trei proiecte considerate relevante pentru actuala Strategie:

Proiect / caracteristici	1	2	3
Titlu	Podurile timpului: o abordare integrată pentru îmbunătățirea utilizării durabile a patrimoniului cultural transfrontalier Turnu Măgurele - Nikopole	Restaurare, consolidare, protecție și conservare a Catedralei Sfântul Hrambiev din Municipiul Turnu Magurele	Maskar - Intervenții socio-artistice pentru capacitatea comunității rome și pentru încurajarea dialogului comunitar
Perioada	30.03.2017 – 30.07.2019	2017 - 2023	2014 - 2017
Buget	26.846.638,78 lei	20.665.594,03 lei	678.942,3

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Sursa de finanțare	Interreg România – Bulgaria 2014 – 2020, OS 2.2	POR	Fonduri Norvegiene
Aplicant	Municipalitatea Nikopol, Districtul Plevna, Bulgaria	Municipiul Turnu Magurele	Asociația T.E.T.Alexandria
Parteneri	Municipiul Turnu Măgurele, Județul Teleorman, România	Parohia „Sfantul Haralambie”	Asociația Urbanium, Asociația REPER21, Asociația pentru Drepturile Omului
Principal ele activități	Trei ateliere de lucru cu operatorii de turism și alte părți interesate relevante pentru dezvoltarea unor produse turistice comune și a serviciilor și evaluarea strategiei de marketing; Elaborarea și implementarea strategiei comune de marketing	Proiectare și asistență tehnică; Executia lucrărilor de restaurare; Promovarea și digitizarea obiectivului de patrimoniu	Angrenarea a 40 tineri reprezentanți ai comunității române și non-române și a 60 de adulți din Turnu-Magurele și Alexandria în demersuri participative de înțelegere și reprezentare a culturii române din cele 2 orașe
Beneficiari, comunitatea țintă	- Cetățenii din municipiile Nikopol – Turnu Măgurele (10630 și 24 772)	- Locuitorii municipiului Turnu Măgurele- 6388 persoane tinere, 4228 copii și tineri, elevii seminarului tehnologic: 76	20 tineri reprezentanți ai comunității române și non-române și 30 de adulți din Turnu-Magurele
Stadiu	în desfășurare	în contractare	finalizat
Impact proiect / conexiune SDL	Conservarea și restaurarea sitului arheologic Cetatea Turnu; Creșterea atractivității zonei	Creșterea numărului de vizitatori; dezvoltarea economiei locale	Rezultatele proiectului Maskar vor inspira proiectele de integrare a comunității române și campaniile împotriva discriminării din SDL.

2. Identificarea teritoriului vizat de Strategia de Dezvoltare Locală prin abordarea DLRC

2.1 Prezentarea generală a teritoriului SDL

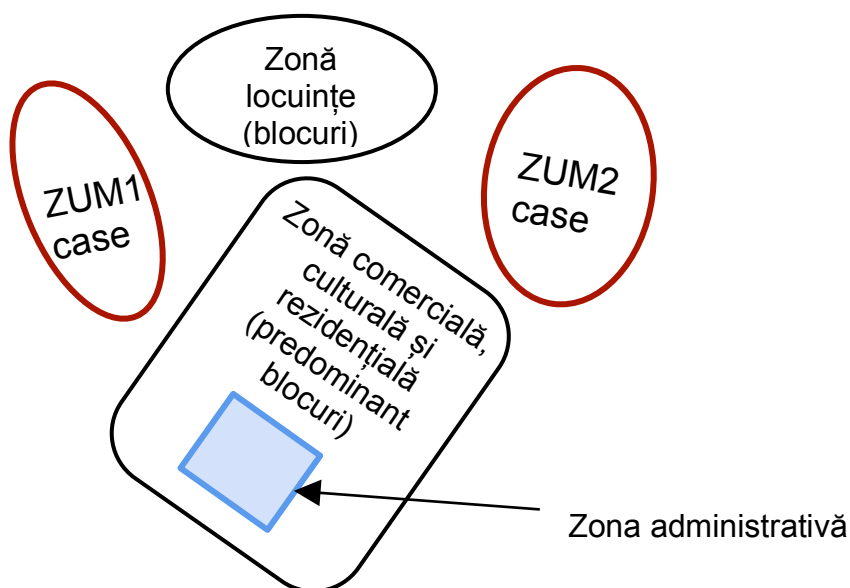
2.1.1 Delimitarea teritoriului SDL și întocmirea planului

ANEXA 1: Planul cu delimitarea teritoriului SDL și fotografii relevante din zonele cuprinse

Teritoriul SDL Turnu-Măgurele cuprinde 4 zone distincte (conform figurii 1 - Teritoriul SDL Turnu-Măgurele): o zonă comercială, culturală, administrativă și rezidențială și o zonă de locuințe (blocuri), ce constituie împreună zona funcțională, zona urbană marginalizată 1, supranumită și zona Târg Săptămânal (Bâlci) și zona urbană marginalizată 2, supranumită și zona/cartier Măgurele (Rampa Gării). Teritoriul SDL în ansamblul său vizează o populație de cca. 15.700 locuitori, populație estimată conform listelor electorale din 2016 care au fost și utilizate ca referință pentru recensământul și sondajele de opinie din strategie.

Zona funcțională se suprapune cu zona centrală a orașului și se situează geografic între cele două zone urbane marginalizate. Zona funcțională cuprinde și blocuri de locuințe. În acest perimetru

Figura 1 - Teritoriul SDL Turnu-Măgurele

Anul: 2017

găsim zona comercială și de servicii, monumentele istorice, zonele verzi, precum și zona administrativă, astfel că cea mai mare parte din populația din oraș folosește serviciile amplasate în această zonă și/sau o trazează sistematic, ceea ce îi conferă caracterul de funcționalitate.

Zona funcțională cuprinde următoarele străzi: Pompierilor, 1907, 1 mai, Avântului, Calea Dunării, Căpitan Stănculescu, Cetatea Turnu, Castanilor, Elena Cuza Vodă, Frații Golești, Griviței,

Horia Cloșca Crișan, Independentei, Mihai Eminescu, N Iorga, N Bălcescu, Oborului, Panduri, Praporgescu, Rahovei, Republicii, Unirii, Victoriei, Vlad Țepeș, Oituz, Abatorului, Alexandriei, Chimiei, Memoriile 2 mai, Stadionului, Taberei, 1 decembrie 1918, Măgurii.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Zona urbană marginalizată 1 - Târg Săptămânal sau Bâlci este situată în stânga zonei funcționale și este o zonă cu case. Aceasta cuprinde următoarele străzi: *Caișilor, Dobrogeanu Gherea, Fântânii, Muncitorului, Plopilor, Primăverii, Scurta, Sfânta Vineri.*

Zona urbană marginalizată 2 - Măgurele sau Rampa Gării este situată în dreapta zonei funcționale și este o zonă cu case. Aceasta cuprinde următoarele străzi: *Avram Iancu, Călărași, Cloșca, Crișan, Frasinului, Horia, Liliacului, Livezilor, Mesteacănului, Micșunelelor, Moșilor, Panselor, Pinului, Progresului, Rampa Gării, Stejarului, Ulmului.*

2.1.2 Principalele caracteristici geografice

Teritoriul SDL cuprinde cea mai mare parte a orașului, având o poziționare centrată pe axa N-S de la un capăt la altul, mărginit aproape exclusiv de zone cu case, cele mai relevante fiind la N-E cartierul de case Odaia (fostă comună alipită) iar la V și S-V cartierul de case Măgurele.

Se disting 4 zone: **zonă centrală/ultra-centrală** (zona inițială a orașului conform planului urbanistic de la momentul înființării sale în 1836, sud-centru), cu un mix de clădiri-instituții, spații comerciale, restaurant, parcuri, blocuri și case de patrimoniu, **zona nouă de blocuri central-periferică** din N-E și N-V a orașului, formată din cartierul Catanga, la care se adaugă unități de învățământ, spații comerciale de producție și desfacere, depozite de material și piața agro-alimentară, zonă construită majoritar după 1960. La acestea se adaugă zona de case de la periferia estică (**zona vale-târg săptămânal, ZUM 1**), unde coboară linia orașului spre lunca Dunării și zona de case de la vestul gării CFR (**zona numită Rampa Gării, ZUM 2**), dezvoltată în jurul căii ferate și a industriilor conexe, parte a cartierului Măgurele, ambele zone cu populație roma, străzi neasfaltate, lipsă apă și canalizare.

Toate cele 4 zone formează un spațiu interconectat atât teritorial, prin proximitatea sau directă continuare a uneia cu alta, cât și socio-economic, ele adunând în teritoriul lor cele mai importante instituții și centre comerciale, spații publice, unități de învățământ, de cult, medicale.

2.1.3 Patrimoniul natural

Teritoriul SDL cuprinde toate cele 4 parcuri (situate în zona funcțională), spațiile verzi aferente blocurilor, caselor sau instituțiilor, terenul viran din ZUM 1 unde are loc bâlciul anual și terenuri publice sau private neamenajate (zona ZUM 2 - Rampa Gării de-a lungul căii ferate, zona ZUM 1 de-a lungul șoselei de centură și a canalului de colectare apă pluvială).

Există locuri de joacă amenajate în parcurile și cartierele de blocuri din zona funcțională, un loc de joacă în ZUM 1 și niciunul în ZUM 2.

Stadionul municipal este situat de asemenea în zona funcțională, fiind în curs de renovare.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Calitatea mediului este în general bună, cu poluare a aerului mai ridicată în zona funcțională de la traficul rutier intens, dar în limitele admise conform A.P.M Teleorman.

Se observă probleme în creștere cu deșeurile menajere (depozitare improprie, colectare insuficientă) în ambele ZUM, care la rândul lor atrag probleme de contaminare a solului și apelor freatice și foarte frecvent, colmatări ale canalizării, ce provoacă inundații.

Apropierea de șoseaua de centură la ZUM 1 este o cauză adițională pentru care sunt aruncate foarte multe deșeuri (mai ales moloz). În ZUM 2, apropierea de zona dezafectată a CFR-ului încurajează de asemenea depozitarea necorespunzătoare a deșeurilor la intrarea în ZUM.

ZUM 2 este separată fizic de zona funcțională prin calea ferată a gării, accesul fiind realizat pietonal via un pasaj de trecere peste șine.

2.1.4 Patrimoniul arhitectural și cultural

Majoritatea edificiilor sau monumentelor arhitecturale importante ale orașului sunt cuprinse în teritoriul SDL, aproape exclusiv în zona funcțională: Catedrala, Parcul Central cu Monumentul Independenței, cinematograful Flacăra (cu potențial de viitor pentru organizare evenimente socio-culturale), Clubul Copiilor, Căminul Cultural (momentan neutilizabil), Turnul de apă (potențial turistic), Casa Angelescu, vechiul sediu al BNR, Tribunalul, Casa Armatei, Primăria, Spitalul municipal, toate cele 4 licee ale orașului și 2 școli.

ZUM 1 cuprinde Biserica Sf. Vineri, edificiu de patrimoniu datând din 1861, considerată a doua biserică a orașului, foarte apreciată de comunitatea din ZUM 1 dar și de restul orașului.

În ZUM 2 nu se regăsește nicio clădire istorică / de patrimoniu. Zona se află însă situată în proximitatea Gării orașului, monument istoric.

2.2. Comunitatea marginalizată din teritoriul SDL (inclusiv ZUM)

2.2.1. Studiul de referință reprezentativ la nivelul populației din teritoriul SDL

ANEXA 2: Declarație pe propria răspundere privind datele utilizate în cadrul Studiului de referință, cu asumarea faptului că, în situația în care, pe parcursul verificărilor, se vor identifica date incorecte/nereale, SDL va fi declarată neeligibilă.

ANEXA 3: Metodologia și instrumentele de cercetare (chestionarul/ chestionarele și ghidurile de interviuri/focus grup) folosite în Studiul de referință.

ANEXA 4: Baza de microdate primare rezultată din Studiul de referință.

Studiul de referință realizat la nivelul teritoriului SDL Turnu-Măgurele în perioada septembrie - noiembrie 2017 este bazat pe date calitative și cantitative provenite din diverse surse:

DATE CANTITATIVE

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

A) **date statistice colectate de la entitățile relevante** - Institutul Național de Statistică/ Direcția Județeană de Statistică Teleorman, Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Teleorman, Direcția de Sănătate Publică Teleorman, Serviciul Public de Asistență Socială al Municipiului Turnu Măgurele, Poliția Locală, AJOFM Teleorman, ITM Teleorman, Unitățile de învățământ din teritoriu, date existente la nivelul UAT Turnu Măgurele, atât pentru zona funcțională, cât și pentru cele 2 ZUM-uri;

B) **o cercetare exhaustivă (recensământ)** realizată în luna septembrie 2017 la nivelul celor 2 ZUM-uri pentru a obține date cât mai actualizate privind populația celor două zone. În total s-au recensat cca. **1150 de persoane (447 în ZUM 1 și 700 în ZUM 2)**. Pentru completarea datelor obținute în cadrul recensământului s-au solicitat date de la unitățile de învățământ din teritoriu;

C) un **sondaj de opinie** "Fișa de identificare a problemelor comunității" **la nivel de gospodărie din fiecare ZUM** realizat în luna septembrie 2017. În total, chestionarul s-a aplicat în **363 de gospodării** din ambele ZUM-uri - 73% din cele **497 de gospodării recensate**. Restul gospodăriilor au fost fie gospodării având doar persoane plecate pe perioadă îndelungată (124), fie gospodării unde s-a refuzat răspunsul (10);

D) **un sondaj de opinie în zona funcțională** în luna octombrie 2017 (678 respondenți). Studiul este reprezentativ la nivelul populației majore (18+) din zona funcțională (cca.14.500 persoane), cu un nivel de încredere de 95% și o eroare maximă de 3,7% și a fost realizat utilizând metoda eșantionării probabilistice sistematice (cu pas).

DATE CALITATIVE

i) **o serie de 50 de interviuri** față în față în lunile septembrie - noiembrie 2017 cu diverși actori cheie din oraș, lideri de opinie, persoane resursă din comunitate și reprezentanți ai cultelor religioase, pe baza unui Ghid de interviu;

ii) **8 focus grupuri** moderate de facilitatorul comunitar în octombrie 2017, astfel: câte 2 focus grupuri în fiecare ZUM și 4 focus grupuri cu diverse categorii socio-profesionale: 1) mediu privat; 2) instituții publice; 3) ONG-uri; 4) asociații de proprietari. La focus grupuri au participat în total peste 80 de persoane.

Pe baza acestor instrumente, Studiul de referință furnizează date esențiale de fundamentare a Analizei diagnostic a nevoilor și problemelor populației din cele 2 ZUM și zona funcțională pe care GAL vizează să le soluționeze.

De asemenea, Studiul de referință permite determinarea **ambelor ZUM ca fiind comunități roma**, populația aparținând minorității roma fiind de min. 10% din totalul populației de la nivelul fiecărei ZUM (respectiv **32,6%** în ZUM 1 și **18%** în ZUM 2).

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

2.2.2. Validarea și declararea zonei/ zonelor urbane marginalizate

ANEXA 5: Decizia GAL privind delimitarea teritoriului SDL și declararea ZUM selectate din teritoriul SDL

Teritoriul SDL al Turnu-Măgurele cuprinde două zone urbane marginalizate, validate în urma recensământului realizat la nivelul acestor zone, respectiv: Zona Târg Săptămânal (Bâlci) - ZUM 1 și zona Măgurele (Rampa Gării) - ZUM 2. ZUM 1 se suprapune parțial cu teritoriul identificat în Atlasul Zonelor Urbane Marginalizate, respectiv străzile D. Gherea, Primăverii, Sf. Vineri, Muncitorilor.

Ambele zone îndeplinesc simultan cele trei condiții: au un nivel scăzut de capital uman, un nivel scăzut de ocupare și condiții de locuire precară. Indicatorii îndepliniți pot fi urmăriți în tabelul de mai jos (Tabel 1).

Tabel 1. Indicatori cheie și praguri minimale pentru validarea zonelor urbane marginalizate

Criterii / Dimensiune	Indicatori cheie	Praguri minimale	ZUM1	ZUM2
Capital uman	Proporția populației de 15-64 de ani care a absolvit maxim 8 clase (gimnaziu)	22%	44,99%	30,23%
	Proporția persoanelor cu dizabilități, boli cronice sau alte afecțiuni care le limitează activitățile zilnice	8%	9,14%	13%
	Proporția copiilor și adolescenților (0-17 ani) din populația totală	20,5%	11,73%	17,31%
Ocupare a forței de muncă	Proporția persoanelor de 15-64 ani care nu sunt încadrate pe piața formală a muncii (salariați cu contract de muncă sau lucrează oficial pe cont propriu, cu sau fără angajați - patron sau administrator de firmă, PFA, AF, întreprindere individuală, liber profesionist) și nici nu urmează o formă de învățământ	22,5%	24,93%	33,49%
Locuire	Proporția locuințelor supraaglomerate (< 15,33 m ² pe persoană)	54%	15,15%	37,59%
	Nesiguranță locativă: proporția gospodăriilor ce nu dețin locuința în proprietate personală	12%	14,25%	21,5%

Ambele zone sunt de tip roma, cu o populație roma (auto-declarată în cadrul recensământului) de **32,6%** în ZUM 1 și **18%** în ZUM 2.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Cele 2 ZUM pe care se concentrează SDL Turnu 21 au în linii mari **aceleași probleme, particularități și implicit grupuri țintă, specifice zonelor urbane marginalizate**, în ciuda unei evoluții istorice relativ diferite: ZUM 1 s-a dezvoltat în ultimele 5-6 decenii, odată cu construcția pieței din centrul orașului care a determinat mutarea populației (în special romi costorari) spre o zonă limitrofă, în apropierea canalizării; cartierul Măgurele în care este situată ZUM 2 este locuit de peste un secol, însă acesta s-a conturat ca zonă subdezvoltată relativ recent tot în ultimele decenii, odată cu construcția căii ferate care a separat comunitatea de restul orașului, ZUM 2 devenind un cartier limitrof spre care au migrat treptat cele mai vulnerabile categorii socio-economice, inclusiv diverse tipuri de romi (ursari, argintari etc). Cele 2 ZUM se aseamănă prin amploarea și tipul de probleme complexe, interconectate, din diverse domenii, fiind comunități aflate într-un cerc vicios de sărăcie cauzat de lipsa oportunităților de muncă, lipsa spațiilor pentru petrecerea timpului liber, în special pentru tineri și adulți, de managementul defectuos al deșeurilor (în special prin gropile necontrolate de gunoi situate la extremitatea comunităților), de accesul limitat la servicii socio-medice de calitate, gradul ridicat de discriminare al populației din cele 2 ZUM, pe criterii de etnie, localizare geografică, situație socio-economică, gradul scăzut de școlarizare al populației, migrația adulților pentru muncă în străinătate precum și prezența câinilor vagabonzi.

2.3 Analiza diagnostic a nevoilor, resurselor și problemelor populației din teritoriului SDL

2.3.1 Populația și caracteristicile demografice

Pentru analiza populației din zona funcțională și a caracteristicilor demografice ale acesteia, precum și pentru secțiunile următoare (2.3.2, 2.3.3) s-au folosit datele RPL din 2011. RPL este singura sursă de date care poate oferi informații specifice, detaliate privind caracteristicile demografice ale populației, ocupare, mediul de afaceri și protecție socială (secțiunea 2.3.2), locuire și acces la utilități (secțiunea 2.3.3). Pentru a obține informații mai actualizate privind situația populației din zonele urbane marginalizate, în luna septembrie 2017 s-a derulat un analiză de tip recensământ, în ambele zone vizate.

Zona funcțională

Conform RPL 2011, populația zonei funcționale este de 11.800 de persoane, dintre care 47,48% sunt de sex masculin și 52,52% sunt de sex feminin. Conform datelor actualizate ale listelor electorale (anul 2016) numărul persoanelor din zona funcțională este de cca. 14500 de persoane (18+). În vederea unei bune planificări a intervențiilor în zona SDL, numărul de referință utilizat pentru strategie este de 14.500 de persoane în zona funcțională, fiind cel mai recent. Cu toate acestea, datele specifice prezentate mai jos, se bazează pe RPL, unica sursă de informație pentru descrierea caracteristicilor populației. Majoritatea persoanelor sunt de etnie română 88,57%,

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

0,74% (84) sunt de etnie roma, iar pentru restul nu există date disponibile. Structura populației pe categorii de vârstă este: 13,1% copii 0-14 ani, 75,84% persoane între 15-64 ani, 11,06% persoane peste 64 ani.

Copiii cu vârste între 0-17 ani reprezintă 16,5% din populația totală a zonei. Dintre aceștia 20,5% au finalizat gimnaziul, 21,43% au finalizat ciclul primar, 6,6% nu au nici o școală absolvită (din care 0,1% analfabeți). În zona funcțională, conform datelor primite de la unitățile școlare 32 de elevi sunt în situație de risc de abandon școlar (număr mare de absențe): Liceul Sf Haralambie - 11 elevi, Școala nr 4 - 8 elevi, Liceul Industrial/David Praporgescu - 13 elevi.

Dintre persoanele cu vârste între 15-64 de ani, 16,36% au absolvit învățământul universitar de licență, 5,62% școala postliceală și de maiștri, 43,76% învățământul liceal, 16,07% învățământ profesional și de ucenici, 15,21% au absolvit maxim 8 clase, 2,09% învățământul primar, 0,42% nu au nici o școală absolvită - din care 0,29% persoane analfabete.

În zona funcțională 1% (94) dintre persoane au declarat la RPL 2011 că au dificultăți în desfășurarea activităților zilnice, dintre care 50 femei și 44 de bărbați.

ZUM 1 Târg săptămânal (Bâlci)

Populația recenzată în zona Târg Săptămânal cuprinde 503 de persoane, dintre care 51,49% sunt de sex masculin și 48,51% sunt de sex feminin. Un număr important de persoane -27,44% au fost declarate plecate pentru o perioadă îndelungată la momentul recensământului.

Populația este majoritar de etnie română (50,10%), însă în această zonă există **o foarte importantă comunitate roma (32,60%)**. Pentru restul de 17,30% nu avem informații. Tendința demografică este una de îmbătrânire, cu ponderea populației vârstnice (60 de ani și peste) - 29,38% depășind cu cca. 19% ponderea populației tinere (0-14 ani) - 10,26% (sunt de 3 ori mai mulți bătrâni decât copii). **Populația activă (15-64 ani) constituie 70,22% din populație.**

Proporția copiilor (0-17 ani) este 11,73%. În ZUM 1, conform informațiilor primite de la unitățile școlare, există un număr de 20 de elevi în risc de abandon școlar, după cum urmează: Liceul Sf Haralambie - 2 elevi, Școala nr 1 (Mircea cel Bătrân) - 16 elevi, Liceul Industrial/David Praporgescu - 2 elevi.

Dintre persoanele între 15-64 ani **44,99% au absolvit maxim 8 clase**. Ponderea cea mai mare în cadrul populației active este deținută de nivelul de învățământ 4- liceu, școala profesională sau de ucenici cu 24,36%. **16,91% dintre persoanele cu vârste între 15-64 ani nu au nici o școală absolvită.** Observăm **diferențe procentuale foarte mari între etnii**: 41% dintre persoanele de etnie română au studii liceale, de școală profesională sau ucenici, comparativ cu doar 9% persoane de etnie romă, 10,40% dintre persoanele de etnie română nu au nici o școală absolvită, comparativ cu 35,65% dintre persoanele de etnie romă.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

9,15% dintre persoanele recenzate au dizabilități, boli cronice sau alte afecțiuni care le limitează activitățile zilnice, dintre care o treime (34,7%) au certificate de dizabilitate. 52% dintre aceste persoane au peste 65 de ani.

ZUM 2 Măgurele (Rampa Gării)

Populația recenzată în zona Măgurele cuprinde 699 de persoane, dintre care 48,64% sunt de sex masculin și 51,36% sunt de sex feminin. **20,31%** dintre **persoane** au fost declarate **temporar absente și plecate pentru o perioadă îndelungată** la momentul recensământului.

Populația este majoritar de etnie Română (70,96%), însă în această zonă există **o importantă comunitate roma (15,74%)**, pentru restul de 13,30% nu avem informații. Tendința demografică este una de îmbătrânire cu ponderea populației vârstnice (60 de ani și peste) - 29,88% depășind cu cca. 15% ponderea populației tinere (0-14 ani) -14,20% (sunt de 2 ori mai mulți bătrâni decât copii). **Populația activă (15-64 ani) constituie 63,61% din populație.**

Proporția copiilor (0-17 ani) este 17,31%. În ZUM 2, conform informațiilor primite de la unitățile școlare, există un număr de 25 de elevi în risc de abandon școlar, după cum urmează: Liceul Sf Haralambie - 3 elevi, Scoala nr 1 (Mircea cel Bătrân) - 1 elev, Scoala nr 2 (Magurele) - 18 elevi, Liceul Industrial/David Praporgescu - 3 elevi.

Dintre persoanele între 15-64 ani **30,23%** au absolvit maxim 8 clase. Ponderea cea mai mare în cadrul populației active este deținută de nivelul de învățământ 4- liceu, școala profesională sau de ucenici cu 43,26%, însă observăm o diferență procentuală foarte mare între etnii - 60,96% dintre persoanele de etnie română au studii liceale, de școală profesională sau ucenici, comparativ cu doar 8,4% persoane de etnie romă. Aceeași diferență majoră se poate observa în cazul persoanelor fără nici o școală absolvită - 1% dintre persoanele de etnie română nu au nici o școală absolvită, comparativ cu 34,78% dintre persoanele de etnie romă.

13% dintre persoanele recenzate au dizabilități, boli cronice sau alte afecțiuni care le limitează activitățile zilnice, dintre care o treime (28,5%) au certificate de dizabilitate. 68% dintre aceste persoane au peste 65 de ani.

2.3.2 Ocupare, mediul de afaceri și protecție socială

Zona funcțională

Conform RPL 2011, populația ocupată din această zonă reprezintă 45% din totalul populației rezidente (5309 persoane). 52,5% dintre persoanele ocupate sunt de sex masculin, iar 47,5% sunt de sex feminin. Majoritatea persoanelor ocupate sunt salariate - 91,4%, 6,6% sunt lucrători pe cont propriu, 1,5% sunt lucrători familiali, iar 0,5% sunt patroni. 78,38% lucrează în societăți nefinanciare și financiare, 15,41% în administrația publică, 7,42% în gospodăriile populației, 0,79% în instituții non-profit în serviciul populației. În ceea ce privește distribuția pe activitățile economiei naționale cele mai importante sunt: industria prelucrătoare-30,14%, comerțul cu

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

ridicată și cu amănuntul, repararea autovehiculelor și motocicletelor-13,88%, agricultură, silvicultură și pescuit- 8,72%, administrația publică și apărare; asigurări sociale din sistemul public- 8,18%, construcții-7,25%, învățământ-6,5%, activități de servicii administrative și activități de servicii suport-5,65%, sănătate și asistență socială-4,45%. Din populația activă (15-64 ani), 4,8% sunt șomeri în căutarea unui alt loc de muncă, iar 3,7% sunt șomeri în căutarea primului loc de muncă. Conform sondajului reprezentativ derulat în zona funcțională, principalele surse de venit sunt: salarii (50%) și pensii (32%). 19,5% au venituri lunare sub 1000 de lei, 42,5% între 1000-2000 lei, 22,4% au între 2000-3000 lei, 6,8% între 3000-4000, 5,2% peste 4000 de lei. În ceea ce privește cheltuielile lunare: 28% sub 1000 de lei, 50,7% între 1000-2000 lei, 13,9% au între 2000-3000 lei, 3,1% între 3000-4000, 0,9% peste 4000 de lei.

ZUM 1 Târg săptămânal (Bâlci)

Populația ocupată reprezintă 11,73% (59) din populația totală (503). Persoanele ocupate din ZUM 1 au între 20-64 de ani. Dintre persoanele ocupate, 18 lucrează în societăți financiare și ne-financiare, 6 în administrația publică, 5 în instituții non-profit în serviciul populației, iar pentru restul (30) nu avem informații.

Distribuția populației ocupate pe categorii de vârstă și sexe ZUM1 - Târg Săptămânal				
Categoria de vârstă	Feminin	Masculin	Total	% din populația ocupată
20-24 ani	0	2	2	3.39%
25-29 ani	4	3	7	11.86%
30-34 ani	2	2	4	6.78%
35-39 ani	1	4	5	8.47%
40-44 ani	5	2	7	11.86%
45-49 ani	16	8	24	40.68%
50-54 ani	1	5	6	10.17%
55-59 ani	0	2	2	3.39%
60-64 ani	0	2	2	3.39%
TOTAL	29	30	59	

Procentul tinerilor (16-24 ani) care nu sunt încadrați în muncă și nici nu urmează o formă de educație sau formare este de 24.14% (7 din 29).

Un sfert (24,93%) dintre persoanele de 15-64 ani nu sunt încadrate pe piața formală a muncii (salariați cu contract de muncă sau lucrează oficial pe cont propriu, cu sau fără angajați - patron sau administrator de firmă, PFA, AF, întreprindere individuală, liber profesionist) și nici nu urmează o formă de învățământ. În ceea ce privește oportunitățile de a găsi un loc de muncă, 48,32% dintre respondenții la sondajul de opinie apreciază situația ca foarte proastă și 32,21% ca destul de proastă.

Principalele surse de venit ale populației, la nivel de gospodărie: pensii 48,92%, ajutor social 22,30%, salarii 18,71%, alocații 5,04%, 2,16% prestații sociale, 2,16% activități neagricole,

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

independente, 0,72% agricultură. 73,78% consideră că veniturile gospodăriei nu ajung nici pentru strictul necesar și 95,12% consideră că gospodăria nu poate face față unor cheltuieli neprevăzute. 20,96% dintre gospodării declară că au avut în ultimul an datorii la plata utilităților, întreținerii și/sau chiriei. 69,28% dintre gospodării au declarat venituri lunare sub 1000 de lei, 23,49% între 1000-2000 de lei, 3,61% între 2000-3000 lei, 2,41% între 3000-4000 lei, 1,20% peste 4000 de lei. 73,49% dintre gospodării au declarat cheltuieli lunare sub 1000 de lei, 21,69% între 1000-2000 de lei, 2,41% între 2000-3000 lei, 1,20% între 3000-4000 lei, 1,20% peste 4000 lei.

ZUM 2 Măgurele (Rampa Gării)

Populația ocupată reprezintă 12,7% (89) din populația totală (699). Persoanele ocupate din ZUM2 au între 20-69 de ani. Dintre persoanele ocupate, 40 lucrează în societăți financiare și ne-financiare, 4 în administrația publică, 1 în instituții non-profit în serviciul populației, 2 în gospodăriile populației, iar pentru restul nu avem informații.

Distribuția populației ocupate pe categorii de vârstă și sexe ZUM2 - Măgurele				
Categoria de vârstă	Feminin	Masculin	Total	% din populația ocupată
20-24 ani	2	6	8	8.79%
25-29 ani	4	3	7	7.69%
30-34 ani	1	2	3	3.30%
35-39 ani	6	3	9	9.89%
40-44 ani	11	7	18	19.78%
45-49 ani	11	9	20	21.98%
50-54 ani	4	10	14	15.38%
55-59 ani	7	0	7	7.69%
60-64 ani	1	0	1	1.10%
65-69 ani	0	1	1	1.10%
Fără informații	1	2	3	3.30%
TOTAL	48	43	91	

Procentul tinerilor (16-24 ani) care nu sunt încadrați în muncă și nici nu urmează o formă de educație sau formare este de 23.73% (14 din 59).

O treime (33.49%) dintre persoanele de 15-64 ani nu sunt încadrate pe piața formală a muncii (salariați cu contract de muncă sau lucrează oficial pe cont propriu, cu sau fără angajați - patron sau administrator de firmă, PFA, AF, întreprindere individuală, liber profesionist) și nici nu urmează o formă de învățământ. În ceea ce privește oportunitățile de a găsi un loc de muncă, 83,6% dintre respondenții la sondajul de opinie apreciază situația ca foarte proastă și 13,5% ca destul de proastă.

Principalele surse de venit ale populației, la nivel de gospodărie: pensii 63,58%, salarii 19,14%, ajutor social 9,26%, alocații 3,9%, 2,47% prestații sociale, 1,85% activități neagricole, independente, 0,62% agricultură.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

58,65% consideră că veniturile gospodăriei nu ajung nici pentru strictul necesar și 92,75% consideră că gospodăria nu poate face față unor cheltuieli neprevăzute. 32% dintre gospodării declară că au avut în ultimul an datorii la plata utilităților, întreținerii și/sau chiriei. 49% dintre gospodării au declarat venituri lunare sub 1000 de lei, 38% între 1000-2000 de lei, 11,39% între 2000-3000 lei, 1,49% între 3000-4000 lei. 42,18% dintre gospodării au declarat cheltuieli lunare sub 1000 de lei, 44,55% între 1000-2000 de lei, 12,80% între 2000-3000 lei, 0,47% între 3000-4000 lei.

Afacerile locale din teritoriul SDL sunt reprezentate de firme de textile, construcții, firme de comerț mixt, multe sunt mici magazine comerciale (Str. David Praporgescu are cea mai mare concentrație de magazine mixte, de mobilă, electrocasnice, piese de schimb, farmacii, cosmetice, asigurări etc care se întind pe toata lungimea ei).

Majoritatea restaurantelor și cafenelelor sunt situate în zona funcțională, la fel și cabinetele sau clinicile de servicii medicale, supermarket-urile, băncile, etc

În zonele marginalizate nu sunt dezvoltate afacerile, cu excepția câtorva magazine mici (feronerie, bunuri de larg consum/alimentar). Pe teritoriul ZUM 1 are loc anual, timp de 2 săptămâni, Bâlciumul care atrage activități comerciale de divertisment și mici meșteșugari.

2.3.3. Locuire și acces la utilități

Zona funcțională

Conform RPL 2011, în zona funcțională se află 6194 locuințe, dintre care 95,12% sunt private, 4,86% sunt de stat și 0,02% aparțin cultelor religioase. 911 dintre locuințe sunt neocupate. Toate locuințele sunt de tip convențional, 7% sunt case individuale și 88% sunt blocuri de locuințe (majoritatea de maxim 4 etaje). 65% dintre locuințe nu sunt reabilitate termic. Încălzirea se face cu centrală proprie cu gaze din rețeaua publică în 49% dintre locuințe, sobă sau șemineu cu combustibil solid în 15% dintre locuințe, cu energie electrică în 5,33% dintre locuințe. În 3,4% dintre locuințe nu există deloc încălzire, iar în restul încălzirea se face prin alte metode (centrală sau sobe cu gaze lichefiate, aragaz etc.). Din totalul clădirilor (853) din zona funcțională 26% sunt construite din paiață sau chirpici, 18% din unități prefabricate, 8,6% din zidărie din cărămidă, piatră sau înlocuitori (BCA), cu planșee din beton armat sau lemn, 4% din beton armat, 4% din lemn, 35% nu avem informații, iar restul din alte materiale sau materiale mixte. În această zonă aproape toate locuințele au în interiorul locuinței bucătăria sau chichineta (5833), baia (5896), closet cu apă (5898). De asemenea, majoritatea locuințelor au instalație cu apă curentă în interior (5967), apă caldă în locuință (5746), au instalație de canalizare (5967), toate au instalație electrică (6194), 468 au instalație de aer condiționat. Suprafața de locuit/persoană este în medie de 20 mp.

ZUM 1 Târg săptămânal (Bâlciumul)

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

În această zonă se află locuințe convenționale, de tip case individuale, predominant private (82,6%), 2,60% sunt în proprietatea statului. 26,4% dintre locuințe au fost construite între 1946-1970 și 39,3% după 1970. 52% sunt construite din paianță sau chirpici, 10% din unități prefabricate, 7,3% zidărie cu planșee din beton, 4% din beton, lemn sau alte materiale, iar pentru restul nu avem informații. Procentul gospodăriilor ce nu dețin locuința în proprietate personală este de 14,25%. Proportia locuințelor supraaglomerate (<15.33m/pers) este 15,15%. Dintre locuințele recensate 19,5% nu au apă curentă, 14,3 % au apă curentă în afara clădirii. 52,4% nu au instalație de apă caldă. 60,6% nu au instalație de canalizare de niciun tip, în timp ce doar 2,6% nu au instalație electrică. 38,5% au bucătăria în interiorul locuinței, 5,6% în afara locuinței, dar în interiorul clădirii, 7,7% în afara clădirii, 20,7% nu au bucătărie sau chicinetă, 0,8% au instalații de gătit într-un alt tip de încăpere. 45% dintre locuințe nu au baie. Doar 17,3% au closet cu apă în locuință, 59% au closet cu apă în afara clădirii, 38% au WC în afara clădirii. În 3,9% dintre locuințe nu există încălzire, 55% se încălzesc cu soba/șemineu cu combustibil solid, 10% au centrală proprie cu gaze din rețeaua publică, 1,3% au centrală proprie cu combustibil solid. 38,5% au declarat că iarna trecută gospodăria nu a reușit să asigure încălzirea adecvată a locuinței. 40% nu au contract cu serviciul de salubritate. 20,96% dintre gospodării declară că au avut în ultimul an datorii la plata utilităților, întreținerii și/sau chiriei.

ZUM 2 Măgurele (Rampa Gării)

În această zonă se află locuințe private, de tip convențional. Mai bine de jumătate (54%) au fost construite în perioada 1946-1970. Majoritatea sunt case de tip individual (77%), dar întâlnim și case de tip duplex sau înșiruite. 65% din locuințe sunt construite din paianță sau chirpici, 8% din unități prefabricate, 5% din materiale mixte, 2% din beton, lemn sau alte materiale, iar pentru restul nu avem informații. Procentul gospodăriilor ce nu dețin locuința în proprietate personală este de 21,5%, iar cel al locuințelor supraaglomerate (<15.33m/pers) este de 37,59%. Dintre locuințele recensate 34,5% nu au apă curentă, iar 50% nu au instalație de apă caldă. 53% nu au instalație de canalizare de niciun tip, în timp ce doar 4,8% nu au instalație electrică. 56% au bucătărie în interiorul locuinței, 3,7% în afara locuinței, dar în interiorul clădirii, 9,7% în afara clădirii, 8,6% nu au bucătărie sau chicinetă, 3,3% au instalații de gătit într-un alt tip de încăpere. 44,7% dintre locuințe nu au baie. Doar 26% au closet cu apă, 48,8% au WC în afara clădirii. 44,7% se încălzesc cu soba/șemineu cu combustibil solid, 16,5% au centrală proprie cu gaze din rețeaua publică, 15% au centrală proprie cu combustibil solid. 42,5% au declarat că iarna trecută gospodăria nu a reușit să asigure încălzirea adecvată a locuinței. 14,3% nu au contract cu serviciul de salubritate. 32% dintre gospodării declară că au avut în ultimul an datorii la plata utilităților, întreținerii și/sau chiriei.

Conform SPAS, pe raza teritoriului SDL nu se află persoane fără adăpost, tineri și copii ai străzii.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

2.3.4 Accesul la instituții și servicii publice

Zona funcțională cuprinde zona centrală a municipiului și dispune de acces foarte bun la majoritatea instituțiilor și serviciilor publice ale populației. În ceea ce privește serviciile medicale, în această zonă se află singurul spital din oraș, 14 medici de familie și 2 dentiști, precum și o clinică medicală privată. În ceea ce privește serviciile educaționale, în această zonă se află 1 creșă, 2 grădinițe, 2 școli primare, 4 unități cu învățământ gimnazial și cele 4 licee din oraș. Toate cele 4 parcuri ale orașului se află în zona funcțională, precum și locuri de joacă amenajate atât în parcuri, cât și în zonele cu blocuri. Stadionul municipal, în curs de renovare, este tot în zona funcțională.

Accesul la serviciile culturale și recreative este aproape inexistent în întreg municipiul Turnu Măgurele. Căminul Cultural din zona funcțională este neutilizabil, iar singurul cinematograful din oraș este nefuncțional. Orașul Turnu Măgurele nu dispune de teatre sau alte spații culturale.

Pe teritoriul ZUM 1 nu se află instituții publice și servicii sociale, medicale, educaționale. În ZUM 1, dintre persoanele intervievate în cadrul sondajului de opinie, 47% apreciază că pot ajunge la dispensar/cabinet medical destul de ușor și foarte ușor și 53% greu și foarte greu. 42% consideră că pot ajunge la spital destul de ușor și foarte ușor, în timp ce 58% spun că le este greu și foarte greu. 46% consideră că pot ajunge la furnizorii de servicii sociale destul de ușor și foarte ușor și 52% greu și foarte greu. 45% dintre respondenți consideră că pot ajunge la școală ușor și foarte ușor, iar 53% greu și foarte greu. Având în vedere poziționarea față de zona funcțională, considerăm că accesul populației din ZUM 1 la servicii este mai degrabă facil, diferențele în apreciere explicându-se prin starea de sănătate precară a populației (o treime sunt persoane de peste 60 de ani).

Deși pe teritoriul ZUM nu există instituții publice sau servicii sociale, medicale și educaționale, având în vedere poziționarea în teritoriul SDL, accesul la serviciile educaționale, sociale, medicale și socio-medicale este facil. Acest lucru a reieșit și din sondajul de opinie, peste 62% dintre persoane consideră că pot ajunge destul de ușor și foarte ușor la dispensar sau cabinet medical, spital, furnizori de servicii sociale și școală (72%). Situația financiară precară îngreunează accesul la servicii medicale - 7% dintre persoane nu beneficiază de asigurare medicală și nu sunt înscrise la un medic de familie.

În ambele zone urbane marginalizate lipsesc spațiile de recreere și petrecere a timpului liber, nu există parcuri, terenuri de sport sau locuri de joacă pentru copii (1 loc de joacă în ZUM 1), servicii culturale și recreative. Această situație reiese și din sondajul de opinie derulat în cele două ZUM, conform căruia populația consideră că fiind proastă și foarte proastă situația: locurilor de joacă pentru copii (peste 60% în ZUM 1 și 89% în ZUM 2); spațiilor verzi din jurul casei (peste 59% în ZUM 1 și 95% în ZUM 2); petrecerea timpului liber și parcuri (peste 58% în ZUM 1 și peste 98% în

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

ZUM 2). Deși din punct de vedere al distanței serviciile de bază sunt accesibile, situația financiară precară a populației îngreunează accesul la serviciile medicale. 13,8% nu beneficiază de asigurare medicală, iar 12,4% nu sunt înscriși la un medic de familie.

În niciuna dintre cele două ZUM nu există locuri de parcare special amenajate. Ca atare 70% dintre persoanele din ZUM 1 și 85% dintre persoanele din ZUM 2 apreciază situația locurilor de parcare, în zona în care locuiesc, ca fiind proastă și foarte proastă.

În Turnu Măgurele nu există transport în comun.

ANEXA 6: Tabelul 2 completat cu date referitoare la principalele servicii de sănătate, educație, recreere, precum și la infrastructura medico-socială existentă

2.3.5. Analiza problemelor comunitare ale diferitelor zone distincte din teritoriul SDL, cu accent pe ZUM

2.3.5.1. Persoanele aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială

ZUM 1 Târg săptămânal (Bâlci)

La nivelul ZUM 1, în urma recensământului s-au identificat un număr de cca. 200 de persoane în risc de sărăcie sau excluziune socială, provenind din cca 100 de gospodării. Aceste persoane se confruntă cu deprivare materială severă, adică dispun de condiții de trai extrem de limitate datorită lipsei resurselor. Conform declarațiilor de la recensământ aceste persoane nu își pot permite/nu dețin cel puțin 4 din următoarele elemente: să plătească chiria sau facturile la utilități, să asigure încălzirea adecvată a locuinței, să facă față unor cheltuieli neprevăzute, să mănânce carne, pește sau un echivalent proteic în fiecare zi, o săptămână de vacanță departe de casă, o mașină de spălat, un TV color, un telefon.

De asemenea, 14,2% din gospodăriile din această zonă sunt în nesiguranță locativă, nu dețin locuința în proprietate personală.

La nivelul ZUM 1, conform recensământului realizat 25% dintre persoanele între 15-64 ani sunt inactive. Cca. 65 de persoane cu vârsta cuprinsă între 0-59 ani trăiesc în gospodării cu o intensitate redusă a muncii în care adulții (cu vârsta între 18-59 ani) erau, la momentul recensământului, șomeri pe termen lung (2), fără ocupație (15) sau întreținuți de stat sau organizații private (26), întreținuți de alte persoane (2) sau întreținuți din alte surse (10). Dintre aceste persoane, 53 se află și în risc de deprivare materială severă. Mai mult de jumătate (35) dintre persoanele provenind din gospodării cu o intensitate redusă a muncii sunt persoane de etnie romă și un sfert (16) sunt tineri (0-17 ani).

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Populația din această zonă se caracterizează și printr-un nivel scăzut al educației 45% dintre persoanele de 15-64 de ani au absolvit maxim 8 clase (gimnaziu), 17% dintre persoanele de peste 15 ani nu au nici o școală absolvită.

5% (26) dintre persoanele de peste 65 de ani declară că au dizabilități, boli cronice sau dificultăți, iar majoritatea (22) nu beneficiază de ajutorul altei persoane.

Un număr important de persoane (27,44%) au fost declarate plecate pentru o perioadă îndelungată la momentul recensământului. Jumătate din gospodării au cel puțin un membru plecat pentru o perioadă îndelungată. Majoritatea acestora (74%) sunt plecați în altă țară, aproape exclusiv în Spania. 28% sunt plecați în căutarea unui loc de muncă, 12% sunt plecați la lucru, 1% din motive familiale, iar pentru restul nu avem informații. Jumătate din gospodării au cel puțin un membru plecat pentru o perioadă îndelungată.

ZUM 2 Măgurele (Rampa Gării)

La nivelul ZUM 2, în urma recensământului s-au identificat un număr de cca 300 de persoane în risc de sărăcie sau excluziune socială, provenind din 120 de gospodării. Aceste persoane se confruntă cu deprivare materială severă, adică dispun de condiții de trai extrem de limitate datorită lipsei resurselor. Conform declarațiilor de la recensământ aceste persoane nu își pot permite/nu dețin cel puțin 4 din următoarele elemente: să plătească chiria sau facturile la utilități, să asigure încălzirea adecvată a locuinței, să facă față unor cheltuieli neprevăzute, să mănânce carne, pește sau un echivalent proteic în fiecare zi, o săptămână de vacanță departe de casă, o mașină de spălat, un TV color, un telefon.

De asemenea, 20% din gospodăriile din această zonă sunt în nesiguranță locativă, nu dețin locuința în proprietate personală.

La nivelul ZUM 2, conform recensământului realizat o treime (33,49%) dintre persoanele între 15-64 ani sunt inactive. Cca. 130 de persoane cu vârsta cuprinsă între 0-59 ani trăiesc în gospodării cu o intensitate redusă a muncii în care adulții (cu vârsta între 18-59 ani) erau, la momentul recensământului, șomeri (2), fără ocupație (55), întreținuți de stat sau organizații private (17), întreținuți de alte persoane (9) sau întreținuți din alte surse (7). Dintre acestea 113 se află și în situație de deprivare materială severă. O treime (33%) din persoanele provenind din gospodării cu o intensitate redusă a muncii sunt persoane de etnie romă și o treime sunt tineri (0-17 ani).

Populația din această zonă se caracterizează și printr-un nivel scăzut al educației 30% dintre persoanele de 15-64 de ani au absolvit maxim 8 clase (gimnaziu), 6% dintre persoanele de peste 15 ani nu au nici o școală absolvită.

8,8% (62) dintre persoanele de peste 65 de ani declară că au dizabilități, boli cronice sau dificultăți, iar aproape jumătate dintre acestea (25) nu beneficiază de ajutorul altei persoane.

Un număr mare de persoane -20,3% au fost declarate temporar absente (55) și plecate pentru o perioadă îndelungată (87) la momentul recensământului. Un sfert din gospodării (26%) au cel

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

puțin un membru plecat temporar sau pentru o perioadă îndelungată. Jumătate (50%) sunt plecați în altă țară, majoritar în Spania, Franța și Germania. 11,2% sunt plecați în căutarea unui loc de muncă, 22,5% sunt plecați la lucru, 2% la studii, 2% din motive familiale, 2% privare de libertate, 10,5% alte motive, iar pentru restul nu avem informații.

Zona funcțională

În urma sondajului de opinie reprezentativ, realizat în zona funcțională, au fost identificate și în această zonă persoane în situație de deprivare materială severă. 67 (10%) dintre persoanele intervievate (18+) nu își pot permite/nu dețin cel puțin 4 din următoarele elemente: să plătească chiria sau facturile la utilități, să asigure încălzirea adecvată a locuinței, să facă față unor cheltuieli neprevăzute, să mănânce carne, pește sau un echivalent proteic în fiecare zi, o săptămână de vacanță departe de casă, o mașină de spălat, un autoturism, un TV color, un telefon.

Așadar, extrapolând la nivel de zonă funcțională, estimăm că minim 1450 de persoane (10% din 14.500) din zona funcțională sunt în risc de sărăcie și excluziune socială.

2.3.5.2. Problemele comunitare din perspectiva cetățenilor și a autorităților/instituțiilor

Studiul de referință pe care se bazează Strategia prezintă a inclus o serie de instrumente de analiză calitativă și cantitativă a problemelor comunitare din perspectiva cetățenilor:

- **Sondaj de opinie în ZUM 1 (Târg Săptămânal)**, 149 gospodării și **Sondaj de opinie în ZUM 2 (Măgurele)**, 214 gospodării care au reliefat ca probleme principale:

- nemulțumirea față de: (*n.b: procentele dintre paranteze se referă la total gospodării care s-au declarat "foarte nemulțumiți" sau "mai degrabă nemulțumiți"*): spațiile de depozitare din locuință și încălzirea locuinței (peste 56% din ZUM 2); amplasarea casei (peste 64% din ZUM 2), protecția locuinței față de zgomotele din exterior (peste 68% din ZUM 2); servicii comerciale (peste 57% în ZUM 1); servicii financiar-bancare (peste 46% în ZUM 1); posibilități de petrecere a timpului liber (peste 51% în ZUM 1 și peste 90% în ZUM 2); transport public (peste 50% în ZUM 1 și peste 60% în ZUM 2); siguranța locuinței (peste 78% din ZUM 2 declară că "nu prea se simt în siguranță" sau "deloc în siguranță");

- situația împrejurimilor casei și a zonei cu privire la (*n.b: procentele dintre paranteze se referă la total gospodării care au clasificat situația ca fiind "proastă" și "foarte proastă"*): școli, grădinițe, creșe (peste 43% în ZUM 1); oportunitățile de a găsi un loc de muncă (peste 80% în ZUM 1 și 96% în ZUM 2); transportul în comun (peste 58% în ZUM 1 și peste 41% în ZUM 2); accesul mașinilor la carosabil (peste 76% în ZUM 2); accesul pietonilor pe trotuare (peste 66% în ZUM 2); colectarea gunoiului (peste 40% în ZUM 1); locuri de joacă pentru copii (peste 60% în ZUM 1 și 89% în ZUM 2); spațiile verzi din jurul casei (peste 59% în ZUM 1 și 95% în ZUM 2); petrecerea timpului liber și parcuri (peste 58% în ZUM 1 și peste 98% în ZUM 2); liniștea și ordinea publică (peste 79% în ZUM 2); locuri de parcare (peste 64% în ZUM 1 și peste 70% în ZUM 2); piețe și centre comerciale (peste

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

49% în ZUM 1 și ZUM 2); aspectul general (peste 42% în ZUM 1 și peste 82% în ZUM 2); servicii sociale și medicale (peste 57% în ZUM 2);

- accesibilitatea geografică – peste între 50% - 60% din gospodăriile din ZUM 1 declară că accesibilitatea este “foarte grea” sau “destul de grea” pentru magazine cu produse de necesitate curentă, supermarket, piață agro-alimentară, dispensar sau cabinet medical, școală, spital, furnizori de servicii sociale, transport în comun, loc de muncă;

- sunt considerate ca probleme “foarte serioase” câinii vagabonzi (55% din gospodăriile din ZUM 1 și 81% din ZUM 2); abuzul de alcool, declarat ca fiind “rar” / “frecvent” de peste 29% din gospodăriile din ZUM 1 și 2; actele de vandalism, furturile din mașini și locuințe, violențele asupra persoanelor (60% din ZUM 2); probleme cu persoane de altă etnie (32% din ZUM 2); poluarea aerului (42% din ZUM 2); depozitarea necorespunzătoare a gunoaielor (53% din ZUM 2); calitatea apei potabile (61% din ZUM 2);

- **Sondaj de opinie în zona funcțională** (678 respondenți) care a reliefat următoarele probleme: 11,75% au depravare materială severă; ponderea majoritară a cheltuielilor de utilități (75%); îngrijirea subsolului (56%); instalația comună (46%); aspectul exterior al blocului (40%); colectare gunoi (56%); oportunități de a găsi un loc de muncă (60%); situația cu privire la locuri de joacă pentru copii (50%), la spații verzi și parcuri (peste 45%), la servicii sociale și medicale (peste 52%); nemulțumire privind posibilitățile de petrecere a timpului liber (59%); vandalism, furturi din mașină și locuințe, persoane de altă etnie (peste 30% le consideră ca probleme foarte serioase); câinii vagabonzi (69%); poluarea aerului (42%); depozitarea gunoaielor (55%); calitatea apei potabile (54%);

- **câte 2 focus grupuri în ZUM 1 și ZUM 2** care au confirmat problemele anterioare și au reliefat unele noi precum: lipsă rechizite și îmbrăcăminte copii; nevoia de burse școlare/sprijin financiar, masă caldă/cantină socială, cursuri de calificare; abandonul școlar (ambele ZUM); lipsa mediator școlar (ZUM 2) și cabinet medical școlar (ZUM 1); lipsuri canalizare, asfalt, apă și inundații pe timp de ploaie (ambele ZUM); inexistența asigurărilor medicale (ZUM 2); lipsă acte de proprietate pe teren/locuință (ZUM 1), discriminare la școală și locul de muncă (ambele ZUM).

- **4 focus grupuri cu ONG-uri, instituții publice, asociații de proprietari și mediul privat** care au evidențiat ca probleme suplimentare față de Sondajul de opinie din zona funcțională: nivel scăzut de educație în comunitate; abandon și absenteism; lipsa servicii școală după școală, de consiliere pentru copii cu părinți în străinătate; capacitate scăzută la Clubul Copiilor și personal insuficient; migrația forței de muncă; valorizarea scăzută a resurselor locale; lipsă spațiu derulare activități recuperare și de servicii sociale integrate; capacitate scăzută centre de zi.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

2.4. Acțiunile desfășurate anterior în teritoriul SDL

În ceea ce privește politicile publice, în anul 2014 a fost întocmit Planul de dezvoltare durabilă al municipiului Turnu Măgurele pentru perioada 2014-2020, cu obiective privind dezvoltarea următoarelor zone urbane: Cartier Măgurele, Cartier Odaia, Cartier Taberei și Cartier Zona centrală. Obiectivele realizate conform planului au constat în dezvoltarea infrastructurii rutiere pe strazile din ZUM 2 – Panslelor și extindere rețele de apă și canalizare în ZUM 1 și ZUM 2, pe străzile: Primăverii, Progresului.

În ceea ce privește proiectele din teritoriu, cele mai importante proiecte sunt descrise în tabelul de mai jos:

Tabel 1. Prezentare a datelor despre proiectele desfășurate în teritoriul SDL în ultimii 5 ani

Titlul proiectului:	„L-TeN – linking TEN through better connection between tertiary nodes Turnu Magurele and Levski for sustainable development of the area”/ “L-TEN – conectarea Rețelei Europene de transport printr-o mai bună conexiune între nodurile terțiare Turnu Măgurele și Levski pentru o dezvoltare durabilă a zonei”, cod 15.1.1.014, cod e-MS RO-BG 127,
Obiective:	- Îmbunătățirea conexiunii dintre rețelele globale TEN-T, folosind nodurile terțiare Turnu Măgurele și Levski drept "cap de pod" pentru sistemul de transport în comun - Îmbunătățirea infrastructurii de transport; dezvoltarea un sistem integrat de management al traficului pentru o mobilitate inteligentă și valorificarea expertizei locale cu privire la măsurile de siguranță a traficului pentru o mai bună coordonare a sistemelor de transport.
Perioada:	15.02.2017 – 15.02.2019
Bugetul (în lei):	20.849.855,90
Sursa de finanțare:	Programului Interreg România – Bulgaria 2014 – 2020, OS 1.1
Aplicantul:	UAT Municipiul Turnu Măgurele, județul Teleorman, România
Partenerii:	Municipalitatea Levski, districtul Pleven, Bulgaria
Principalele activități:	Elaborarea proiectului tehnic, Execuția lucrărilor din Municipiul Turnu Măgurele, Execuția lucrărilor din Municipalitatea Levski, Instalarea unui sistem de management al traficului și elaborarea unui plan de management al traficului, Organizarea unei campanii de conștientizare cu privire la importanța sistemului de management al traficului
Numărul și tipul grupului țintă vizat:	21,233 cetățeni în Turnu Măgurele și 2,194 cetățeni în Levski; 20 instituții în Turnu Măgurele și 12 instituții în Levski; 14 unități de învățământ în Turnu Măgurele și 13 unități în Levski; 200 companii în Turnu Măgurele, și cel puțin 100 în Levski
Zona distinctă din teritoriu:	Zona centrală în municipiul Turnu Măgurele
Stadiul:	În implementare

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Impact proiect:	Lungimea totală a drumurilor construite sau modernizate-8,977 km; Elaborarea a 2 mecanisme comune; 1 Sistem de management al traficului; 1 Sistem integrat al măsurilor de siguranță
Conexiune cu proiectele ce vor fi dezvoltate ulterior prin strategie:	Modernizarea străzilor : Chimiei(tronson cuprins între strada G-ral Praporgescu și strada Stadionului), G-ral Praporgescu (tronson cuprins între strada Taberei și strada Stadionului), Mihai Bravu(tronson cuprins între strada G-ral Praporgescu și strada Griviței), Sfânta Vineri (tronson cuprins între strada G-ral Praporgescu și strada Primăverii), Taberei.

Titlul proiectului:	“I-TeN - Improved tertiary nodes Turnu Magurele - Nikopole for sustainable development of the region, for a better connection to TEN-T infrastructure” / „I-TeN – îmbunătățirea nodurilor terțiare Turnu Măgurele - Nikopole pentru dezvoltarea durabilă a zonei printr-o mai bună conectivitate cu infrastructura ten-t” Cod proiect 15.1.1.013, Cod e-MS ROBG-132
Obiective:	Obiectiv general: îmbunătățirea infrastructurii de transport în regiunea transfrontalieră Turnu Măgurele - Nikopol, implicit la nivelul celor două noduri terțiare existente pentru o conexiune îmbunătățită cu infrastructura TENT pentru dezvoltarea durabilă a zonei
Perioada:	09.06.2017 - 08.10.2019
Bugetul (în lei):	33.082.268,45
Sursa de finanțare:	Programului Interreg România – Bulgaria 2014 – 2020, OS 1.1.
Aplicantul:	Municipiul Turnu Măgurele, Județul Teleorman, România
Partenerii:	Municipalitatea Nikopol, Districtul Pleven, Bulgaria
Principalele activități:	Elaborarea proiectelor tehnice; Execuția lucrărilor din Municipiul Turnu Măgurele / Municipalitatea Nikopol; Instalarea unui sistem de management al traficului; Organizarea unei campanii de conștientizare cu privire la importanța sistemului de management al traficului; Dezvoltarea unui sistem integrat de informare pentru operatorii de transport public;
Numărul și tipul grupului țintă vizat:	29.865 de persoane (Turnu Măgurele – Nikopol, populația din Batsava mahala și Trenchovitsa)
Zona distinctă din teritoriu:	Cartier Măgurele din municipiul Turnu Măgurele
Stadiul:	În implementare
Impact proiect:	Lungimea totală a drumurilor construite sau modernizate -11,233 km, din care Turnu Măgurele - 6,276 km
Conexiune cu proiectele ce vor	Modernizarea a 10 străzi din partea de est a Municipiului Turnu Măgurele (6,276 km): Călărași, Rampa Gării, Nucilor, Horea, Cloșca, Crișan, Avram Iancu, Mihai

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

fi dezvoltate ulterior prin strategie:	Viteazu, Viitorului și strada de acces către Fabrica de conserve;
--	---

Titlul proiectului:	Dezvoltarea capitalului uman din Municipiul Turnu Magurele prin participarea la educatie, Cod proiect My Smis:107012
Obiective & activități	Includere a 160 copii in programul „Gradinita prietenoasa”; 9 workshop-uri de educatie parentala si mentorat pentru 160 parinti ai copiilor prescolari din grupul tinta; 9 ateliere de lucru pentru copiii de gradinita insotiti de parintii acestora; 300 elevi participanti in programe de tip scoala dupa scoala; 3 activitati extracurriculare (ateliere de lucru pentru promovarea nediscriminarii, desegregarii scolare si cresterii stimei de sine); Informarea si consilierea scolară pentru 300 elevi si 300 parinti; 54 Persoane integrate in programe de tip a 2a sansa; Derularea de programe de consiliere si orietare scolară pentru participantii la a 2a sansa (54 adulti de 25-64 ani); 3 workshop-uri tematice privind incluziunea sociala si nediscriminarea participantilor la programe tip "a 2-a sansa"; Acordarea de subventii copiilor / tinerilor / adultilor din programele gradinita prietenoasa, scoala dupa scoala si a doua sansa (514 persoane); Acordarea de sprijin material membrilor grupului tinta participanti la programele gradinita prietenoasa, scoala dupa scoala si a doua sansa (514 persoane); Modernizarea spatiilor pentru educatie; Participarea cadrelor din educatie, membri ai grupului tinta, la retele de mentorat si sprijin profesional (80 persoane)
Perioada:	48 luni
Bugetul (în lei):	4.234.230,53 lei
Sursa de finanțare:	Programul Operational Capital Uman, Axa Prioritara 6, Programul „ Scoala pentru toti”, Operațiunea compozită OS 6.2, 6.3, 6.4, 6.6.
Aplicantul:	Municipiul Turnu Măgurele
Partenerii:	Școala Gimnazială nr. 2 Turnu Măgurele Școala Gimnazială nr. 4 Turnu Măgurele
Numărul și tipul grupului țintă vizat:	Grupul tinta al proiectului este format din 1134 de persoane - copii de varsta anteprescolara, prescolari si elevi din ciclul primar si gimnazial, parintii/tutorii acestora, tineri/adulti care nu au absolvit invatamantul obligatoriu, cadre din invatamant/personal de sprijin, care vor participa la activitati integrate de educatie.
Zona distinctă din teritoriu:	-str.Republicii nr.2, Municipiul Turnu Măgurele -str. Alexandru Vlahuță, nr. 15-17, Municipiul Turnu Măgurele - str. Chimiei, nr. 18, Municipiul Turnu Măgurele
Stadiul:	În precontractare
Conexiune cu proiectele ce vor	Interventiile de educatie prevazute de proiect se vor derula in cadrul unitatilor de invatamant defavorizate din municipiul Turnu Magurele: a) Scoala Gimnaziala Nr. 2

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

fi dezvoltate ulterior prin strategie:	(Partener 1 în proiect), cu personalitate juridică, care are în subordine următoarele substructuri situate în localitatea Turnu Magurele: - Gradinita Nr. 2 - Gradinita Nr. 3 - Gradinita Nr. 7 Care are în total 210 elevi clasele: I-VIII, 191 copii prescolari, 18 profesori, 5 învățatori și 16 educatori. b) Școala Gimnazială Nr. 4 (Partener 2 în proiect), cu personalitate juridică, care are în total 110 elevi clasele: I-VIII și 41 de profesori.
--	---

Pe lângă aceste proiecte, în anul școlar 2015-2016 Școala nr. 4 din teritoriul SDL (membru GAL) a făcut parte din grupul țintă al unui proiect al ISJ Teleorman (« Prevenirea abandonului școlar și oferirea unei a doua șanse pentru cei care au părăsit timpuriu școala! », POSDRU/162/2.2/S/140564) care s-a desfășurat pe durata unui an școlar și a cuprins consilierea elevilor aflați în risc de abandon și a părinților acestora. De asemenea, Asociația Colegiul Național Unirea (membru GAL) a implementat în ultimii ani ca partener o serie de proiecte educaționale în teritoriul SDL, astfel: un proiect Grundtvig « Journey through dances » (2015-2017) prin care s-a constituit Ansamblul folcloric Craii Dunării; un proiect KA2 Erasmus+ « Getting to know, sharing and enjoying our cultural heritage » (2015-2017) ce a vizat elevi și părinți inclusiv din ZUM 2; un proiect Erasmus+ Sport (2017-2018) ce vizează parțial și ZUM 2.

2.5. Elemente complementare privind prezentarea teritoriului SDL

n/a

3. Analiza SWOT

Analiza SWOT a teritoriului SDL Turnu 21 a fost elaborată printr-un larg proces consultativ a membrilor GAL, a comunității din cele două ZUM și din zona funcțională Centru, cu ocazia multiplelor acțiuni desfășurate în perioada august 2017 – noiembrie 2017 pentru elaborarea SDL: 2 activități de 2 zile fiecare de dezvoltare a competențelor membrilor GAL, 5 dezbateri publice pe tematici vizate de strategie, 2 proiecții de film și 2 reprezentații de teatru social, 5 acțiuni pe teren întreprinse cu voluntari tineri din teritoriul SDL, cele 5 consultări publice din cele 2 ZUM, întâlnirile CD și AG ale membrilor GAL. Sinteza principalelor elemente ale analizei SWOT este prezentată în tabelul de mai jos:

Strenghts (puncte tari, interne teritoriului SDL)	Weaknesses (puncte slabe, interne teritoriului SDL)
<u>Educație:</u> - diversitatea și complementaritatea profilelor și specializărilor instituțiilor de	<u>Educație:</u> - lipsa pregătirii antreprenoriale a tinerilor și adulților din comunitate;

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

învățământ din oraș; - cunoașterea situației personale a elevilor de către cadrele didactice din școli și prin Direcția de Asistență Socială; - clasă integrată pentru elevi cu cerințe educaționale speciale (CES) în învățământul de masă (Școala 4); - acces la instituțiile de învățământ facilitat de distanțelor relativ mici din comunitate; - sentiment de siguranță în oraș, în școli și în jurul acestora. <u>Acces la servicii:</u> - acces la servicii prin direcția de asistență socială din cadrul Primăriei; - existența unei școli post-liceale în domeniul educației medicale la Liceul General Praporgescu (liceu industrial); - apariția unei clinici private care contribuie la creșterea calității serviciilor medicale din oraș; <u>Ocupare:</u> - forță de muncă disponibilă, adaptată specializării sau recalificării (ex: specialist în textile, confecții metalice, IME, chimice, meseriași); - existența de terenuri și spații adecvate pentru investitori. <u>Locuire:</u> - imobile disponibile (case, apartamente) datorită migrației; - cerere în scădere pentru locuințele sociale, în special pentru ANL-uri. <u>Infrastructură:</u> - majoritatea străzilor din oraș sunt asfaltate;	- insuficiența pregătirii cadrelor didactice; - instituțiile de învățământ neaccesibilizate pentru persoanele cu dizabilități; - slaba conectare a liceelor profesionale (industrial și agricol) la nevoile mediului de afaceri local; - schimburi de experiență sporadice între școlile din teritoriul SDL și între acestea și școlile din exterior; <u>Acces la servicii:</u> - insuficiența serviciilor de recuperare. - număr mare de persoane care nu beneficiază de asigurare medicală sau care nu sunt înscrși pe listele medicilor de familie; - insuficiența specialiștilor pentru servicii medicale specifice: kinoterapeuți, psihologi, neurologi, pediatrii (în oraș nu mai au loc nașteri datorită lipsei specialiștilor). - insuficiența echipamentelor și dotărilor necesare unui act medical performant. <u>Ocupare:</u> - descreștere demografică, în special scăderea numărului de tineri (fenomen migrațional către străinătate și alte centre urbane, în particular Bucureștiul); - lipsa serviciilor de consiliere antreprenorială, în special în vederea dezvoltării de activități ce valorizează resursele locale; - insuficiența lanțurilor integrate de producție și distribuție, în special pentru produsele agricole locale. <u>Locuire:</u> - precaritatea locuințelor din zona Măgurele, - existența de locuințe vechi, nereabilitate, cu standarde de locuire joase; - lipsă mijloace de transport și accesibilizare urbană pentru persoanele cu dizabilități. <u>Infrastructură:</u>
--	---

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

- acces la infrastructură rutieră județeană și națională. - existența portului la Dunăre. <u>Spații publice:</u> - apropierea de mediul natural (păduri, râuri) facilitează realizarea de activități comunitare și recreative. - existența de spații nefolosite (din pricina degradării și lipsei de utilități). <u>Comunitate și imagine publică:</u> - oraș perceput de cetățeni ca fiind relativ verde, liniștit, sigur, având o istorie semnificativă pentru comunitate.	- există încă străzi neasfaltate în zona Măgurele - o parte a infrastructurii publice (în special trotuarele) nu este accesibilizată corespunzător. <u>Spații publice:</u> - spațiile publice nu sunt funcționale, utilitatea lor pentru cetățeni nu este proiectată corespunzător; - spațiile publice nu aduc natura/biodiversitatea în oraș; - în ZUM-uri spații publice lipsesc; - lipsa toaletelor publice în oraș; - lipsa spațiilor de publicitate pentru proiectele pentru proiectele cu caracter social, utile comunității. <u>Comunitate și imagine publică:</u> - insuficiența contextelor de cooperare între membrii comunității și de implicare în gestiunea bunurilor comune; - relativa segregare a ZUM față de restul comunității.
Opportunities (oportunități, externe teritoriului SDL)	Threats (riscuri, externe teritoriului SDL)
<u>Educație:</u> - relativă apropiere de infrastructura educațională a capitalei (instituțiile de învățământ superior). - bună tradiție a orașului în domeniul educației, performanțe recunoscute la nivel național. <u>Acces la servicii:</u> - apariția unei clinici private care contribuie la creșterea calității serviciilor medicale din oraș; - rezidențiatul oferit de Spitalul municipal favorizează fixarea rezidenților în oraș. <u>Ocupare:</u> - apropierea orașului de infrastructura	<u>Educație:</u> - natalitatea scăzută conduce la scăderea numărului de elevi în instituțiile de învățământ; - dispariția școlilor profesionale, de meserii și de ucenici care ar putea atrage o varietate de mare de elevi; - insuficiența/lipsa programelor de educație pe tot parcursul vieții; - fluctuația cadrelor didactice care vin să profeseze în oraș datorită dificultății de a le oferi încadrări la nivel local; - puțini dintre tinerii plecați pentru studii se reîntorc în oraș după absolvire. <u>Acces la servicii:</u> - acces insuficient al persoanelor cu dizabilități la

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

comercială și instituțională a Bucureștiului; - situarea pe Dunăre și lunga tradiție comercială a orașului; - programele dezvoltare în cadrul Strategiei UE pentru dezvoltarea regiunii Dunării; - atuuri naturale (în special zone Natura 2000) adaptate dezvoltării turismului. - investiții în oraș a celor plecați la muncă în străinătate. <u>Locuire:</u> - case (cu curți și grădini) accesibile și atractive pentru bucureștenii ce își doresc rezidențe secundare; - spații de locuire la prețuri accesibile pentru atragerea tinerilor din regiune. <u>Infrastructură:</u> - portul la Dunăre pentru transportul de mărfuri și activități de agrement; - orașul este deservit de calea ferată - existența de spații/terenuri în jurul orașului pentru dezvoltarea de micro parcuri industriale; - utilizarea bicicletei ca mijloc de deplasare în oraș. <u>Spații publice urbane:</u> - importanță crescândă acordată spațiilor verzi și biodiversității florale și faunistice în cadrul zonelor urbane. <u>Comunitate și imagine publică:</u> - dimensiunea mică a orașului favorizează interacțiunea între cetățeni și întărirea legăturilor sociale; - prezența la Dunăre și istoria orașului ca factor de întărire a identității comunității.	dispozitive medicale necesare (cărucioare, cârje); - sistemul de sănătate nu prevede servicii de îngrijire la domiciliu; - lipsa cadrelor medicale din domeniul public datorită mutării spre privat sau a migrării în străinătate. <u>Ocupare:</u> - insuficientă diversificare a culturilor agricole (logica Politicii Agricole Comune); - amenințarea ecosistemelor și culturilor de către schimbările climatice. <u>Locuire:</u> - Imobile (case, curți, apartamente în blocuri) nelocuite și spații publice abandonate/neîngrijite din pricina scăderii demografice. <u>Infrastructură:</u> - sub-utilizarea portului la Dunăre datorită contextului economic regional; - programul ferry boat-ului din Turnu Măgurele nu este promovat de către Drumurile Naționale Române. - parcul de mașini din oraș este mare în raport cu infrastructurile sale (îngreunare trafic, poluare) - transportul feroviar sub-exploat. <u>Spații publice urbane:</u> - lipsa spațiilor publice în zonele marginalizate; - afectarea florei și faunei urbane de către schimbările climatice (valuri de căldură). <u>Comunitate și imagine publică:</u> - îmbătrânirea populației și migrarea din oraș; - percepția regiunii de Sud a țării ca fiind o regiune formată din comunități subdezvoltate economic, cultural, civic; - propagarea modului de viață individualist.
--	---

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

4. Procesul de implicare a comunității

4.1. Formarea și organizarea Grupului de Acțiune Locală (GAL)

ANEXA 7: Dovada referitoare la organizarea juridică a GAL în conformitate cu prevederile OG nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații, aprobată prin Legea nr. 246/2005

ANEXA 8: Procesul verbal al ședinței Adunării Generale pentru alegerea Comitetului Director și lista participanților (cu semnături)

ANEXA 9: Componenta Comitetului Director

Procesul de formare a Grupului de Acțiune Locală “Turnu 21” (GAL Turnu 21) a demarat la scurt timp după semnarea contractului de finanțare POCU pentru sprijinul pregătitor (14.08.2017). Pentru început, a fost elaborat un **logo pentru GAL Turnu 21**, sub forma a două mâini ce se sprijină reciproc, având ca moto “Pentru un oraș dunărean durabil”.

În luna august 2017, partenerii proiectului – Municipiul Turnu Măgurele, Asociația Urbanium și Jasmin MED – au elaborat o **hartă cu cca. 50 stakeholderi importanți locali și regionali, persoane fizice și juridice**, a căror experiență și motivație pot aduce o valoare adăugată în GAL.

Pe 30 august 2017, acești stakeholderi au fost invitați la sediul Primăriei Turnu Măgurele în cadrul **conferinței de lansare** a proiectului POCU, ocazie cu care au aflat detalii despre mecanismul DLRC, rolul GAL, oportunitățile de a deveni membru, roluri și responsabilități ale membrilor.

În paralel, au fost realizate eforturi pentru **promovarea oportunității de intrare în GAL** către un număr cât mai larg de cetățeni și persoane juridice din oraș. Astfel, a fost elaborat un anunț de selecție a membrilor fondatori ai GAL (ce a inclus contextul, rolul GAL și al membrilor, luarea deciziilor, criteriile de selecție și etape, informații suplimentare), promovat amplu pe website-urile partenerilor, în rețelele sociale și prin transmiterea acestuia pe email și fax către diverși actori locali și regionali. O atenție deosebită a fost acordată promovării GAL în cele 2 ZUM vizate de Strategie, ZUM 1 Bâlci și ZUM 2 Rampa Gării. În acest sens, a fost elaborat un afiș de invitație pentru viitorii membri ai GAL Turnu 21 care a promovat într-un mod ludic și printr-un limbaj accesibil oportunitatea GAL. Afișele au fost amplu distribuite în cele 2 ZUM-uri.

Persoanele fizice și juridice interesate să devină membri ai GAL Turnu 21 au fost invitate să depună o **Anexă de descriere a persoanei, experienței relevante și motivației** de a deveni membru în GAL la Registratura Primăriei Turnu-Măgurele până la data de 6 septembrie 2017. Membrii selectați să devină fondatori ai GAL Turnu 21 au depus apoi până pe 15 septembrie 2017 documentele necesare pentru înregistrarea GAL la registrul Asociațiilor și Fundațiilor (cazier fiscal și judiciar, copie CI / certificat de înregistrare). Persoanele fizice membre fondatoare ale GAL din cele 2 ZUM-uri au fost propuse și agreeate de partenerii proiectului în urma unor întâlniri realizate în cele două ZUM până la 8 septembrie 2017.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Selecția membrilor fondatori ai GAL Turnu 21 s-a realizat de către un Comitet de selecție format din managerul de proiect și coordonatorii tehnici din partea celor 2 parteneri (Urbanium și Jasmin MED) pe baza următoarelor criterii: motivația de a intra în GAL din care reiese valoarea adăugată pe care aderarea la GAL o aduce teritoriului vizat de SDL, conform Anexei 1; experiență în domeniul de activitate, conform Anexei 1; reprezentarea unui număr cât mai larg de entități cu rol și experiență în domeniul SDL, precum și a comunităților vizate de SDL. Până la data de 6 septembrie 2017 au depus la sediul Primăriei Anexa 1 26 de persoane, dintre care 16 persoane juridice și 10 persoane fizice. Comitetul de selecție a considerat foarte bune atât motivația, cât și experiența tuturor membrilor care au depus Anexa 1 până la data de 6 septembrie 2017. În plus, prin tipul de actori reprezentați (inclusiv din punct de vedere al rolului și experienței), membrii potențiali asigură prezența echilibrată în GAL a unui număr larg de entități: persoane fizice din diverse categorii socio-economice, firme din diverse domenii de activitate, ONG-uri, biserici, școli și spitale. Pe baza acestor criterii, Comitetul de selecție susține intrarea tuturor persoanelor anterior menționate ca membri fondatori în GAL Turnu 21. La cele 26 de persoane s-au adăgat 7 persoane fizice din cele 2 ZUM selectate de către echipa de proiect pe baza unei serii de întâlniri și interviuri realizate în perioada 28 august – 5 septembrie 2017 în fiecare din cele 2 ZUM. La cele 27 de persoane care au depus Anexa 1 și la cele 7 persoane fizice selectate din cele 2 ZUM se adăugau ca membri fondatori și cele 3 entități implicate în proiectul Turnu 21, inclusiv Municipiul Turnu Măgurele. Rezultatele procesului de selecție au fost publicate la avizierul Primăriei Turnu-Măgurele și în diverse canale mass-media pe 11 septembrie 2017.

Dintre persoanele care și-au manifestat interesul de a intra în GAL Turnu 21, 27 de persoane fizice și juridice au depus documentele necesare înființării GAL până pe 15 septembrie: 4 instituții publice (primăria și 3 instituții de învățământ), 5 ONG-uri (inclusiv Camera de Comerț Teleorman), o biserică, 5 firme, 12 persoane fizice, dintre care 6 din ZUM. Aceste persoane au devenit și **membri fondatori ai GAL Turnu 21**.

GAL Turnu 21 a organizat pe 19.09.2017 **AG-ul pentru alegerea Comitetului Director și aprobarea statutului și actului constitutiv**.

Documentele pentru înființarea GAL Turnu 21 au fost depuse apoi la scurt timp la Judecătoria Turnu Măgurele iar la începutul lunii octombrie 2017 a fost obținută **sentința definitivă de înființare a GAL Turnu 21 conform prevederilor OUG 26/2000**.

Durata de viață a GAL Turnu 21 este **nelimitată**, cf. cap. II, art.5 din Statutul asociației.

Membrii GAL au beneficiat de **două sesiuni de dezvoltare a competențelor** pentru a demara și gestiona procese de dezvoltare la nivel local: 29 - 30 septembrie 2017 (formare pe tematica dezvoltării comunitare) și 6 - 7 octombrie 2017 (formare pe tematica scenariilor și obiectivelor de dezvoltare ale orașului), la care au participat marea majoritate a membrilor.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Pe parcursul lunilor octombrie – noiembrie 2017, atât CD-ul cât și restul membrilor GAL s-au întrunit în **6 ședințe pentru elaborarea Strategiei**, astfel: CD (16.10.2017; 20.10.2017; 31.10.2017 ; 07.11.2017 ; 16.11.2017 ; 24.11.2017) și AG (16.10.2017; 23.10.2017; 31.10.2017; 07.11.2017 ; 16.11.2017 ; 24.11.2017).

Aceste 5 întâlniri au fost precedate de 5 consultări publice organizate în cele 2 ZUM, pe aceleași tematici: 16.10.2017; 20.10.2017; 25.10.2017 ; 07.11.2017 și 24.11.2017. Întâlnirile publice, ca și cele 8 focus grupuri pentru analiza calitativă a nevoilor, au fost moderate de **facilitatorul comunitar** selectat de Primărie în luna octombrie în beneficiul GAL, Fundația PACT din București, cu o amplă experiență de facilitare comunitară. La consultările publice au fost invitați pe email și reprezentanți ai ADR și din partea AM/ OI POCU.

Pentru a facilita elaborarea Strategiei și a permite o analiză cât mai detaliată a diverselor domenii, membrii GAL s-au împărțit de la a doua întâlnire în **grupuri de lucru** aferente ariilor din Strategie (ocupare; educație; locuire; infrastructură; mobilitate; spații publice; comunitate și imagine publică; acces la servicii). Grupurile de lucru au avut ca responsabilitate să analizeze detaliat problemele în aceste domenii reieșite din analiza nevoilor și să propună soluții cât mai relevante, dezbătute apoi cu restul membrilor.

La finalizarea Strategiei, în ultima AG de pe 24.11.2017, a fost realizată o evaluare privind modul în care implicarea în procesul DLRC a contribuit la **dezvoltarea competențelor membrilor GAL**. Cei 25 respondenți la chestionar au declarat în totalitate că implicarea în GAL Turnu 21 le-a permis să înțeleagă bine și foarte bine conceptele de dezvoltare comunitară, DLRC, procese participative de luare a deciziilor, lucru în echipă, dezvoltare durabilă, nediscriminare și incluziune socială.

Ținând cont de complexitatea relativ redusă a GAL Turnu 21 în etapa I a mecanismului DLRC, în luna noiembrie 2017 GAL Turnu 21 a angajat un **manager și un asistent administrativ** cu experiență în managementul proiectelor, în urma unui proces transparent, urmând ca echipa să fie extinsă în 2018 dacă Strategia este finanțată.

ANEXA 10: Documente suport care să dovedească organizarea funcțională a GAL-ului

ANEXA 11: Dovada obținerii numărului de înregistrare în registrul electronic de evidență a prelucrărilor de date cu caracter personal de la Autoritatea Națională de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal, care atestă calitatea de operator de date cu caracter personal, pentru domeniul specific (<http://www.dataprotection.ro>)

ANEXA 12: Lista activităților desfășurate de GAL ce au avut în vedere îmbunătățirea competențelor în domeniile vizate de SDL (cursuri de formare/perfecționare)

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

4.2 Animarea partenerilor locali și mobilizarea/facilitarea persoanelor aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială din teritoriul SDL

4.2.1 Animarea partenerilor locali

În perioada de elaborare a SDL Turnu 21 au fost întreprinse multiple acțiuni de animare a partenerilor locali și de la alte niveluri de către managerul GAL, în parteneriat cu președintele GAL și cu membrii Comitetului Director.

În ceea ce privește **animarea/consultarea reprezentanților instituțiilor publice, sectorului privat sau ONG-urilor și altor reprezentanți ai societății civile**, au fost realizate următoarele acțiuni ale căror rezultate / concluzii au fost preluate în conținutul actualei Strategii:

- realizarea de focus grupuri cu diverse categorii instituționale pentru a analiza percepția acestora privind nevoile din teritoriul ZUM și oportunitățile de dezvoltare. Astfel, au fost organizate 4 focus grupuri cu reprezentanți ai 1) ONG-urilor, 2) sectorului privat, 3) asociațiilor de proprietari și 4) instituțiilor publice de la nivel local la care au participat peste 40 de persoane;
- realizarea de dezbatere tematică cu peste 70 de persoane din oraș în cadrul cărora au fost dezbătute o serie de aspecte-cheie pentru SDL cu diverși parteneri instituționali din oraș și cu invitați din București și din afara țării care au fost angrenați în demersul Turnu 21: importanța Cluburilor de educație alternativă (invitat: directorul executiv al Policy Centre for Roma and Minorities, Raluca Negulescu Balaci) cu parteneriatul Școlilor 2 și 4 din oraș; mizele orașelor în descreștere (invitat: director asociația Ideilagram, afiliată Universității de arhitectură Ion Mincu, Ilinca Păun Constantinescu) cu parteneriatul departamentului de urbanism al Primăriei și diverși arhitecți și proiectanți din oraș; rolul grădinilor urbane comunitare în (re)construcția identității și legăturilor sociale (invitat: președintele asociației franceze Connected by Nature, Anthony Foussard);
- cca. 50 de interviuri față în față cu diverși stakeholderi din oraș, persoane resursă și lideri informali în oraș (profesori, medici, manageri de firme, cenzori, preoți etc.) identificați pe baza unei metodologii de implicare a stakeholderilor, care au fost consultați pe baza unui ghid de interviu privind problemele din teritoriul SDL și oportunitățile de dezvoltare în domeniile vizate de SDL;
- consultări instituționale la nivel județean și național privind nevoile din teritoriu și analiza relevanței și fezabilității diverselor măsuri propuse în Strategie: ISJ, CJARE, Palatul Copiilor din Alexandria (privind domeniile educației și accesul la servicii); Direcția de Sănătate Publică și CAS (privind accesul la servicii medicale); DGASPC (servicii sociale); expertul Ancuța Vameșu, fost secretar de stat la Ministerul Muncii, privind economia socială și întreprinderile sociale de inserție. De asemenea, au fost consultați AJOFM, Direcția de statistica Teleorman, Institutul Național de Statistică pentru colectarea de date statistice.

Activitățile de informare și comunicare adresate publicului larg au inclus:

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

- organizarea a două conferințe publice, una la demararea SDL Turnu 21 și una la finalizarea sa, la care au participat peste 60 de persoane din oraș interesate de demers și publicarea unor comunicate de presă în Ecouri dunărene, Stirideturnu etc.;
- realizarea a două proiecții de filme pe tematici legate de SDL, urmate de dezbateri cu publicul, la care au participat peste 80 de persoane: “Varză, cartofi și alți demoni” (r. Șerban Georgescu) privind provocările micilor producători agricoli; “Before the flood – Înainte de inundație” (r. Leonardo di Caprio) privind problematica schimbărilor climatice și soluțiile de adaptare la nivel comunitar;
- două reprezentații de piese de teatru social / comunitar ale Centrului Educațional Replika din București, urmate de dezbateri cu publicul, la care au participat peste 90 de persoane: “Copiii răi” și “Amintiri din epoca de școală” (regia: Mihaela Michailov) privind rolul educației;
- realizarea unei cutii de sugestii Turnu 21 amplasată în sediul Primăriei pentru culegerea de input-uri anonime de la populație;
- realizarea și animarea unei pagini Facebook “Grup de Acțiune Locală Turnu 21” (www.facebook.com/Turnu21) cu cca. 190 de Like-uri în noiembrie 2017 prin care publicul larg a fost informat privind diversele acțiuni de elaborare ale SDL Turnu 21;
- diseminarea de afișe și flyere în oraș, în special în ZUM-uri, pentru a atrage persoane în GAL și la diversele evenimente (dezbateri, proiecții de filme);
- crearea unui grup de tineri voluntari ai GAL Turnu 21 cu cca. 30 de membri din ZUM-uri și zona funcțională care au realizat diverse activități pe teren (vizite în ZUM-uri, ateliere de construcție de reprezentări grafice ale orașului) prin intermediul cărora s-au cules date calitative pentru Strategie;
- transmiterea unei sinteze a SDL Turnu 21 către Asociația „EuroTeleorman” (formată din 92 de autorități ale administrației publice locale din Teleorman), Asociația „Euroregiunea Dunarea de Sud” care cuprinde reprezentanți ai autorităților din patru orașe din Teleorman (Alexandria, Turnu Măgurele, Roșiorii de Vede, Zimnicea) și din trei orașe din Bulgaria (Svishtov, Nicopole și Belene).

Acțiunile de construcție instituțională a GAL au inclus:

- 6 întâlniri periodice ale tuturor membrilor și potențialilor membri pentru informare, dezbateri a deciziilor CD și statusul SDL;
- comunicări periodice pe email cu membrii și potențialii membri privind conținutul SDL;
- organizarea de întâlniri personalizate ale managerului și președintelui GAL cu membrii și potențialii membri pentru a răspunde la neclaritățile privind SDL și a colecta feedback;
- două formări pentru dezvoltarea competențelor GAL în domeniul dezvoltării comunitare și construcției de scenarii.

Privind **crearea/participarea la rețele**, în GAL Turnu 21 s-a dezbătut oportunitatea de a înscrie Turnu Măgurele ca oraș membru în rețelele internaționale Transition Towns și Citta Slow,

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

destinate orașelor în tranziție spre o economie cu emisii scăzute de carbon și care valorizează resursele locale. De asemenea, GAL Turnu 21 a creat un grup pe Facebook (POCU 5.1) pentru actorii ce au obținut sprijin pregătitor pentru elaborarea SDL.

Toate activitățile descrise anterior au determinat **creșterea numărului de membri ai GAL Turnu 21** de la 27 la înființare la 34 la final de noiembrie 2017, cu 4 persoane fizice (din care una din ZUM 2), 1 instituție publică și 2 firme (dintre care una CIM).

În ceea ce privește **reprezentarea ZUM la nivelul Comitetului Director al GAL**, 3 din cei 11 membri ai CD (27%) sunt persoane fizice din ZUM 1 și ZUM 2.

ANEXA 13: Fișa postului și curriculum vitae al managerului GAL

ANEXA 14: Documente suport privind conținutul și participarea la ședințele Comitetului Director GAL în care au fost abordate cele 5 teme obligatorii

4.2.2 Mobilizarea/facilitarea persoanelor aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială

SDL Turnu 21 va avea ca **grup țintă** cca. 1,200 persoane din teritoriul SDL aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială. Dintre acestea, min. 30% vor proveni din ZUM 1 și ZUM 2, din cele peste 500 de persoane aparținând unor categorii defavorizate din aceste zone.

În ceea ce privește **relațiile din interiorul comunității**, ZUM 1 și ZUM 2 sunt comunități relativ diferite din punct de vedere al etniei și a modului în care s-au dezvoltat, deși au probleme și nevoi de intervenție similare. Astfel, marea majoritate a celor 40% din persoanele de etnie romă care trăiesc în ZUM 1 sunt costorari, deplasați împreună cu alți români în zonă în anii 1960-1970 din zona pieței, odată cu construcția acesteia și a Liceului Industrial David Praporgescu. Pe Măgurele, ZUM 2 s-a dezvoltat odată cu zona centrală a orașului, aici fiind plasate categoriile socio-profesionale vulnerabile, datorită distanței de centru și a separării „simbolice” prin zona ferată de restul orașului. Populația de etnie romă este mult mai diversă (ursari, căldărari, argintari etc.). Sondajele de opinie din ambele ZUM-uri arată că relațiile comunitare sunt foarte bune: 90% dintre respondenții din ZUM 1 și 70% din ZUM 2 declară că au relații bune cu vecinii; peste 60% din ambele ZUM declară că stau de vorbă des, foarte des cu vecinii iar peste 70% declară că nu s-au certat cu vecinii în ultimii ani. Inițiativele comune sunt rare: în ZUM 1, 70% declară că nu au întreprins nimic cu vecinii pentru a îmbunătăți spațiile publice, procentul în ZUM 2 fiind de 51%.

Zona funcțională din teritoriul SDL se caracterizează prin relații bune între membrii acesteia: conform sondajului de opinie, 87% declară că au relații bune cu vecinii și că nu s-au certat în ultimii ani, 48% stau de vorbă des cu aceștia și își împrumută lucruri. Spre deosebire de ZUM-uri, 60% declară că au realizat împreună cu vecinii diverse îmbunătățiri la spațiile comune. Deși peste 60% din respondenți declară că Turnu are ZUM-uri, peste 45% nu sunt la curent cu problemele specifice

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

ale acestora. De asemenea, 38% din respondenții din zona funcțională nu au o părere bună despre etnia romă.

În întreg teritoriul SDL există o puternică dorință de implicare și lucru în comun: 53% în ZUM 1, 83% în ZUM 2 și 70% în zona funcțională declară ca s-a implica prin munca pentru a îmbunătăți spațiul comun; în zona funcțională, 64% declară că s-ar implica și material.

În ceea ce privește **relația cu autoritățile locale**, se observă o îmbunătățire în ultimii ani, datorită eforturilor întreprinse de Primărie pentru a rezolva o parte din problemele cu care se confruntă persoanele în risc de sărăcie sau excluziune socială. Astfel, au fost dezvoltate o serie de servicii sociale precum cantină socială, azil pentru bătrâni, centru de zi pentru copiii din familii defavorizate, un cabinet medical școlar, atragerea recentă de fonduri pentru modernizarea spitalului, construcția de cămine pentru nefamiliști, contractarea de fonduri POCU pentru reducerea absenteismului școlar în Școala 2 și 4 situate lângă ZUM-uri, unde învață numeroși copii din categorii defavorizate. Serviciul de Asistență Publică este foarte apreciat de către membrii ZUM, așa cum a reieșit din focus grupuri și consultările de pe teren. Prin diverse finanțări INTERREG România – Bulgaria, PNDL 2017 – 2020 și mai ales prin Master Planul de salubritate județean s-au atras și continuă să se atragă fonduri pentru dezvoltarea și utilizarea utilităților publice (asfaltări, canalizări, apă potabilă). Comunitățile din ZUM 1 și ZUM 2 consideră că aceste proiecte sunt insuficiente și / sau se realizează prea târziu (solicitările fiind foarte vechi) și / sau durează foarte mult ca implementare, aceste aspecte fiind de altfel identificate ca probleme principale în ambele comunități, așa cum reiese din sondajele de opinie, consultări, interviuri și focus grupuri. Aceste instrumente de analiză au evidențiat de asemenea o problemă de încredere din partea ZUM vis-a-vis de proiectele și promisiunile autorităților locale, existând o nevoie de a reconstrui încrederea între cei doi actori. Spațiile de comunicare între categoriile defavorizate și nivelul central de decizie au fost relativ limitate, rezumându-se la audieri publice și activitate pe teren realizată de SPAS.

În ceea ce privește **relația cu societatea civilă**, aceasta este per ansamblu pozitivă dar rămâne limitată, datorită numărului scăzut de ONG-uri din comunitate care adresează problema categoriilor defavorizate. Astfel, în Turnu Măgurele își desfășoară activitatea două astfel de ONG-uri, ambele prezente în GAL: Asociația Motivați pentru Reușită care vizează persoanele cu dizabilități și Asociația Urbanium care vizează printre altele persoanele în risc de sărăcie și minoritățile. Restul actorilor societății civile (ex.: Asociația Colegiul Național Unirea, Genialii) desfășoară activități și proiecte care implică ocazional categorii defavorizate. Asociația Motivați pentru Reușită este singurul furnizor acreditat de servicii sociale din Teleorman și a dezvoltat în ultimii ani un spațiu de recuperare pentru persoanele cu dizabilități, singurul de altfel din zonă, primit foarte pozitiv de comunitate, existând solicitări de extindere a lui. Proiectul „Maskar” al asociației Urbanium (2014 – 2016) a vizat ample acțiuni de documentare a istoriei etniei rome din

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

cele 2 ZUM-uri și de analiză a situației actuale privind discriminarea și excluziunea socială. Proiectul a fost foarte bine primit de către comunitatea de etnie romă din ambele ZUM-uri și de către întreg orașul. De altfel, una dintre concluziile intervenției Maskar – nevoia unei mai bune cunoașteri de către etnia majoritară a trecutului și culturii rome – este preluată în SDL Turnu și transformată într-o intervenție (organizarea unui festival intercultural, din cadrul componentei de “Comunitate și imagine publică”).

Relația comunității cu presa locală este ambiguă și complexă, în primul rând datorită numărului redus de actori mass media din oraș. Singurul radio turnean – Radio Sud – sprijină lupta împotriva discriminării de la nivel local: acesta a fost promovat acțiunile din proiectul „Maskar” dar și pe cele ale GAL Turnu 21. Un sprijin similar este adus de revista „Ecouri dunărene” editată de Primărie și de site-ul www.stirideturnu.ro care promovează „veștile” bune din oraș. Aceste surse de informare de la nivel local sunt însă supra-compensate de discursurile slab documentate, discriminatorii la adresa persoanelor de etnie sau a celor cu situație materială precară (“asistații sociali”), practicate de multiple ziare și canale TV de la nivel național. Acestea rămân principala sursă de informare a cetățenilor la nivel local și influențează ideile și imaginarul acestora privind categoriile defavorizate.

Activitățile de mobilizare, organizare, facilitare de dezvoltare comunitară desfășurate în cele 2 ZUM-uri au urmărit încurajarea și implicarea activă a membrilor comunității, cu o atenție specială vis-a-vis de persoanele vulnerabile. Metodele utilizate în cadrul procesului de facilitare comunitară au constat în: identificare lideri comunitari și persoane resursă, discuții din usa în usa, interviuri și întâlniri publice de consultare. Pe parcursul activităților derulate a fost stimulată participarea voluntară, dezinteresată membrilor comunității pentru creșterea gradului de responsabilitate civică în adoptarea deciziilor.

Într-o primă etapă au fost derulate activități de cunoaștere a comunității de către facilitator și au fost *identificați liderii informali*, persoane resursă din cele două ZUM (profesori, mediator școlar, asistent social, asistent medical comunitar, întreprinzători) care au fost cooptați în procesul de mobilizare a comunității.

Ulterior, au fost realizate *consultări publice* în fiecare ZUM pe tematici legate de conținutul Strategiei (teritoriul, studiul de referință, analiză probleme și soluții, prioritizare), organizate de facilitatorul comunitar. Pentru a facilita participarea persoanelor din ZUM-uri, a fost organizată câte o întâlnire în fiecare ZUM (în total, 10 consultări). Acestea au servit la o mai bună cunoaștere a comunităților, așteptărilor și nevoilor acestora; de altfel, o parte importantă din consultări s-a concentrat pe dezbaterile nevoilor de intervenție în comunități, pentru a extinde analiza dincolo de problemele legate de utilități (canalizare, apă, asfaltare). Consultările au decurs pozitiv în ambele ZUM-uri, din două considerente. În primul rând, echipa GAL a *distribuit documente*

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

imprimate de lucru ale SDL înainte de fiecare consultare pentru a păstra trasabilitatea procesului, precum și flyere privind activitățile GAL Turnu 21 și oportunitățile de participare. În al doilea rând, două dintre problemele subliniate în ZUM 1 – colmatarea canalului și problema depozitării necontrolate de deșeuri în preajma comunității - și-au găsit o *rezolvare temporară* ca urmare a semnalizării acestora, Primăria angajându-se în eforturi mai consistente pe termen mediu privind ambele aspecte. Aceste activități au beneficiat de sprijinul semnificativ al SPAS.

Încă de la demarare, membrii GAL Turnu 21 au constituit un *grup de voluntari* format din cca. 30 de copii și tineri, o parte proveniți din ZUM-uri. Coordonați de un membru din echipa proiectului, aceștia s-au întâlnit în mai multe sesiuni de lucru non-formal în cadrul cărora s-au pronunțat referitor la problemele și oportunitățile din ZUM-uri și oraș; aceștia au fost încurajați să vorbească acasă cu membrii familiei despre rolul și proiectele GAL.

Dintre cele 6 *dezbatere* organizate de GAL Turnu 21, una – pe tema cluburilor de educație alternativă - a fost organizată în apropierea ZUM 1 (Școala 4) pentru a facilita participarea profesorilor, adulților și tinerilor din comunitate.

Nu în ultimul rând, începând din octombrie 2017, o serie de membri ai GAL Turnu 21 (persoane fizice, reprezentanți ai asociațiilor Urbanium și Motivați pentru Reușită), împreună cu grupul de voluntari au demarat o *grădină urbană comunitară* la Rampa Gării, spațiul de tranzit spre ZUM 2. Împreună cu câțiva membri ai comunității, a fost realizată o campanie de ecologizare și o sesiune de planificare a designului grădinii ce va fi implementat în primăvara lui 2018. Membrii ZUM 2 au primit cu un anumit scepticism inițiativa, existând temerea că grădina va fi vandalizată și roadele “furate”, ori tocmai acesta va fi scopul ei, acela de a pune gratuit la dispoziția comunității fructele și legumele care vor crește.

Ca urmare a activităților de animare/mobilizare, numărul de membri ai Adunării Generale a GAL s-a modificat astfel :

► **Tabel 2. Evoluția numărului de membri ai Adunării Generale GAL**

Parteneri locali	Număr membri AGA la data înființării (04.10.2017)	Număr membri AGA după implementarea activităților de animare/mobilizare (30.11.2017)
Autorități locale	1	1
Sector public	3	4
Sector privat	5	7
Societate civilă (<i>inclusiv Camere de comert și unități de cult</i>)	6	6
Cetățeni de pe raza ZUM	6	7
Cetățeni de pe raza teritoriului SDL	12	16

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Persoane aparținând minorității roma	5	6
Tineri (16-29 ani)	-	-
Reprezentanți ai grupului țintă (persoane aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială) <i>(inclusiv unități de cult)</i>	7	8
Femei	11	16

ANEXA 15: Fișa postului și curriculum vitae al facilitatorului comunitar, dacă a fost angajat un specialist, respectiv contractul pentru activitățile de facilitare comunitară, însoțit de acte doveditoare ale experienței relevante, dacă a fost contractată o firmă sau un ONG

ANEXA 16: Documente suport privind conținutul (minutele întâlnirilor) și participarea la întrunirile publice organizate în ZUM țintite de SDL

5. Obiectivele SDL

Obiectivul general:

SDL contribuie la reducerea numărului de persoane aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială în două ZUM-uri din Turnu Măgurele, alături de îmbunătățirea calității vieții, creșterea coeziunii sociale, îmbunătățirea mediului de viață și creșterea economică în teritoriul SDL.

Obiectivele specifice:

În baza unui larg proces consultativ, pornind de la evaluarea problemelor și resurselor sociale, economice și de mediu din teritoriul SDL, au fost identificate 7 obiective specifice pentru orizontul 2023:

OS1. Infrastructură: Asigurarea accesului la serviciile de bază și desegregarea geografică a zonelor urbane marginalizate prin dezvoltarea și modernizarea infrastructurii de utilități și rutiere.

OS2. Locuire și mobilitate urbană: Îmbunătățirea condițiilor de locuire prin legalizarea proprietăților imobiliare și promovarea transportului nemotorizat.

OS3. Spații publice urbane: Accesul copiilor, tinerilor și adulților la activități educaționale și de petrecere a timpului liber adecvate vârstei, nevoilor și potențialului lor prin dezvoltarea și revigorarea spațiilor publice urbane.

OS4. Ocupare: Creșterea nivelului de ocupare prin formarea competențelor profesionale, dezvoltarea capacităților antreprenoriale și combaterea decalajelor de participare la piața muncii existente în comunitate.

OS5. Educație: Asigurarea accesului egal și gratuit la o educație de calitate prin combaterea riscului de abandon școlar și creșterea nivelului de incluziune educațională a tinerilor și adulților dezavantajați.

OS6. Acces la servicii: Îmbunătățirea stării de sănătate a membrilor comunității prin creșterea accesului la servicii medicale curative și preventive și dezvoltarea de servicii sociale integrate și individualizate.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

OS7. Comunitate și imagine publică: Dezvoltarea cetățeniei active și a sentimentului de apartenență la comunitate prin realizarea de activități bazate pe cooperarea dintre cetățeni, solidaritatea dintre generații, dialogul intercultural și identitatea dunăreană a orașului.

SDL va permite comunității să înregistreze progrese substanțiale în combaterea sărăciei și în promovarea incluziunii sociale în rândul persoanelor, familiilor și grupurilor vulnerabile din ZUM. Astfel, SDL va contribui la atingerea principalului rezultat vizat de **Strategia Națională privind Incluziunea Socială și Reducerea Sărăciei, 2015-2020** (SNISRS), și anume reducerea numărului de persoane expuse riscului de sărăcie sau excluziune socială cu 580.000, până în anul 2020, față de anul 2008, conform țintei asumate de România în vederea îndeplinirii obiectivelor Strategiei Europa 2020. Așa cum evidențiază SNISRS, sărăcia are o dimensiune teritorială inegală. De aceea, unul dintre obiectivele principale ale Guvernului este asigurarea faptului că resursele sunt alocate conform distribuirii teritoriale a nevoilor la nivelul țării pe diferitele niveluri regionale, județene și locale (§ 3. Politici zonale). SDL combate sărăcia în Turnu Măgurele ținând cont de disparitățile existente la nivelul orașului și asigurând alocarea de resurse către zonele marginalizate. Cetățenii acestor zone din oraș trebuie să beneficieze de oportunități egale de a lua parte la dezvoltarea comunității, să trăiască în demnitate, iar nevoile lor elementare să fie satisfăcute și diferențele respectate.

Ca și la nivel național, majoritatea persoanelor din ZUM trăiesc în sărăcie persistentă. Această situație este datorată în mod direct problemelor structurale din sectorul ocupării care, la rândul lor, sunt generate sau agravate de problemele structurale existente în celelalte sectoare. Sărăcia are un caracter multidimensional și, din această rațiune, cele 7 obiective specifice ale SDL au fost elaborate integrat. Prin abordarea integrată, SDL își propune să conducă la realizarea unei palete de intervenții sinergice capabile să înlăture cauzele durabile ale sărăciei, mai curând decât să adreseze punctual efectele sale.

Educația este în strânsă legătură cu situația ocupațională și împreună generează sărăcie. Ca și la nivel național, în ZUM foarte multe dintre persoanele fără nicio școală absolvită sau care nu au reușit să aprobească decât cel mult nivelul de învățământ gimnazial sunt în situație de precaritate ocupațională și de sărăcie persistentă. Acest risc se reduce semnificativ la cei care au reușit să aprobe liceul și/sau o școală postliceală și scade și mai mult în rândul celor care au obținut o diplomă universitară.

Cetățenii de etnie romă din ZUM au o situație educațională mai precară decât cei de etnie română. Conform recensământului realizat în ZUM, 34% din cetățenii de etnie romă și 1% din cetățenii de etnie română nu au nicio școală absolvită. Așadar, disparitățile la nivel local sunt și mai accentuate decât la nivel național. Conform recensământului național din 2011, 20,2% din cetățenii români de etnie romă erau fără nicio școală absolvită față de 2,5% din cetățenii de etnie română.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

În ceea ce privește celelalte grupuri vulnerabile, copiii și tinerii sunt mai expuși riscului de a trăi în sărăcie persistentă decât celelalte grupuri de vârstă. Este reflectată în comunitatea locală situația existentă la nivel național, unde, din 2008 până în 2012, rata sărăciei în rândul copiilor și tinerilor a fost constant mai mare (cu peste 10%) decât rata sărăciei calculată la nivelul întregii populații. Mai mult, în timp ce rata sărăciei pentru populația totală a scăzut în acești cinci ani, rata sărăciei în rândul copiilor și tinerilor a crescut.

Prin urmare, SDL susține în mod prioritar măsurile în favoarea educației și ocupării acestor grupuri vulnerabile (cetățenii de etnie romă, copiii și tinerii) ale căror probleme de sărăcie și excluziune sunt deosebit de grave. În același timp, SDL orientează intervențiile sale către ZUM, deci spre zonele din oraș unde aceste probleme persistă, așa cum indică politica zonală a SNISRS.

SDL vizează incluziunea socială și economică a membrilor comunității aparținând minorității rome la un nivel similar cu cel al restului populației locale. Prin urmare, SDL se află în sinergie cu **Strategia Guvernului României de Incluziune a Cetățenilor Români aparținând Minorității Romilor, 2014-2020** (SICRMR) și contribuie la scopul acesteia, care urmărește implicarea autorităților publice centrale și locale, a romilor înșiși și a societății civile în activități care vizează creșterea incluziunii socio-economice.

În particular, SDL preia de la SICRMR principiul conform căruia educația reprezintă „domeniul-cheie” care asigură sustenabilitate intervenției pentru incluziunea socială a cetățenilor aparținând minorității rome.

Prin obiectivul ocupării, SDL se aliniază la **Strategia Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, 2014-2020** (SNOFM). Prin locurile de muncă create în comunitate, SDL va contribui la eforturile de a atinge ținta de ocupare stabilită de România pentru anul 2020, și anume o rată de ocupare de 70% pentru populația în vârstă de 20-64 de ani. În ultimii ani rata de ocupare nu a fost îmbunătățită, rămânând relativ stabilă, în jurul a 61%. Chiar dacă s-au înregistrat ritmuri de creștere a PIB-ului mari, ocuparea forței de muncă nu a fost influențată semnificativ de acest indicator în principiu favorabil ocupării.

Pentru SDL, crearea de locuri de muncă este o țintă în sine, comunitatea locală poziționând-o în centrul DLRC. Totodată, așa cum subliniază SNOFM, atingerea acestei ținte necesită o politică trans-sectorială. Prin urmare, SDL își propune să impacteze în mod pozitiv ocuparea prin toate obiectivele sale, pe baza abordării integrate.

SNOFM scoate în evidență gradul ridicat de vulnerabilitate a economiei românești la impactul crizelor globale. Deși în intervalul 2002-2008 rata de creștere a PIB-ului a atins valori mult peste nivelul celor înregistrate în aceeași perioadă în UE 27, criza financiară și economică globală a afectat foarte puternic economia națională, a cărei creștere se realizase mai mult pe baza creditării, creșterii salariilor (în special în sectorul bugetar) și consumului intern, decât pe baza ocupării. Această experiență recentă arată că structural modelul economiei românești are un grad

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

scăzut de reziliență. SDL va aplica criteriul rezilienței economice în selectarea noilor activități și locuri de muncă susținute/create în comunitate. Fiind dat că orașul este conectat la un context național și global în permanentă schimbare, afectat în mod ciclic de crize, reziliența economiei locale (capacitatea sa sistemică de a absorbi șocurile primite și de a se adapta la noul context generat de criză) reprezintă o condiție necesară pentru asigurarea sustenabilității locurilor de muncă.

Prevenirea efectelor locale ale crizelor globale prin întărirea rezilienței activităților economice existente/create este cu atât mai necesară cu cât aceste crize afectează preponderent grupurile vulnerabile. De exemplu, SICRM arată că recenta criză economico-financiară și-a lăsat amprenta negativă mai accentuat asupra situației cetățenilor români aparținând minorității rome (în anul 2005 doi din cinci cetățeni rome se aflau în sărăcie relativă în vreme ce, în anul 2011, trei din patru se aflau în această situație).

Prin importanța atribuită obiectivului ocupării, SDL se aliniază **Planului de dezvoltare al Municipiului Turnu Măgurele pentru perioada 2014 - 2020 (PDMTM)**, care identifică în pierderea și în lipsa locurilor de muncă pe plan local o realitate economică cu consecințe serioase în toate domeniile vieții sociale din comunitate.

PDMTM arată că orașul a pierdut peste 10% din locurile de muncă între 2007 (8.620 de angajați) și 2011 (7.687 de angajați). În același timp s-a înregistrat o scădere rapidă a numărului de locuitori. Comunitatea avea 29.420 de locuitori în 2008, 28.488 în 2010 și 27.778 în 2012. Chiar dacă această tendință demografică are cauze multiple, care trebuie căutate inclusiv în contextul social și geografic al orașului (de ex., relocarea populației tinere cu un nivel ridicat de studii către București, unde își găsesc locuri de muncă corespunzătoare studiilor absolvite, își întemeiază familii și își stabilesc domiciliul), pierderea rapidă și lipsa structurală a locurilor de muncă pe plan local este considerată a fi factorul critic. Aceasta explică, în particular, intensificarea fenomenului migrațional către străinătate. Potrivit datelor existente la nivelul Primăriei, numărul persoanelor plecate în străinătate este semnificativ: aproximativ 2186 de persoane, în 2014.

O intervenție inovatoare promovată de către **Strategia Națională de Sănătate 2014-2020** este integrarea serviciilor de sănătate și sociale la nivel comunitar. Pentru a aborda multiplele forme de excluziune, măsurile cu impact ridicat sunt cele de furnizare de servicii inter-sectoriale la nivel comunitar cu accentul pus pe prevenire. Intervențiile SDL vor răspunde la problemele care rezultă din cadrul de reglementare fragmentat, lipsa personalului de la nivel local, slabele cunoștințe de planificare și monitorizare a serviciilor, pentru un sistem medico-social mai inclusiv, mai unitar și mai predictibil.

SDL va îmbunătăți viața cetățenilor și relațiile dintre ei pe baza unei culturi participative bazate pe încredere și cooperare și în armonie cu mediul natural, care asigură soclul comunității. Însușind intervențiile implementate în cadrul SDL, acestea vor valorifica deopotrivă capitalul uman, social,

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

antropic (construit) și natural de care dispune comunitatea locală. SDL nu acceptă dezvoltarea unui tip de capital prin afectarea unui alt tip de capital esențial comunității. Prin urmare, SDL contribuie la racordarea dezvoltării locale a orașului la o nouă filosofie a dezvoltării – cea a dezvoltării durabile - proprie Uniunii Europene și asumată de Guvern prin **Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României Orizonturi 2013-2020-2030**.

Dezvoltarea durabilă presupune o adâncă înrădăcinare în contextul regional și o exploatare a tuturor valențelor ce derivă din aceasta. Prin urmare, SDL se aliniază **Strategiei de Dezvoltare Durabilă a Județului Teleorman 2010-2020** și urmărește utilizarea unor puncte tari și exploatarea unor oportunități scoase în evidență de aceasta, cum ar fi: solurile cu grad ridicat de fertilitate naturală care oferă produse agricole locale de calitate, proximitatea Dunării, port și punct de trecere a frontierei cu Bulgaria, potențialul piscicol, potențialul de transformare a orașului într-un pol de dezvoltare pentru zonele adiacente, relativă apropiere de infrastructura instituțională, economică și socială a capitalei.

6. Planul de acțiune SDL

6.1 Ce măsuri sunt necesare

6.1.1 Sinteza problemelor și măsurilor necesare, grupurile țintă

ANEXA 17: Identificarea și justificarea tipurilor de măsuri necesare pentru a rezolva principalele probleme din teritoriu.

1) INFRASTRUCTURĂ

Problema: Calitatea precară a utilităților publice și a infrastructurii rutiere / fluviale. Toate străzile din cele 2 ZUM ale Strategiei sunt incluse în Master Planul județean pentru canalizare și apă, al cărui studiu de fezabilitate este realizat deja. Canalizarea este principala schimbare dorită de cca. 60% din respondenții la sondajul de opinie din ZUM 1, urmată de asfaltare (20%).

Problema: Calitatea slabă a unor servicii publice. Este vorba în primul rând de gestiunea deșeurilor (multe gospodării nu au contracte cu firma de salubritate; deșeurile sunt depozitate necontrolat, multe aruncate în incinta ZUM 1). Sondajul din zona funcțională și din ZUM 2 evidențiază calitatea problematică a apei potabile.

Sinteză măsuri posibile:

1) Modernizarea străzilor prin asfaltare și realizare de trotuare în cele 2 ZUM; 2) Informarea și implicarea activă a membrilor comunității pentru îmbunătățirea comunicării și informării privind situația utilităților publice; 3) Campanie de lobby pentru promovarea bac-ului și optimizarea funcționării acestuia; 4) Îmbunătățirea managementului deșeurilor prin informarea și implicarea membrilor comunității

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Obiectiv specific din Strategie cărora corespund – OS1) Infrastructură

2) MOBILITATE URBANĂ ȘI LOCUIRE

Problemă: Lipsa actelor de proprietate pe teren și /sau locuinta. Focus grupul din ZUM 1 a evidențiat că o parte din gospodăriile din această zonă nu dețin acte de proprietate asupra terenului și / sau locuinței și o parte din locuitorii din cele 2 ZUM nu au CI.

Problemă: Lipsa transportului public și probleme de poluare. Sondajele de opinie din ZUM-uri evidențiază problema transportului în comun, ceea ce îngreunează accesul la zonele centrale, și poluarea cu noxe. În trecut, Primăria a oferit servicii de transport în comun pentru zonele marginalizate însă acest serviciu nu a mai fost oferit datorită numărului scăzut de utilizatori.

Problemă: Ponderea ridicată a cheltuielilor cu utilități în veniturile menajelor. Sondajul de opinie din zona funcțională a evidențiat că 75% din cei intervievați declară că cea mai mare pondere din cheltuielile curente sunt alocate utilităților.

Sinteză măsuri posibile:

5) Reglementarea actelor de proprietate asupra imobilelor (locuințe, terenuri) pentru persoanele din ZUM; 6) Campanii de implicare a comunității pentru reducerea poluării și promovarea unui transport ecologic; 7) Reintroducerea unei linii de transport în comun care să deservescă teritoriul SDL; 8) Educarea cetățenilor cu privire la evitarea risipei și utilizarea eficientă a resurselor pentru utilități (apă, energie)

Obiectiv specific din Strategie cărora corespund – OS2) Locuire și mobilitate urbană

3) SPAȚII PUBLICE URBANE

Problemă - Lipsa spațiilor de petrecere a timpului liber . Peste 60% din populația din ZUM 1 și 89% din ZUM 2 declară că situația locurilor de joacă este proastă și foarte proastă; în același fel sunt caracterizate și posibilitățile de petrecere a timpului liber și parcuri. În prezent, Primăria este în curs de contractare a unor fonduri de la CNI pentru reabilitarea Cinematografului Flacăra.

Problemă - Lipsa spațiilor verzi sau gestiunea deficitară a acestora. Sondajul de opinie din zona funcțională a evidențiat lipsa spațiilor verzi din această zonă, în timp ce sondajele din ZUM-uri semnalizează problema spațiilor verzi din jurul caselor.

Problemă - Câinii vagabonzi. 55% din gospodăriile din ZUM 1 și 81% din ZUM 2 consideră această problemă ca fiind « foarte serioasă ». În prezent, această problemă este gestionată de către Primărie printr-un parteneriat cu adăpostul de câini din Alexandria.

Problemă – Infraționalitatea ridicată în ZUM 2. Recensământul din ZUM 2 evidențiază că peste 78% din persoanele din ZUM 2, declară că “nu prea se simt în siguranță” sau “deloc în siguranță” iar 60% consideră că actele de vandalism, furturile din mașini și locuințe, violențele asupra persoanelor sunt probleme foarte serioase în zonă.

Sinteză măsuri posibile:

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

9) Amenajarea de spații publice urbane în teritoriul SDL pentru petrecerea timpului liber pentru copii, tineri și adulți; 10) Amenajarea de centre comunitare pentru găzduirea diverselor activități sociale, culturale și sportive; 11) Campanie de implicare a comunității în prevenirea cazurilor de infracționalitate și creșterea gradului de siguranță publică

Obiectiv specific din Strategie cărora corespund – OS3) Spații publice urbane

4) OCUPARE

Problema - Lipsa locurilor de muncă în sectorul formal. Analiza nevoilor indică această problemă ca fiind centrală pentru oraș, în special pentru ZUM-uri. De asemenea, lipsa spiritului antreprenorial care reiese din toate Sondajele de opinie. Dincolo de problemele legate de calificare, există un decalaj masiv privind educația adulților non-romi și romi. În comunitate au început să apară însă diverse inițiative economice alternative, precum înființarea primei întreprinderi sociale în proximitatea ZUM 2 în 2015, ale căror experiențe pot fi valorizate.

Sinteză măsuri posibile:

12) Încurajarea înființării de întreprinderi sociale și crearea de locuri de muncă în aceste structuri ; 13) Susținerea antreprenoriatului în teritoriul SDL Turnu 21 și a instrumentelor de inserție pe piața muncii; 14) Dezvoltarea competențelor pentru accesul și/sau menținerea pe piața muncii a categoriilor defavorizate din teritoriul SDL Turnu 21

Obiectiv specific din Strategie cărora corespund – OS 4) Ocupare

5) EDUCAȚIE

Problema – Rezultate slabe la învățătură, abandon și absenteism școlar. Problema este generată printre altele de nevoile materiale legate de accesul la educație, în special pentru familiile monoparentale. O parte importantă din copiii ce trăiesc în cele 2 ZUM au părinții plecați în străinătate și locuiesc în general cu bunicii, care nu au capacitatea de a se implica suficient în motivarea și educarea lor.

Problemă - Lipsa oportunităților de petrecere a timpului liber pentru copiii și a serviciilor “școală după școală”. Primăria Turnu Măgurele este în proces de contractare a unui proiect finanțat prin POCU, axa 6, care va putea fi valorizat în Strategie.

Problemă – Nivelul redus de educație al tinerilor și adulților din ZUM-uri. În ZUM 1, dintre persoanele între 15-64 ani 44,99% au absolvit maxim 8 clase. În ZUM 2, dintre persoanele între 15-64 ani 30,23% au absolvit maxim 8 clase.

Sinteză măsuri posibile:

15) Măsuri sub formă de pachete integrate pentru prevenirea absenteismului și abandonului școlar în teritoriul SDL Turnu 21; 16) Susținerea măsurilor educaționale integrate pentru reducerea abandonului școlar și dezvoltarea personală a copiilor, tinerilor și adulților; 17) Formarea cadrelor didactice din teritoriul SDL; 18) Creșterea participării la educație pentru persoanele care au părăsit timpuri școala

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Obiectiv specific din Strategie cărora corespund – OS 5) Educație

6) ACCES LA SERVICII

Problema – Calitatea slabă și accesul redus la servicii medicale. Problemele includ: lipsa de acces la servicii socio-medice gratuite, lipsa personalului medical calificat, managementul deficitar și dotările slabe ale sistemului medical, calitatea slabă a serviciilor oferite de medicii de familie. Crearea centrului medical privat Jasmin Med SRL în oraș, care oferă diverse servicii medicale, având inclusiv parteneriat cu CAS-ul, duce la dezvoltarea calității serviciilor medicale în oraș și la atragerea de specialiști.

Problema - Accesul redus la servicii sociale și socio-medice integrate. Serviciile sociale funcționale oferite prin Direcția de Asistență Socială a Primăriei vizează ajutoarele sociale, cămin pentru bătrâni, centru de zi pentru copii situat în centrul zonei funcționale. În trecut a existat o cantină socială gestionată de Primărie care a fost desființată din lipsă de fonduri, precum. Nivelul de dependență de serviciile sociale, în special în ZUM, este ridicat: în ambele ZUM-uri, peste 75% din veniturile populației provin din pensii, ajutor social, prestații sociale.

Sinteză măsuri posibile:

19) Sprijinirea furnizării de servicii comunitare integrate adaptate nevoilor medicale, sociale și educaționale ale categoriilor defavorizate din teritoriul SDL Turnu 21; 20) Sprijinirea furnizării de servicii integrate socio-medice pentru copii, tineri, adulți în situație de dizabilitate; 21) Dezvoltarea serviciilor sociale (locuințe sociale, spații de solidaritate) în teritoriul SDL Turnu 21; 22) Dezvoltarea unui serviciu de tip cantină socială.

Obiectiv specific din Strategie cărora corespund – OS6) Acces la servicii

7) COMUNITATE ȘI IMAGINE PUBLICĂ

Problema – Discriminare la școală și la locul de muncă. Deși etnia romă și cea majoritară coabitează de mult timp, nivelul de discriminare al etniei romă rămâne unul puternic și sistemic: 32% din persoane declară că au probleme cu persoane de altă etnie. Proiectul "Maskar" desfășurat de asociația URBANIUM în oraș între 2014 – 2016 a permis conștientizarea amplitudinii fenomenului de discriminare, a stereotipurilor și a nevoii de dialog comunitar și cultural între etnii.

Problema – Identitatea slab conturată orașului și nevoia de implicare activă a cetățenilor. Ca majoritatea orașelor dunărene, Turnu Măgurele are o istorie lungă și bogată, însă puțin valorizată. Fenomenul îmbătrânirii populației și plecarea tinerilor din oraș afectează puternic orașul. Sondajul din zona funcțională arată o disponibilitate ridicată de implicare în proiecte comunitare de îmbunătățire a spațiilor de locuit, ce poate fi exploatată pentru îmbunătățirea imaginii orașului.

Sinteză măsuri posibile:

23) Măsuri pentru combaterea discriminării și promovarea dialogului intercultural; 24) Acțiuni de implicare activă a cetățenilor pentru rezolvarea problemelor cu care se confruntă comunitatea; 25) Construirea de parteneriate locale și europene pentru promovarea SDL Turnu 21; 26) Promovarea

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

oportunităților oferite de oraș pentru atragerea tinerilor; 27) Promovarea producătorilor și distribuitorilor locali

Obiectiv specific din Strategie cărora corespund – OS 7) Comunitate și imagine publică

Grupurile țintă pe care le vom viza prin aceste măsuri vor fi selectate:

- în ZUM 1, din cca. 200 de persoane în risc de sărăcie sau excluziune socială din ZUM1; cca. 111 persoane inactive; 26 persoane cu dizabilități;
- în ZUM 2, din 300 de persoane în risc de sărăcie sau excluziune socială; 238 persoane inactive; 62 persoane cu dizabilități;
- din cca. 1450 persoane din zona funcțională în situație de deprivare materială severă.

6.1.2 Corelarea cu documentațiile strategice, inclusiv cu Planul de Mobilitate Urbană

Planul de Mobilitate Urbană al Municipiului Turnu Măgurele a fost finalizat în martie 2015 pentru a identifica o serie de măsuri de îmbunătățire a desfășurării circulației de vehicule și pietoni pe rețeaua stradală urbană, în concordanță cu obiectivele Programului Operațional Regional 2014-2020. Planul prevede o serie de obiective și măsuri coerente cu SDL Turnu 21.

În primul rând, la nivel de obiective, Planul de mobilitate urbană prevede reducerea poluării sonore și a aerului, a emisiilor de gaze cu efect de seră și a consumului de energie, restricționarea accesului auto în anumite zone ale orașului, promovarea transportului în comun, promovarea unor mijloace de transport alternative, înlocuirea mașinii personale în favoarea transportului în comun, mersului pe jos, mersului cu bicicleta, cu motocicletă sau cu scuterul, asigurarea unor spații de parcare suficiente și a unor piste de bicicliști la care SDL Turnu 21 răspunde specific prin măsurile 6) campanii de implicare a comunității pentru reducerea poluării și promovarea unui transport ecologic (instalarea de rasteluri publice pentru biciclete în puncte cheie din teritoriul SDL; organizarea de campanii și consultări publice pentru promovarea mersului pe jos și a bicicletei), și 7) reintroducerea unei linii de transport în comun care să deservească teritoriul SDL și care să fie adaptată nevoilor de transport ale populației. Măsura 6 răspunde și la unul din cele 7 obiective operaționale ale Planului, și anume “amenajarea de facilități pentru pietoni și bicicliști”. Prin măsura 1 de asfaltare, SDL răspunde de asemenea la obiectivul strategic privind “reabilitarea sistemului rutier pentru străzile cu viabilitate rea”.

6.1.3 Contribuția măsurilor la temele secundare FSE

Sprijinirea tranziției către o economie cu emisii scăzute de dioxid de carbon și eficientă din punctul de vedere al utilizării resurselor

Măsurile 2 și 4 au drept scop reducerea și o mai bună gestionare a fluxurilor de materii consumate. Această raționalizare va contribui atât la creșterea eficienței economiei locale din punctul de vedere al utilizării resurselor, cât și la scăderea emisiilor de gaze cu efect de seră. De

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

exemplu, răspândirea deșeurilor vegetale în comunitate generează în prezent emisii de gaz metan (CH₄) prin procesul de fermentare a materiilor organice în spațiu deschis. Acestea vor fi reduse prin soluțiile de depozitare și de valorificare (precum compostarea) prevăzute în măsurile SDL, care includ încurajarea creării unei întreprinderi sociale de inserție (măsura 12).

Îmbunătățind încrederea populației în calitatea apei potabile din rețeaua publică (măsura 2) se va diminua implicit cantitatea de apă în sticlă consumată în prezent. Mai puțină apă în sticlă cumpărată înseamnă nu doar economii semnificative pentru gospodării, dar și o reducere semnificativă a emisiilor de dioxid de carbon induse de comercializarea apei (îmbuteliere, transport, colectarea/eliminarea sticlelor).

SDL susține diminuarea emisiilor în mod direct prin paleta de măsuri pentru locuire, mobilitate urbană și ocupare (prin domeniile întreprinderilor sociale care vor fi create): promovarea utilizării eficiente a energiei, promovarea utilizării transportului nemotorizat și reabilitarea termică a locuințelor (măsura 12).

Toate măsurile de amenajare de spații publice urbane (măsurile 9 și 10) integrează principiile ecologice alături de cele de eficiență economică. Reutilizarea echipamentelor și materialelor, reciclarea deșeurilor, reducerea fluxurilor de materii și energii consumate, folosirea de materiale naturale / locale vor reprezenta principii urmate atât în faza de creare/amenajare, cât și în cea de funcționare/gestionare.

De asemenea, în apelurile de proiecte ale GAL Turnu 21 vor exista cerințe specifice pentru managementul durabil al proiectelor și tranziția către o economie cu emisii scăzute de carbon: eficiența energetică și a utilizării resurselor în spațiile amenajate (centre) și în activitățile realizate, utilizarea de produse și servicii ecologice, reducerea cantității de materii prime folosite, reutilizare de materiale etc.

Inovare socială:

În primul rând, au fost utilizate metode inovative de implicare a membrilor comunității în procesul de elaborare a SDL: metoda Open Space Technology (metoda spațiului deschis), world cafe, lucru pe grupe.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Campania de informare privind apa potabilă din Măsura 2 are un grad ridicat de inovare socială deoarece va considera și promova resursa de apă ca pe un „bun comun” (alternativ la dihotomia clasică bun public - bun privat). Vor lua parte la guvernanta participativă a acestei resurse nu doar autoritatea locală (Stat) sau firma furnizoare (Piață), ci toți actorii locali (Comunitatea) care, pentru a beneficia pe termen lung de resursă, trebuie să adopte comportamente care o protejează cantitativ și calitativ. Guvernanta participativă a apei va crea un context de învățare propice formării competențelor civice necesare pentru identificarea de către comunitate a altor resurse pe care le poate gestiona ca bunuri comune.

Campaniile de educație în parteneriat cu asociațiile de proprietari (măsura 8) pentru utilizarea eficientă a resurselor (publice, private, comune) necesare locuirii sunt inovatoare din punct de vedere social datorită rolului atribuit „consumului responsabil” în rândul grupurilor afectate de sărăcie.

Toate acțiunile de amenajare de spații publice urbane (măsura 9) vor adopta o guvernanta după principiul integrării utilizatorilor în design-ul și gestionarea serviciului de care beneficiază.

Întreprinderile sociale de inserție (măsura 12) sunt în prezent foarte slab reprezentate în oraș și reprezintă o inovație socială considerabilă în contextul comunității turnene.

Dezvoltarea unui spațiu comunitar de solidaritate ce include un « frigider al comunității » (măsura 21), organizarea unui festival anual de promovare a interculturalității (măsura 23), realizarea unei grădinii urbane comunitare cu participarea comunității din ZUM și SDL, contribuția asociațiilor de proprietari la vecinătate și la convivialitate, crearea unui grup de voluntari seniori care să sprijine implementarea SDL Turnu 21, construcția participativă de scenarii de dezvoltare locală de către membrii comunității (măsura 24) au de asemenea un puternic potențial de inovare socială.

Nediscriminare

SDL promovează nediscriminarea în mod transversal, prin toate măsurile planificate, în special prin măsurile de la punctul 23 și 24 (campanie de informare și constientizare pentru promovarea drepturilor omului, egalității de șanse și combaterii discriminării, organizarea unui festival anual de promovare a interculturalității, crearea unui circuit turistic “Turnu 21” ce propune un traseu de vizitare a orașului inclusiv în ZUM, campanie de informare privind drepturile pacienților). Mai mult decât principiul „multiculturalității”, care vizează buna conviețuire a unor minorități etnice ce trăiesc relativ separate, principiul „interculturalității” scoate în evidență valorile, interesele și practicile care unesc minoritățile, contribuind astfel la transformarea orașului într-o adevărată comunitate.

6.1.4 Contribuția măsurilor la temele orizontale

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Dezvoltarea durabilă este principiul definitoriu al SDL. Aceasta și-a propus să-și atingă obiectivul general, de reducere a numărului de persoane aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială, prin măsuri ce se aliniază cerințelor dezvoltării durabile. Astfel, SDL nu ar putea accepta o intervenție ce contribuie la ieșirea din sărăcie, dacă implementarea ei s-ar face cu costul afectării capitalul natural al comunității. De exemplu, defrișarea unor terenuri acoperite de păduri pentru a le transforma în terenuri pentru construirea de locuințe sociale nu este o intervenție compatibilă cu dezvoltarea durabilă. Dezvoltarea capitalului economic, uman și social din comunitate nu trebuie să se realizeze în detrimentul capitalului natural. Principiul dezvoltării durabile a fost asumat participativ, în cadrul procesului de formare a membrilor GAL. Însăși logoul GAL-ului, cu deviza „Turnu 21 – oraș dunărean durabil”, reflectă asumarea acestei paradigme de către membrii săi.

Componenta de mediu din dezvoltarea durabilă este vizată specific prin numeroase măsuri cum ar fi soluțiile pentru managementul deșeurilor în ZUM-uri și campanie de educare pentru pastrarea curateniei (măsura 4), informarea populației privind calitatea apei potabile disponibile în oraș și protejarea pânzelor freatice (măsura 2), campanie pentru utilizarea rațională a utilităților (energie, apă) în locuințe (măsura 8), promovarea utilizării transportului nemotorizat (măsurile 6 și 7), reabilitarea și amenajarea parcurilor (măsura 9), crearea de întreprinderi sociale de inserție având ca obiect mediul (compostare/prelucrare materii vegetale, platformă de distribuție produse agricole locale, servicii de reabilitare termică, eficiență energetică și instalare energii regenerabile...) (măsura 13).

Dar dezvoltarea durabilă este în primul rând principiul pentru managementul responsabil integrat, aplicat orizontal în toate măsurile din SDL. Prin urmare, fiecare intervenție, indiferent de obiectivul specific vizat, va fi evaluată pe baza celor trei criterii de evaluare ale dezvoltării durabile - contribuția la protecția mediului, la echitatea socială și la dezvoltarea economică a comunității. Acestea se vor adăuga criteriilor de evaluare clasice (relevanță, eficacitate, eficiență, impact, viabilitate). În acest sens, **GAL va include în grila de evaluare criterii specifice pentru a analiza contribuția proiectelor la dezvoltarea durabilă, pe baza grilei de indicatori Societal (www.societal.ro), dezvoltată de asociația REPER21.**

Egalitatea de șanse, nondiscriminarea, egalitatea între femei și bărbați reprezintă trei indicatori specifici esențiali ai componentei sociale a dezvoltării durabile adoptată de SDL. Ei sunt vizați în mod deosebit prin măsurile 15, 16, 18 din domeniul “Educației”, 19 - 22 de la “Servicii sociale” și explicit de măsura 23 de la “Comunitate și imagine publică”. Fiecare intervenție din SDL va gestiona atingerea acestor trei indicatori printr-un demers managerial de îmbunătățire continuă reprezentat prin roata „Planificare – Implementare – Evaluare – Revizuire” (Plan – Do – Check – Act). Astfel, de exemplu, evaluarea egalității de șanse dintr-o intervenție ce se finalizează va permite revizuirea metodei globale prin care se aplică acest principiu și va oferi un cadru mai bun pentru planificarea egalității de șanse în cadrul intervenției succesive.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Măsurile din domeniul educației și cel al ocupării vor fi deosebit de atente la integrarea acestor trei indicatori. În vederea asigurării unei egalități de șanse efective, GAL va avea în vedere principiul tratamentului preferențial pentru cetățenii de etnie romă, femeile, persoanele cu dizabilități și alte categorii afectate de o lungă perioadă de inegalitate și de discriminare în comunitate, cu efecte generalizate la nivelul întregului oraș.

6.1.5 Combaterea segregării rezidențiale

O premisă centrală a SDL este că sărăcia nu va putea fi diminuată în mod durabil în condițiile în care segregarea nu va fi înlăturată din oraș. Analiza din cadrul DLRC arată că în Turnu Măgurele aceste două probleme sunt corelate. Procesul participativ a permis, în particular, conștientizarea de către membrii GAL a necesității combaterii segregării existente în comunitate. Ca urmare a acestei conștientizări, SDL urmărește reducerea sărăciei prin dezvoltarea unei palete largi de servicii care înlătură segregarea cetățenilor din zonele marginalizate (principiul desegregării).

În același timp, SDL a fost planificată astfel încât să nu permită dezvoltarea de noi servicii segregate. Deci, strategia vizează nu doar **să desfacă forma de izolare în care trăiesc de mai multe decenii grupurile vulnerabile din ZUM 1 și ZUM 2**, dar și să **evite generarea de noi forme de izolare (principiul non-segregării)**.

Începând din anii 1970, cetățenilor de etnie romă din Turnu Măgurele le-a fost impusă relocarea spre ZUM 1. Ca urmare a acestei segregări planificate de administrație, o treime din populația acestei zone este în prezent de etnie romă. SDL va reduce segregarea cetățenilor romi din această zonă susținând **accesul lor la servicii desegregate puse la dispoziția tuturor cetățenilor orașului în zona funcțională**. De exemplu, centrul cultural multifuncțional (măsura h) va susține activitățile culturale realizate pe baza principiului interculturalității. Acesta respectă diferențele și diversitatea, dar totodată susține unitatea, punând accentul mai ales pe aspirațiile împărtășite și pe valorile pe care cetățenii de etnie română și romă le au în comun.

Toate serviciile dezvoltate pentru toți cetățenii orașului în zona funcțională vor contribui la desegregare, fiecare dintre ele fiind gândite astfel încât să fie **utile, atractive și accesibile în particular pentru cetățenii din ZUM-uri**: centrul sportiv comunitar (măsura h), centrul de ocupare și antreprenariat (măsura k), centrul educațional integrat (măsura n), centrul medical comunitar (măsura p), centrul socio-medical pentru persoane cu dizabilitati (măsura r), locuințele sociale (măsura s).

În același timp, SDL combate segregarea dezvoltând în zonele marginalizate **servicii comunitare capabile să atragă cetățenii din tot orașul**. De exemplu, ZUM 1 este istoric zona bălciului. Aici, o dată pe an, în luna august, vin pentru agrement foarte mulți cetățeni din toată comunitatea. SDL își propune să atragă acești cetățeni în ZUM 1 pe tot parcursul anului prin servicii precum

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

"promenada" (reamenajare spațiu verde degradat) în zona canalului sau spațiul de petrecere a timpului liber pentru tineri și copii (măsura g).

În ZUM 2 procesul de segregare a început tot în anii 1970, dar aici cauzele sunt diferite de cele din ZUM 1. Această zonă a fost separată urban de părțile cele mai vitale ale orașului prin construcția liniei feroviare. Aici chiar dacă segregarea nu a fost planificată, precum în ZUM 1, segmentarea urbană comunității a transformat rapid ZUM 2 într-o "zonă uitată" a orașului, situată "dincolo de linia ferată". În anii care au urmat construirii liniei feroviare administrația nu a luat măsuri suficiente de dezvoltare și de limitare a degradării și această zonă a atras treptat și relativ spontan cetățenii cu situațiile cele mai precare. Astăzi ZUM 2 este puternic afectată de sărăcie în primul rând pentru că a fost separată urban de zona vitală a orașului.

SDL vizează reconectarea comunității prin dezvoltarea unor proiecte urbane care vor oferi **continuitate și facilita trecerea între ZUM 2 și restul orașului**. Este vorba de grădina urbană comunitară "Pasarela" (amenajată la rampa din fața gării), de circuitul turistic Turnu 21 de vizitare a orașului (măsura u) și de două parcuri reamenajate (din fața Garii și din zona Victoria). Acest spațiu urban nu doar separă zona marginalizată de zona centrală, dar este în același timp și zona de intrare în oraș pe șoseaua ce leagă Turnu Măgurele de Alexandria și București. Reamenajarea sa va reduce segregarea rezidențială a ZUM 2 și totodată va oferi celor care intră în oraș o imagine mai unitară a acestuia. Prin măsurile de reamenajare urbană planificate, SDL contribuie la dezvoltarea imaginii coerente și identității incluzive a orașului.

6.1.6 Asigurarea sustenabilității intervenției DLRC

Sustenabilitatea DLRC este asigurată în primul rând în baza **participării cetățenilor din zonele marginalizate și în general a membrilor grupurilor vulnerabile din oraș**. În primul rând, aceștia s-au implicat în constituirea GAL și în activitățile pentru elaborarea SDL. În prezent, o parte a acestor cetățeni face parte din GAL, prin calitatea de membru angajându-se să contribuie în mod sistematic la activitățile organizației. O altă parte s-a implicat punctual în procesul de analiză a problemelor, identificare a soluțiilor și elaborare a măsurilor, fără însă să solicite calitatea de membru în GAL. Acesta este nou înființat și rămâne deschis adeziunii persoanelor fizice și juridice motivate să contribuie pe termen lung la obiectivele sale.

SDL a fost elaborată astfel încât să asigure un **grad ridicat de implicare a actorilor din comunitatea marginalizată inclusiv în implementarea intervențiilor**. GAL-ul a asumat ca principiu să susțină implementarea strategiei „pentru” comunitatea marginalizată și totodată „împreună” cu aceasta: de exemplu, designul și managementul spațiilor publice verzi și al celor comunitare (de exemplu, spațiul comunitar de solidaritate sau centrul educațional) vor fi realizate cu implicarea sistematică a comunităților din ZUM-uri. De asemenea, serviciile diverselor alte structuri

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

dezvoltate prin SDL (centrul cultural comunitar și centrul sportiv de la măsura 10, centrul integrat de ocupare și antreprenoriat de la măsura 13, centrul medical comunitar integrat de la măsura 19, centrul integrat socio-medical de la măsura 20) vor fi dezvoltate prin consultarea grupurilor țintă ale SDL Turnu 21.

Pentru a stimula participarea reprezentanților comunității marginalizate la implementarea SDL și la utilizarea pe termen lung a rezultatelor generate, Strategia prevede o **serie de activități soft pentru a însoți activitățile hard** din diferitele domenii. De exemplu, o campanie de informare și educare privind păstrarea curățeniei și menținerea în stare bună a infrastructurilor din comunitate (măsura 4) va însoți măsurile de asfaltare și realizare a trotoarelor (măsura 1), de amenajare a spațiilor de joacă, de reabilitare și amenajare a parcurilor (măsura 9). Campania va crește șansele unei utilizări optime a noilor infrastructuri și amenajări. În particular, îmbinarea de activități hard cu cele soft asigură durabilitate măsurilor din domeniul ocupării. Astfel, crearea întreprinderilor sociale de inserție (măsura 12) este însoțită de activități prin care se informează și se educă membrii comunității în legătură cu utilitatea bunurilor și serviciilor oferite de aceste întreprinderi prin Centrul de antreprenoriat. De exemplu, crearea întreprinderii sociale pentru reabilitări termice, eficiență energetică și instalare de energii regenerabile va fi corelată cu campania prin care asociațiile de proprietari informează și educă cetățenii cu privire la nevoia de reducere a risipei, diminuare a consumului și utilizare eficientă a energiei utilizate (măsura 8). Așadar, prin activitățile hard se va dezvolta oferta de bunuri și servicii utile comunității iar prin activitățile soft se va stimula și structura cererea acestora.

O serie de instrumente dezvoltate de GAL Turnu 21 – grupul de voluntari seniori (măsura 24), afișe, pancarte, flyere pentru diversele proiecte și investiții, site-ul și revista GAL Turnu 21, servicii de facilitare comunitară, consultări periodice - vor asigura **informarea și implicarea continuă a comunității în proiectele SDL**, asigurându-se astfel sustenabilitatea intervențiilor prin asumarea lor de către grupurile țintă.

Sustenabilitatea DCLR este asigurată, de asemenea, prin **implicarea substanțială a sectorului privat pe tot ciclul de viață al SDL**. De exemplu, medicii din oraș și în particular cei din clinica privată au o contribuție semnificativă la activitățile GAL și vor asuma un rol consistent în dezvoltarea și livrarea de servicii socio-medicale pe o bază voluntară (măsura 19). O parte importantă din măsurile SDL Turnu 21, în special cele ce vizează aspecte sociale, vor fi susținute prin campanii de fund raising și diverse sponsorizări (în special de la firme din București în cadrul cărora lucrează turneni). În acest sens, Camera de Comerț Teleorman, unul dintre membrii GAL Turnu 21, va oferi un sprijin important.

SDL prevede măsuri cu un grad ridicat de inovare socială, care totodată au un potențial crescut de sustenabilitate. De exemplu, identificarea apei ca „bun comun” (prevăzută în cadrul măsurii 2) implică participarea reprezentanților comunității pe termen lung la gestionarea acestei resurse.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Spre deosebire de un „bun public”, pus la dispoziție de Stat, sau de un „bun privat”, accesat pe piață, un bun comun este furnizat pe baza unui model de guvernare care implică actorii publici, privați, utilizatorii resursei și alți stakeholderi relevanți din comunitate. Dacă este lansat cu succes, acest model de guvernare poate fi transferat către alte resurse pe care comunitatea le recunoaște ca bunuri comune (de exemplu, electricitate poate fi furnizată de o cooperativă a actorilor locali de energii regenerabile).

În cadrul anumitor măsuri, sustenabilitatea va fi asigurată inclusiv prin **sisteme de condiționări decise participativ**. Astfel, dreptul de acces la un serviciu va fi condiționat de respectarea regulilor decise pentru utilizarea lui. De exemplu, centrul cultural comunitar amenajat (prin măsura 10) va oferi gratuit, dar nu și necondiționat o serie largă de servicii membrilor comunității (de ex., utilizarea spațiului pentru organizarea de evenimente culturale și sociale va gratuită, dar totodată rezervată celor care îl întrețin și asigură curățenia după utilizare).

GAL se va asigura că toate echipele care vor implementa măsurile incluse în SDL vor acționa constant și consistent în **favoarea grupurilor țintă marginalizate**. Deși unele servicii prevăzute pentru aceste grupuri sunt deja incluse ca sarcini în fișa postului a mai multor funcționari, SDL permite ca ele să fie suficient de consistente și de concentrate pentru a răspunde efectiv la nevoile cetățenilor din ZUM. Serviciile publice oferite insuficient și uniform în comunități în care există discrepanțe și inegalități majore între cetățeni nu facilitează corespunzător integrarea și, de multe ori, ele chiar au rezultate contrare acestui obiectiv.

Nu în ultimul rând, SDL Turnu 21 se bazează pe **parteneriate complexe cu o paletă largă de actori de la nivel local și regional**, din diverse domenii, angrenați încă din etapa de elaborare a SDL, precum SPAS, DGSAPC, CAS, ISJ, CJRAE, Clubul Copiilor etc. Implicarea acestora va asigura împărtășirea și susținerea diverselor proiecte prin partajarea de resurse, facilitând astfel dezvoltarea de intervenții consistente, sustenabile și replicabile.

6.2 Măsuri prioritare

6.2.1 Prioritizarea măsurilor

Pentru a fi asigurat caracterul participativ al procesului de prioritizare a nevoilor/problemelor comunitare identificate în cele două ZUM, acestea au fost discutate și finalizate în cadrul a două consultări comunitare la care au fost invitați membri ai comunității și factori interesați relevanți din diverse domenii de activitate. În cadrul acestor întâlniri participarea activă a tuturor celor prezenți a fost preocuparea principală. La sfârșitul acestor întâlniri, membrii comunității din cele două ZUM au stabilit o listă de probleme prioritare, documente agreeate și acceptate ca fiind primele rezultate ale muncii împreună și un bun start al procesului de dezvoltare locală. Întâlnirile au fost organizate în cele două ZUM pentru a asigura o participare facilă și numeroasă a membrilor

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

comunitatii. Nevoile/problemele identificate in cadrul consultarilor comunitare, focus grupurilor au fost scrise pe foi de flipchart si membrii comunitatii au fost invitati sa le prioritizeze in functie de importanta acestora. Conform consultărilor publice, măsura privind asfaltarea (măsura 1) a fost declarată unanim prioritară, urmată de măsurile pe educație (măsurile 15 – 18), cele privind ocuparea (măsurile 12 – 14) și apoi restul de măsuri propuse. Cele mai puțin prioritare au fost considerate măsurile 3 (campanie pentru promovarea BAC-ului) și 26 (promovarea oportunităților oferite de oraș pentru atragerea tinerilor).

Aceste rezultate au fost inițial dezbătute în ședința 4 a Comitetului Director de pe 7 noiembrie, apoi agreeate și votate de către CD în ședința 5, de pe 16 noiembrie 2017, pe baza respectării conflictului de interese a membrilor. În cele 2 ședințe, CD a decis eliminarea unor serii de măsuri, considerate neprioritare din diverse motive: 1) măsurile 3 și 26, considerate neprioritare în ZUM-uri; 2) măsurile 7 (reintroducerea unei linii de transport) și 22 (dezvoltarea unei cantine sociale), datorită costurilor mari de întreținere pe care le presupun, ce nu pot fi asumate de către autoritatea publică locală pentru moment; 3) măsurile 17 (formarea cadrelor didactice) și 27 (promovarea producătorilor și distribuitorilor locali), care nu au fost considerate eligibile pentru SDL, conform listei orientative de acțiuni eligibile. Lista de măsuri prioritare a fost apoi dezbătută și agreeată cu Adunarea Generală a GAL, în ședința de pe 16 noiembrie 2017. Fiecare membru al AG prezent a primit un tabel în cadrul căruia a notat cea mai prioritară măsură și cea mai puțin prioritară și eventuale comentarii, pe baza respectării conflictului de interese a membrilor. Cele mai prioritare măsuri care au reieșit din consultarea AG confirmă rezultatele din consultările publice și voturile CD.

Tabelul de mai jos prezintă lista finală de măsuri pentru dezvoltarea teritoriului SDL rezultată în urma procesului anterior, termene de realizare, precum și obiectivele specifice ale Strategiei cărora le răspunde.

GAL Turnu 21 este singurul responsabil pentru realizarea măsurilor de mai jos, acționând pentru realizarea lor în parteneriat cu diverși actori cheie din oraș (direcții din Primărie – SPAS, utilități publice, urbanism; Poliția de proximitate; actori din domeniul medical – medici de familie, spital, clinici private și social – furnizori de servicii la domiciliu, azil de bătrâni etc.) și de la nivel județean (CAS, ISJ, CJRAE, Palatul Copiilor etc.).

Obiective specifice / Măsuri		DL
OS1. Infrastructură: Asigurarea accesului la serviciile de bază și desegregarea geografică a zonelor urbane marginalizate prin dezvoltarea și modernizarea infrastructurii de utilități și rutiere.		
1. (a) Modernizarea străzilor prin asfaltare și realizare de trotuare în cele 2 ZUM		2023
2. (b) Informarea și implicarea activă a membrilor comunității pentru îmbunătățirea comunicării și informării privind situația utilităților publice (canalizare, apă, asfaltare)		2019

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

4. (c) Îmbunătățirea managementului deșeurilor prin informarea și implicarea membrilor comunității		2019
OS2. Locuire și mobilitate urbană: Îmbunătățirea condițiilor de locuire prin legalizarea proprietăților imobiliare și promovarea transportului nemotorizat.		
5. (d) Reglementarea actelor de proprietate asupra imobilelor (locuințe, terenuri) pentru persoanele din ZUM		2023
6. (e) Campanii de implicare a comunității pentru reducerea poluării și promovarea unui transport ecologic		2019
8. (f) Educarea cetățenilor cu privire la evitarea risipei și utilizarea eficientă a resurselor pentru utilități (apă, energie)		2019
OS3. Spații publice urbane: Accesul copiilor, tinerilor și adulților la activități educaționale și de petrecere a timpului liber adecvate vârstei, nevoilor și potențialului lor prin dezvoltarea și revigorarea spațiilor publice urbane.		
9. (g) Amenajarea de spații publice urbane în teritoriul SDL pentru petrecerea timpului liber pentru copii, tineri și adulți		2021
10. (h) Amenajarea de centre comunitare pentru găzduirea diverselor activități sociale, culturale și sportive		2020
11. (i) Implicarea comunității în prevenirea cazurilor de infracționalitate și creșterea gradului de siguranță publică		2019
OS4. Ocupare: Creșterea nivelului de ocupare prin formarea competențelor profesionale, dezvoltarea capacităților antreprenoriale și combaterea decalajelor de participare la piața muncii existente în comunitate.		
12. (j) Încurajarea înființării de întreprinderi sociale și crearea de locuri de muncă în aceste structuri		2023
13. (k) Susținerea antreprenoriatului în teritoriul SDL Turnu 21 și a instrumentelor de inserție pe piața muncii		2021
14. (l) Dezvoltarea competențelor pentru accesul și/sau menținerea pe piața muncii a categoriilor defavorizate din teritoriul SDL Turnu 21		2022
OS5. Educație: Asigurarea accesului egal și gratuit la o educație de calitate prin combaterea riscului de abandon școlar și creșterea nivelului de incluziune educațională a tinerilor și adulților dezavantajați.		
15. (m) Măsuri sub formă de pachete integrate pentru prevenirea absenteismului și abandonului școlar în teritoriul SDL Turnu 21		2021
16. (n) Susținerea măsurilor educaționale integrate pentru reducerea abandonului școlar și dezvoltarea personală a copiilor, tinerilor și adulților		2021

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

18. (o) Creșterea participării la educație pentru persoanele care au părăsit timpuriu școala	2022
OS6. Acces la servicii: Îmbunătățirea stării de sănătate a membrilor comunității prin creșterea accesului la servicii medicale curative și preventive și dezvoltarea de servicii sociale integrate și individualizate.	
19. (p) Sprijinirea furnizării de servicii comunitare integrate adaptate nevoilor medicale, sociale și educaționale ale categoriilor defavorizate din teritoriul SDL Turnu 21	2021
20. (r) Sprijinirea furnizării de servicii integrate socio-medicale pentru copii, tineri, adulți în situație de dizabilitate	2021
21. (s) Dezvoltarea serviciilor sociale (locuințe sociale, spații de solidaritate) în teritoriul SDL Turnu 21	2021
OS7. Comunitate și imagine publică: Dezvoltarea cetățeniei active și a sentimentului de apartenență la comunitate prin realizarea de activități bazate pe cooperarea dintre cetățeni, solidaritatea dintre generații, dialogul intercultural și identitatea dunăreană a orașului.	
23. (t) Măsuri pentru combaterea discriminării și promovarea dialogului intercultural	2019
24. (u) Acțiuni de implicare activă a cetățenilor pentru rezolvarea problemelor cu care se confruntă comunitatea	2019
25. (v) Construirea de parteneriate locale și europene pentru promovarea SDL Turnu 21	2019

6.2.2 Abordarea integrată

ANEXA 18: Distribuția măsurilor pe zonele din teritoriul SDL

ANEXA 19: Distribuția măsurilor pe sectoare și tipuri de investiții

SDL Turnu 21 propune **21 de măsuri prioritare de acțiune**, selectate pentru a dezvolta o intervenție strategică, integrată, complexă prin tematicile abordate și actorii implicați, capabilă să atingă cât mai mulți beneficiari din categoriile defavorizate ca beneficiari direcți, dar și alți cetățeni din oraș care vor beneficia de outcome-urile strategiei, creând un cerc virtuos de bune practici.

Așa cum reiese din Anexa 18, cele 21 de măsuri sunt **distribuite integrat** la nivelul teritoriului SDL. Cu o excepție, toate măsurile vizează cele două ZUM-uri ale Strategiei, acestea fiind prioritare pentru toate intervențiile SDL. Excepția vizează măsura „(i) Implicarea comunității în prevenirea cazurilor de infracționalitate și creșterea gradului de siguranță publică” care vizează ZUM 2, problemele de infracționalitate și nivelul scăzut de siguranță resimțit de cetățeni fiind specifice doar acestei zone.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Trei măsuri – « (a) Modernizarea străzilor prin asfaltare și realizare de trotuare în cele 2 ZUM », « (b) Informarea și implicarea activă a membrilor comunității pentru îmbunătățirea comunicării și informării privind situația utilităților publice (canalizare, apă, asfaltare)», « (d) Reglementarea actelor de proprietate asupra imobilelor (locuințe, terenuri) pentru persoanele din ZUM» - vizează doar cele 2 ZUM deoarece își propun să rezolve probleme care caracterizează doar aceste zone iar intervențiile propuse se limitează prin efecte și grupurile ținte vizate la aceste spații.

Restul măsurilor din Strategie vizează în egală măsură ZUM 1, ZUM 2 și zona funcțională din mai multe considerente:

- răspund unor nevoi ale persoanelor aflate în risc de sărăcie și excluziune socială atât din ZUM-uri (care vor fi abordate cu precădere), cât și din zona funcțională, așa cum este cazul măsurilor (c), (e), (f), (j), (k), (l), (m), (o), (p), (r), (s);
- pentru măsurile anterioare, în special pentru cele care presupun dezvoltarea de centre integrate și locuințe sociale, precum (k), (p), (t), (s), amplasarea în zona centrală facilitează accesul geografic al persoanelor din ambele ZUM (zona centru fiind situată între cele 2 ZUM, la mijlocul distanței dintre acestea) și din întreg teritoriul al SDL;
- propun dezvoltarea echilibrată a infrastructurii de petrecere a timpului liber în cele 3 tipuri de zone, prin intervenții complementare, pentru a evita discriminarea geografică și a încuraja interacțiunile dintre zone, așa cum este cazul măsurii (g);
- propun dezvoltarea de intervenții în zona funcțională pentru a evita segregarea geografică, în special în domeniul activităților culturale și educaționale, așa cum este cazul măsurilor (h), (n);
- măsurile vizând comunitatea și imaginea publică – (t), (q), (w) – își propun sensibilizarea și angrenarea persoanelor din grupul țintă al SDL Turnu 21, dar și a celorlalți cetățeni din oraș.

Anexa 19 reliefează o **distribuție echilibrată a măsurilor pe sectoare și tipuri de investiții (hard și soft)**, fiecare din cele 7 sectoare beneficiind în mod proporțional de trei măsuri.

Măsurile “hard” din sectoarele Infrastructură, Mobilitate și locuire, Spații publice urbane propun între 1 și 2 măsuri “hard”, de investiții, ce răspund problemelor identificate, sunt eligibile pentru SDL, răspund la indicatorii acesteia și respectă alocările și diversele limite financiare. Restul măsurilor din aceste 3 sectoare propuse sunt “soft” și au fost încadrate atât în sectorul “Comunitate” cât și la unul din cele 3 sectoare “hard” (în portocaliu), deoarece propun soluții care rezolvă prin intervenții soft (tip campanii) o parte din problemele identificate în sectoarele Infrastructură, Mobilitate și locuire, Spații publice urbane. De exemplu, campaniile de informare și implicare activă a membrilor comunității pentru îmbunătățirea comunicării și informării privind situația utilităților publice (măsura (b)) își propun să promoveze diversele proiecte ale Primăriei în implementare sau în curs de contractare privind dotarea cu canalizare, apă și asfaltare, pentru a depăși neîncrederea populației din ZUM și a facilita înțelegerea investițiilor SDL (punctul (a)), corelate cu restul proiectelor Primăriei. Deși nu presupune o investiție efectivă în infrastructură,

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

măsura (b) sprijină semnificativ atingerea obiectivelor SDL din acest sector și răspunde la nevoile identificate în Analiza diagnostic. Similar, măsura (c) sprijină politicile de îmbunătățire a managementului deșeurilor din sectorul “Infrastructură”, creând un spațiu de dialog și negociere între Primărie, furnizorul privat de servicii și populația din ZUM-uri; măsura (e) propune implicarea comunității în îmbunătățirea mobilității urbane și reducerea poluării generată de mașini, sprijinind politicile din sectorul “Mobilitate” ce vor fi întreprinse de Primărie, iar măsura (f) îmbunătățește modul de folosire al utilităților; măsura (i) propune o intervenție soft în parteneriat cu Poliția de proximitate pentru a răspunde la problema infracționalității din ZUM 2, identificată ca problemă în sectorul “Spațiilor publice”.

De asemenea, o serie de măsuri contribuie la mai multe sectoare, cele secundare fiind identificate în Anexa 19 prin “X” iar cele prioritare / principale prin „■”. Este cazul în special al măsurii j) deoarece domeniile de activitate care vor fi recomandate pentru întreprinderile sociale vor răspunde la nevoile din Analiza diagnostic din diverse sectoare: domeniul compost și prelucrare materii vegetale va facilita gestiunea deșeurilor (sector Infrastructură); domeniul reabilitare termică & eficiență energetică va îmbunătăți sectorul Locuire; domeniul servicii de transport va sprijini sectorul Mobilitate. În plus, măsura q) (din sectorul Comunitate) vizează printre altele organizarea de concursuri cu asociațiile de proprietari inclusiv pentru amenajarea de grădini urbane și spații verzi, ceea ce va sprijini acest sector; intervențiile de tip “a doua șansă” (măsura “o” Educație) vor sprijini domeniul “Ocupare”, complementând procesele de dezvoltare a competențelor; măsura s) de dezvoltare de locuințe sociale contribuie și la Infrastructură.

SDL promovează astfel **complementaritatea între investițiile în infrastructură de tip FEDR și măsurile soft de tip FSE**. Pe de o parte, așa cum a fost explicat mai sus, în cele 3 sectoare Infrastructură, Mobilitate și locuire și Spații publice, cele 1-2 măsuri de investiții sunt complementate de măsuri soft de susținere din sectorul “Comunitate”, iar beneficiarii măsurilor vor fi sprijinți complementar prin FSE prin diverse programe de ocupare, servicii socio-medicele, educație (măsuri j) – w)), precum și prin măsura FEDR s) privind locuințele sociale. De asemenea, investițiile FEDR din întreprinderile sociale (măsura j) sunt complementate de programe FSE de formare a celor ce vor activa în aceste firme (măsura l)) și de acordare de salarii angajaților (în cadrul aceleiași măsuri). Intervențiile FEDR de creare a unui centru de antreprenariat (măsura k)) completează măsurile FSE de operaționalizare ale Centrului (în cadrul aceleiași măsuri). Aceeași situație se aplică și pentru centrele create în cadrul măsurilor n) (centru educațional integrat) și r) (centru integrat socio-medical).

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

6.3 Lista indicativă de intervenții

Pe baza măsurilor prioritizate anterior, CD al GAL Turnu 21 a stabilit lista indicativă de intervenții pe baza căreia va dezvolta viitoarele proiecte POR sau POCU, prezentată mai jos. Intervențiile au fost identificate ținând cont de patru criterii:

- 1) să răspundă cât mai relevant la nevoile identificate în teritoriul SDL, cu accent pe ZUM;
- 2) să aibă un impact cât mai mare;
- 3) să fie eligibile pentru finanțare pe POR și POCU;
- 4) să poată fi asumate de actori de la nivel local și / sau regional (fezabilitate).

Prin implementarea intervențiilor identificate mai jos se intenționează **ieșirea din sărăcie sau excludere socială pentru 1200 de persoane din teritoriul SDL, din care 400 persoane din cele 2 ZUM-uri.**

A) Intervenții POR:

- Asfaltarea străzilor în ZUM 1 și ZUM 2
- Instalarea de rasteluri publice pentru biciclete în puncte cheie din teritoriul SDL
- Amenajare spațiu verde degradat din zona canalului din ZUM 1 sub formă de “promenadă”
- Reabilitarea zonei degradate (parc) din fața Gării
- Reabilitarea zonei degradate (parc) din zona Victoria
- Amenajare spațiu verde degradat în ZUM 2 sub formă de teren de joacă
- Amenajare spațiu verde degradat în ZUM 1 sub formă de spațiu de petrecere a timpului liber pentru tineri și copii
- Dezvoltarea unui centru cultural multifuncțional în zona funcțională pentru toate vârstele
- Dezvoltarea unui spațiu sportiv comunitar în zona funcțională
- Construirea/dotarea cu echipamente a infrastructurii a cca. 14 întreprinderi sociale de inserție
- Amenajarea unui Centru integrat de ocupare și antreprenariat
- Dotări pentru programul “Școală după școală” și pentru dezvoltarea activităților extracurriculare
- Amenajarea unui Centru educațional integrat pentru copii, tineri și adulți
- Amenajare Centru medical comunitar integrat pentru persoanele defavorizate
- Amenajarea unui Centru integrat socio-medical pentru adulții și tinerii cu dizabilități
- Reabilitarea și construirea de locuințe sociale
- Dezvoltarea unui Spațiu comunitar de solidaritate pentru colectarea de haine, cărți, jucării, alte obiecte, alimente (“frigiderul comunității”)

B) Intervenții POCU:

- Campanie de informare a populației din SDL privind calitatea apei potabile din oraș și de educare privind utilizarea rațională și nepoluantă a apei
- Campanie de informare generală pentru pastrarea curateniei în comunitate și a soluțiilor disponibile pentru îmbunătățirea managementului deșeurilor

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

- Acordarea de asistență juridică pentru reglementarea actelor de proprietate pe locuință și/sau terenul pe care pe care e construită aceasta
- Organizarea de campanii și consultări publice pentru promovarea mersului pe jos și a bicicletei
- Campanii de educație în parteneriat cu asociațiile de proprietari și școlile privind utilizarea eficientă a resurselor
- Campanie în parteneriat cu Poliția de proximitate pentru implicarea comunității în prevenirea cazurilor de infracționalitate
- Operaționalizarea a cca. 14 întreprinderi sociale de inserție
- Operaționalizarea unui Centru integrat de ocupare și antreprenoriat
- Acordarea de facilități pentru angajatorii care angajează persoane din cele două ZUM
- Furnizarea de servicii de formare profesională (calificare, recalificare, specializare)
- Acordarea de sprijin material și financiar pentru copii și tineri din categorii defavorizate din teritoriul SDL
- Dezvoltarea unui program de tip “Școală după școală” pentru cca. 100 de copii din categorii defavorizate
- Operaționalizarea unui Centru educațional integrat pentru copii, tineri și adulți
- Oferirea unui program de tip “A doua șansă” pentru cca. 60 de tineri și adulți
- Campanie de informare pentru conștientizarea nevoii de educație, în special în rândul etniei rome și a educației pe tot parcursul vieții
- Operaționalizare Centru medical comunitar integrat pentru persoanele defavorizate
- Operaționalizarea unui Centru integrat socio-medical pentru adulții și tinerii cu dizabilități
- Campanie de informare și conștientizare pentru promovarea drepturilor omului, egalității de șanse și combaterii discriminării
- Organizarea unui festival anual de promovare a interculturalității
- Crearea unui circuit turistic “Turnu 21” ce propune un traseu de vizitare a orașului inclusiv în ZUM
- Campanie de informare privind drepturile pacienților (asigurați și neasigurați)
- Realizarea unei grădinii urbane comunitare “La Pasarelă” în zona de pasaj către ZUM
- Organizarea de concursuri cu asociațiile de proprietari vizând amenajarea spațiilor publice
- Program de construcție participativă de scenarii de dezvoltare locală “TURNU 2050”

C) Intervenții din fonduri proprii:

- Campanie de informare în ZUM-uri privind includerea proiectelor de canalizare, apă și asfaltare în diverse programe și proiecte
- Campanie de implicare a comunității în politica de management a deșeurilor
- Crearea unui grup de voluntari seniori care să sprijine GAL în diversele activități
- Parteneriate cu reprezentanții mass-media pentru proiectele de dezvoltare Turnu 21

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

- Adeziunea GAL Turnu 21 la rețele naționale și europene de comunități angajate în dezvoltarea locală durabilă

GAL va adopta diverse instrumente pentru a **crește șansele de sustenabilitate a intervențiilor**: criteriile de selecție privind experiența în lucrul cu grupurile țintă; puncte suplimentare pentru organizațiile care preiau responsabilitatea sustenabilității din fonduri proprii pentru o perioadă de cel puțin 12 luni; facilitarea încheierii de parteneriate strategice cu actori din comunitate și de la nivel național (mai ales din mediul privat) pentru atragerea de fonduri; facilitarea stabilirii de sinergii între diverși actori locali și naționali pentru a asigura replicabilitatea și transferabilitatea instrumentelor și demersurilor.

ANEXA 20: Matrice de corespondență privind complementaritatea intervențiilor subsumate listei indicative de intervenții pentru care se intenționează solicitarea finanțării din POCU, POR, alte surse (după exemplul oferit în Documentul suport J)

ANEXA 21: Fișele intervențiilor din lista indicativă, pe modelul prezentat în Documentul suport K.

7. Monitorizare și evaluare

7.1 Monitorizarea și evaluarea continuă

ANEXA 22: Procedura de monitorizare și evaluare, inclusiv indicatorii POCU și POR

SDL asigură eficacitatea procesului de monitorizare și evaluare, pe de-o parte, prin implicarea directă și consistentă a personalului GAL în monitorizarea și evaluarea fiecărui proiect implementat pentru realizarea măsurilor sale. Pe de altă parte, proiectele realizate prin SDL vor fi monitorizate și evaluate prin mecanisme de participare activă a comunității și, în particular, a comunității marginalizate.

Apartenența la comunitate și proximitatea față de desfășurarea proiectelor realizate prin SDL va permite personalului GAL-ului să verifice permanent și să analizeze *in situ* în ce mod activitățile din cadrul acestor proiecte progresează. Periodic GAL-ul va colecta rapoarte elaborate de beneficiarii SDL, dar analiza datelor puse la dispoziție prin aceste documente va fi completată cu observarea directă a progresului. Personalul GAL va urmări în timp real dacă sunt realizate activitățile planificate, ce schimbări au loc, dacă resursele sunt cheltuite conform bugetului, în ce măsură serviciile oferite prin proiecte sunt efectiv solicitate și utile pentru membrii comunității, câte persoane beneficiază sau nu de serviciile dezvoltate. Scopul GAL este de a susține beneficiarii SDL

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

în analiza activităților pe care le desfășoară, să aprecieze corect cât de eficace sunt și să determine ce schimbări față de planificare sunt necesare în procesul de implementare. Implicarea directă a personalului GAL nu este determinată de lipsa de încredere, ci este axată pe colaborarea sistematică cu echipele de management în vederea obținerii rezultatelor preconizate.

Pentru a facilita atât activitățile echipelor beneficiarilor SDL, cât și activitățile personalului GAL-ului, va fi utilizată o metodă comună de management și control. Aceasta este inspirată din metoda de management al calității, numită **"PDCA"** (reprezentată prin roata lui Deming), care comportă patru faze ciclice: planificarea (PLAN - "Zicem ceea ce facem"), implementarea (DO - "Facem ceea ce zicem"), evaluarea (CHECK - "Verificăm ceea ce am făcut") și ajustarea (ACT - "Ne îmbunătățim"). Metoda PDCA va fi aplicată la nivelul diferitelor activități dintr-un proiect, al diferitelor proiecte din cadrul unei măsuri și al diferitelor măsuri din cadrul planului de acțiune al SDL pentru a permite analiza contribuției acestora la indicatorii de outcome ai SDL. Acest dispozitiv va permite o bună integrare a diferitelor niveluri.

Aplicarea metodei PDCA într-un proiect va oferi mai multă claritate și previzibilitate pentru echipa de management, pentru personalul GAL ce va lua parte la monitorizarea și evaluarea lui, precum și pentru cetățenii din comunitate ce doresc să contribuie la acestea. Demersul PDCA va permite totodată o mai bună **comparabilitate între proiecte și creșterea coerenței în cadrul măsurilor din SDL**.

Principiul PDCA este **îmbunătățirea continuă a activităților și proiectelor**. Reluând ciclul PDCA, beneficiarii SDL vor putea atinge în mod sistematic performanțe superioare celor precedente. Așa se vor îmbunătăți activitățile succesive din cadrul proiectelor, dar și proiectele succesive implementate pentru realizarea măsurilor SDL. Comparând sistematic rezultatele obținute cu cele preconizate în faza de planificare, se vor identifica abaterile și se vor iniția acțiuni corective. Totodată, acest demers va facilita învățarea, iar aceasta va crește progresiv atât capacitatea echipelor de management ale beneficiarilor, cât și capacitatea GAL-ului.

Evaluarea se realizează în fazele Plan și Check, iar monitorizarea în fazele Do și Act:

- În faza **Plan**, proiectele propuse vor face obiectul unei **evaluări ex-ante**. Logica intervenției din proiecte va trebui să răspundă celor cinci criterii de evaluare clasice (relevanță, eficacitate, eficiență, viabilitate, impact), corelate cu indicatorii de outcome ai SDL și celor trei criterii care reflectă contribuția proiectului la dezvoltarea comunitară durabilă (protecția mediului, echitate socială, aportul la activele economice ale comunității). Personalul GAL va beneficia de instruirea necesară pentru a realiza evaluarea propunerilor de proiecte urmând aceste opt criterii.
- În faza **Do**, personalul GAL va realiza **vizite de monitorizare in situ** și va urmări progresul în ceea ce privește atingerea indicatorilor. Pentru a facilita monitorizarea, vor fi asociați indicatori de verificare obiectivi (IVO) pentru rezultatele preconizate în propunerile de proiecte, inclusiv pentru aspectele financiare (execuția bugetară).

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

- În faza **Check**, se realizează **evaluarea ex-post** a proiectului după cele opt criterii utilizate și pentru evaluarea ex-ante, precum și analiza execuției bugetare. Analiza va scoate în evidență, pe de-o parte, abaterile înregistrate față de rezultatele preconizate și, pe de altă parte, bunele practici identificate de-a lungul activităților de implementare.
- În faza **Act**, vor fi aplicate atât **măsuri corective**, capabile să răspundă la abaterile identificate, cât și **măsuri pentru continuarea bunelor practici și pentru transferul acestora** către ceilalți beneficiari care implementează proiecte în cadrul SDL. Prin urmare, GAL va considera fiecare proiect ca un context de învățare pentru actorii din comunitate.

Analizele execuțiilor bugetare realizate la nivel de proiecte în fazele “Do” și “Check” vor servi pentru monitorizarea și evaluarea în termeni financiari ai SDL. Pe baza lor, se vor realiza periodic **execuții bugetare și cash flow-uri consolidate** la nivel de măsuri și intervenții.

SDL va încuraja **supravegherea publică** a modului în care este implementată și evaluarea de către comunitate a rezultatelor sale. Totodată, mecanismele participative de monitorizare și evaluare vor face ca SDL să fie un mod eficient de mobilizare a comunității și un context propice pentru învățarea comună. Membrii comunității vor identifica probleme neprevăzute, vor semnală abateri, vor face sugestii de îmbunătățire a activităților din proiecte. Persoanele ale căror observații și păreri vor fi luate în considerare pentru îmbunătățirea proiectelor vor avea sentimentul de importanță și control asupra procesului (ownership) de dezvoltarea incluzivă și durabilă a comunității lor.

Fiecare proiect va folosi **instrumente specifice de monitorizare și evaluare cu ajutorul comunității**, adaptate la contextul său. GAL va pune la dispoziție o serie de instrumente comune pentru monitorizarea și evaluarea participativă la nivelul SDL. Vor fi folosite preponderent metode nonformale, ludice și creative, capabile să stimuleze participarea cetățenilor:

- 1) *"Asaltul de idei" (brainstorming participativ)*. Înainte de lansarea unui apel de proiecte, va fi organizată o întâlnire cu participarea cetățenilor din comunitate în care va fi încurajată generarea a cât mai multe idei privind soluțiile la problema specifică abordată, fără a le supune analizei. Acest tip de întâlnire va stimula creativitate și va inspira potențialii coordonatori ai proiectelor finanțate prin apelul respectiv.
- 2) *"Calendarul"*: înregistrarea datelor pe diferite perioade de timp (lună, an) privind accesul cetățenilor la un serviciu dezvoltat printr-un proiect finanțat prin SDL, pentru a arăta schimbările aduse.
- 3) *"Chestionarele"*. Diversele tipuri de servicii dezvoltate prin proiect (sociale, medicale, socio-medicale, antreprenoriale, educaționale) vor fi sistematic evaluate de către beneficiari in situ, prin chestionare individuale și / sau de grup, ce vor completa prin date calitative datele cantitative oferite prin “Calendar”.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

- 4) *"Cutia cetățeanului"*. Câte o cutie de sugestii și reclamații va fi plasată în fiecare zonă marginalizată. Aceasta va complementa pagina Facebook a GAL Turnu 21 (www.facebook.com/turnu21) unde cetățenii vor fi încurajați să ofere feedback. Mesajele colectate vor fi analizate de Comitetul Director al GAL și vor fi prezentate împreună cu măsurile de soluționare în ședințele publice organizate în comunitate.
- 5) *"Photo voice"*: Fotografiile realizate de membrii comunității marginalizate (în special de cei care nu au deprinderea de a se exprima în scris în mass media) vor fi o "voce" a acestora în comunitate. Ele vor fi expuse în spațiile comunitare create prin GAL pentru a determina discuții și conștientizare în cadrul comunității. Această metodă are capacitatea de a abilita cetățenii marginalizați să-și împărtășească propriile nevoi, problemele pe care le întâmpină și sunt ignorate de comunitate, dorințele și perspectivele cu care privesc viitorul.

7.2. Evaluarea de impact

Logica de intervenție a SDL Turnu 21 urmează îndeaproape modelul Băncii Mondiale. Astfel, obiectivul general al Strategiei se depliază în 7 obiective specifice (infrastructură; mobilitate și locuire; ocupare; acces la servicii; educație; spații publice urbane; comunitate și imagine publică), operaționalizate prin 21 de măsuri. Acestea contribuie la dezvoltarea a patru tipuri de capital în teritoriu: uman, economic, social și simbolic. Măsurile intervin concomitent asupra mai multor tipuri de capitaluri, acestea fiind interconectate: de exemplu, măsurile de ocupare privind întreprinderile sociale își propun să rezolve printre altele probleme precum managementul deficitar al deșeurilor vegetale în comunitate (prin compostare), contribuind astfel și la îmbunătățirea esteticii spațiilor publice și la gradul de mulțumire al cetățenilor.

Pentru a măsura impactul diverselor tipuri de măsuri asupra celor patru forme de capital, sunt propuși indicatorii de rezultat de mai jos:

Tabel 8. Indicatori de rezultat (*outcome*) ale SDL Turnu21 organizați pe formele de capital

	UM	Nivel de bază	An de bază	Țintă 2023
<i>Indicator transversal: Reducerea ratei sărăciei în rândul rezidenților din zonele urbane marginalizate</i>	%	>40	2017	<30
Creșterea capitalului uman al comunității				
Reducerea absenteismului școlar pentru copiii și tinerii în risc de sărăcie și / sau excluziune socială	%	-	2017	-20
Creșterea nivelului de calificare, al deprinderilor și abilităților relevante pentru intrarea pe piața muncii ale adulților din ZUM-	%	-	2017	+15

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

MINISTERUL DEZVOLTĂRII REGIONALE ȘI A INFRASTRUCTURII

	UM	Nivel de bază	An de bază	Țintă 2023
uri				
Creșterea numărului de copii care beneficiază de servicii specializate și de beneficii sociale în teritoriul SDL	%	-	2017	+10
Scăderea numărului de copii aflați în situații de vulnerabilitate	%	-	2017	-15
Îmbunătățirea stării de sănătate a populației	%	-	2017	10
Creșterea satisfacției rezidenților cu condițiile de trai și serviciile de care dispun în zonă (comunitare, medicale, educaționale, sociale)	%	-	2017	30
Creșterea capitalului material/economic al comunității				
Creșterea ocupării în sectorul formal în rândul persoanelor din ZUM-uri	%	-	2017	+6
Creșterea accesului la drumuri pavate/ asfaltate	%	-	2017	+20
Creșterea satisfacției rezidenților cu accesul la infrastructură și curățenia zonei	%	-	2017	+20
Creșterea numărului de locuitori ai zonei care au acte de proprietate asupra locuinței/ adăpostului	%	-	2017	+28
Creșterea capitalului social al comunității				
Creșterea satisfacției cu nivelul de securitate din ZUM 2	%	-	2017	+15
Creșterea satisfacției privind relațiile în cadrul comunității și a nivelului de încredere în alte persoane, în ceilalți membri ai comunității, precum și în instituții	%	-	2017	+30
Creșterea participării rezidenților la activități pentru atingerea unor obiective comune în teritoriul SDL	%	-	2017	+20
Creșterea capitalului simbolic al comunității				
Recunoașterea hărții zonelor și includerea zonelor în procesul de planificare urbană	nr	0	2017	2
Creșterea satisfacției locuitorilor municipiului, rezidenți în cartiere cu vedere directă la ZUM cu aspectul general al zonei	%	-	2017	+25
Îmbunătățirea imaginii zonei la nivelul locuitorilor municipiului	%	-	2017	+25

Măsurarea indicatorilor se va realiza prin mai multe instrumente:

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

- realizarea unui nou recensământ și sondaj de opinie în cele 2 ZUM la finalul perioadei pentru a cuantifica indicatorul transversal (reducerea ratei sărăciei în ZUM-uri);
- aplicarea de chestionare după cursurile formare și după acordarea de servicii de inserție pe piața muncii, situații de la ITM pentru măsurile privind ocuparea;
- situații actualizate de la SPAS, școli, centrul educațional integrat dezvoltat prin SDL pentru indicatorii privind educația;
- situații și chestionare de la centrele medicale sociale și socio-medical integrat pentru persoanele cu dizabilități create prin SDL pentru indicatorii privind starea de sănătate.

8. Planul financiar

Bugetul estimat pentru implementarea Planului de Acțiune aferent SDL Turnu 21 este de **5.843.673 EUR**, defalcat astfel pe surse de finanțare:

- finanțare POR = 2.488.500 EUR
- finanțare POCU = 3.350.673 EUR din care finanțare POCU fără cheltuieli de funcționare GAL = 2.913.629 EUR la care se adaugă cheltuieli de funcționare GAL în procent de 15% din bugetul POCU = 437.044 EUR
- finanțare din surse proprii = 4.500 EUR

Astfel, **46.07%** din bugetul total POR+POCU al SDL este alocat intervențiilor finanțabile din Fondul European de Dezvoltare Regională, prin POR și **53.93%** din bugetul total POR+POCU al SDL este alocat intervențiilor finanțabile din Fondul Social European, prin POCU.

În ceea ce privește alocările POR și POCU (fără surse proprii) pe **obiective specifice**, acestea sunt următoarele:

- **OS1 Infrastructură:** total de 755.000 EUR, din care 740.000 EUR POR și 15.000 EUR POCU;
- **OS2 Locuire și mobilitate urbană:** total de 113.000 EUR, din care 16.000 EUR POR și 97.000 EUR POCU;
- **OS3 Spații publice urbane:** total de 274.000 EUR, din care 268.000 EUR POR și 6.000 EUR POCU;
- **OS4 Ocupare:** total de 2.102.629 EUR, din care 538.000 EUR POR și 1.564.629 EUR POCU;
- **OS5 Educație:** total de 763.200 EUR, din care 105.000 EUR POR și 658.200 EUR POCU;
- **OS6 Acces la servicii:** total de 1.245.300 EUR, din care 821.500 EUR POR și 423.800 EUR POCU;
- **OS7 Comunitate și imagine publică:** total de 149.000 EUR, integral POCU.

ANEXA 23: Bugetul SDL

ANEXA 24: Hotărârea GAL de asumare a SDL

9. Lista de anexe ale SDL

- ANEXA 1: Planul cu delimitarea teritoriului vizat de SDL, pe modelul PUG, și fotografii relevante din zonele/comunitățile marginalizate vizate
- ANEXA 2: Declarație pe propria răspundere privind datele utilizate în cadrul Studiului de referință, cu asumarea faptului că, în situația în care, pe parcursul verificărilor, se vor identifica date incorecte/nereale, SDL va fi declarată neeligibilă
- ANEXA 3: Metodologia și instrumentele de cercetare (chestionarul/chestionarele și ghidurile de interviuri/focus grup) folosite în Studiul de referință
- ANEXA 4: Baza de microdate primare rezultată din Studiul de referință, în format .XLSX (Excel)
- ANEXA 5: Decizia GAL privind declararea zonei/lor urbane marginalizate vizată/ vizate din teritoriul SDL (care în prealabil au fost validate)
- ANEXA 6: Minimul de date privind accesul populației din teritoriul GAL la servicii publice și infrastructură socială, în conformitate cu Tabelul 2
- ANEXA 7: Dovada referitoare la organizarea juridică a GAL în conformitate cu prevederile OG nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații, aprobată prin Legea nr. 246/2005 cu modificările și completările ulterioare.
- ANEXA 8: Procesul verbal al ședinței Adunării Generale pentru alegerea Comitetului Director și lista participanților (cu semnături)
- ANEXA 9: Componenta Comitetului Director, în conformitate cu Tabelul 4
- ANEXA 10: Documente suport care să dovedească organizarea funcțională a GAL-ului: (a) - (k)
- ANEXA 11: Dovada obținerii numărului de înregistrare în registrul electronic de evidență a prelucrărilor de date cu caracter personal de la Autoritatea Națională de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal, care atestă calitatea de operator de date cu caracter personal, pentru domeniul specific (<http://www.dataprotection.ro/>).
- ANEXA 12: Lista activităților desfășurate de GAL ce au avut în vedere îmbunătățirea competențelor în domeniile vizate de SDL/DLRC, în conformitate cu Documentul suport C aferent Modelului Cadru de SDL (*pentru GAL-urile beneficiare de sprijin pregătitor*). În cazul GAL-urilor care nu au beneficiat de sprijin pregătitor, această anexă va conține dovada privind competențele personalului administrativ GAL

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

(manager, asistent administrativ și, eventual, facilitator/facilitatori) în domeniile vizate de SDL/DLRC, inclusiv în managementul de proiect.

- ANEXA 13: Fișa postului și curriculum vitae al managerului GAL
- ANEXA 14: Documente suport privind conținutul și participarea la ședințele obligatorii ale Comitetului Director GAL în care au fost abordate cele 5 teme obligatorii
- ANEXA 15: Fișa postului și curriculum vitae al facilitatorului comunitar, dacă a fost angajat un specialist, respectiv contractul pentru activitățile de facilitare comunitară, însoțit de acte doveditoare ale experienței relevante, dacă a fost contractată o firmă sau un ONG
- ANEXA 16: Documente suport privind conținutul (minutele întâlnirilor) și participarea la cele întruniri publice organizate în zona/ele marginalizate adresate
- ANEXA 17: Identificarea și justificarea tipurilor de măsuri necesare pentru a rezolva principalele probleme din teritoriu
- ANEXA 18: Distribuția măsurilor de intervenție pe zonele din teritoriul SDL, în conformitate cu Tabelul 6
- ANEXA 19: Distribuția măsurilor pe sectoare și tipuri de investiții, în conformitate cu Tabelul 7
- ANEXA 20: Matrice de corespondență privind complementaritatea intervențiilor propuse în cadrul listei indicative de intervenții cu finanțare din POR, POCU, alte surse
- ANEXA 21: Fișele intervențiilor din lista indicativă
- ANEXA 22: Procedura de monitorizare și evaluare, inclusiv indicatorii POCU și POR
- ANEXA 23: Bugetul SDL
- ANEXA 24: Hotărârea GAL de asumare a SDL
- ANEXA 25: Documente de informare privind activitățile GAL Turnu 21 (exemple)
- ANEXA 26: Hărți Turnu Măgurele